

Emmanuel – Het smartvol lijden van onze Heer en Zaligmaker Jezus Christus

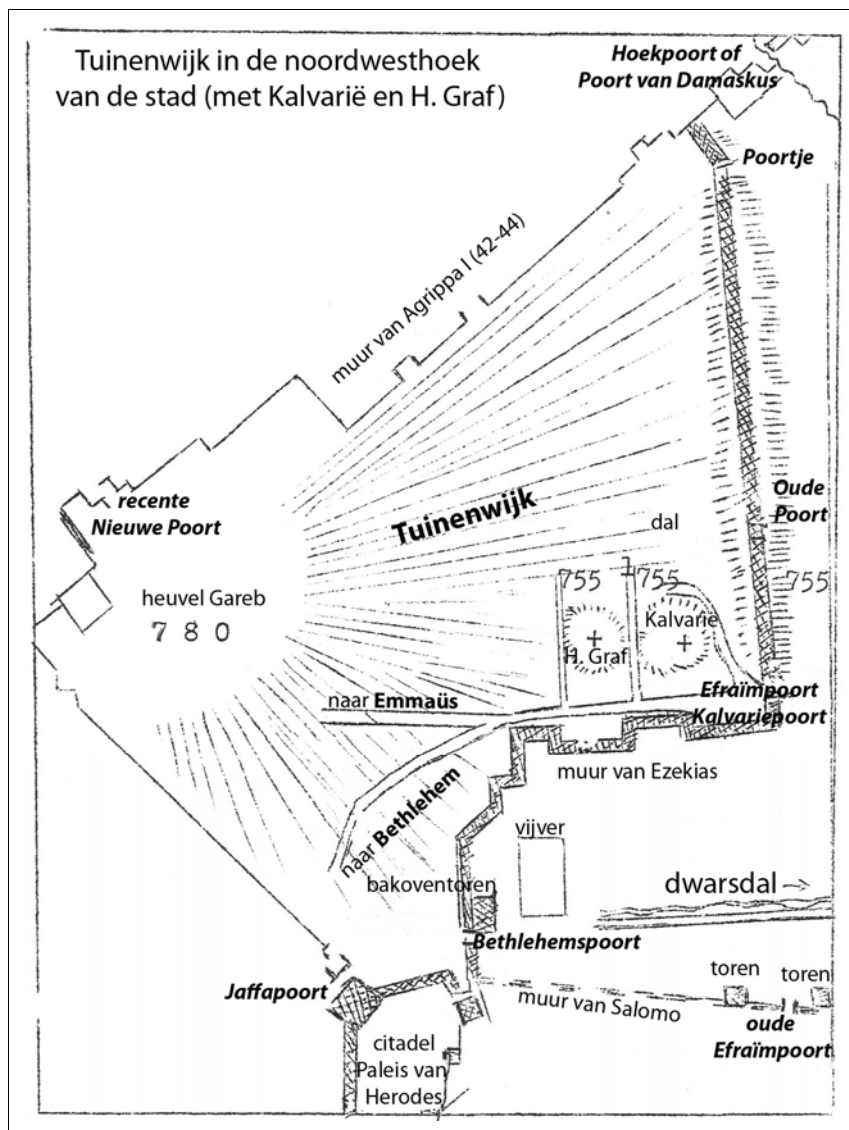
Tuin en graf van Jozef van Arimatea.

1971.

De tuin van Jozef van Arimatea met zijn graf ligt ten minste 7 minuten (?) van Kalvarië verwijderd en niet ver van de Bethlehemspoort, nabij de helling die naar de stadsmuur opstijgt. (Het kleine dal tussen stadsmuur en Kalvarië werd naar het noorden toe geringer en verdween tenslotte, zodat de bodem zonder onderbreking naar de stadsmuur opsteeg).

Het is een mooie tuin met zitplaatsen en lommerrijke hoekjes en hoge bomen. Aan de ene kant (nl. oostkant) strekt hij zich op de helling tot tegen de stadsmuur uit. Treedt men uit noordelijke richting het dal in, dan stijgt de bodem van de tuin links naar de muur opwaarts. Aan het einde van de tuin ligt rechts een afzonderlijke rots, waarin de grafspelonk uitgehouwen is. Men wendt zich van de weg die ons in de tuin bracht rechts naar de grafspelonk. Deze heeft haar opening naar het oosten en uitzicht naar de opstijgende tuin en naar de stadsmuur.

(Men bezie hier nogmaals een van de schetsen in fasc. 31, b.v. nr. 1970).

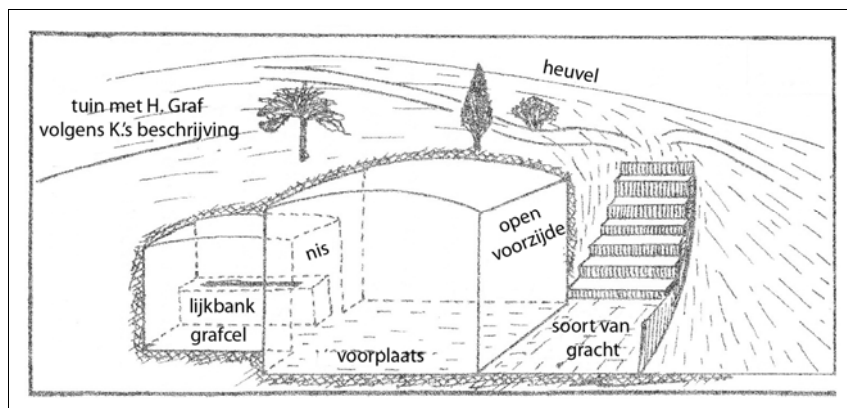
Aan de zuidwest- en noordwestkant van hetzelfde rotsmassief bevinden zich nog 2 nieuwe, kleiner grafholten met een lage

ingang. Ook loopt rond de westkant van de rotsheuvel een smal pad.

(Deze laatste gegevens zijn ook door de archeologie bewezen en overigens reeds vermeld in het voorgaande fasc. 31, na nr. 1970).

De bodem vóór de ingang van het graf van Jozef van Arimatea ligt hoger dan deze ingang, want de rots ligt wat dieper en men daalt naar de deur met trappen af.

(Voor deze en volgende aanwijzing zie schets hierna);

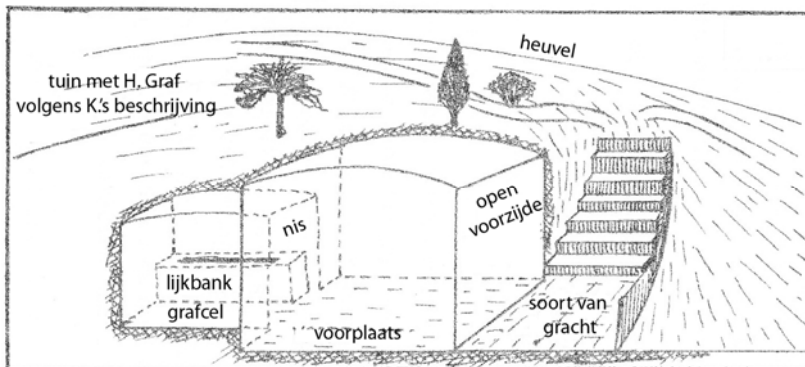

het is als daalde men af in een kleine gracht of diepte die vóór de oostkant van de rots is. De eerste buitenste toegang (naar de voorplaats) is met vlechtwerk gesloten.

De ruimte binnen in de grafkelder (in de voorplaats) is zo groot, dat 4 personen rechts en links tegen de wanden kunnen staan en anderen met het lijk dan nog tussen hen door kunnen. Aan de westkant tegenover de ingang welt deze voorkamer zich tot een brede, niet al te hoge nis en deze nis of cel overwelt hier de graf- of lijkbank die een hoogte van ongeveer 2 voet (of 0,60 m) heeft.

In het bovenzvlak van deze lijkbank is een uitdieping voor een omwikkeld lichaam en de bank hangt als een soort altaar aan haar achterkant met de rots samen¹⁶⁰.

¹⁶⁰ Een blik op schets maakt de beschrijving zo verstaanbaar, dat geen uitleg meer nodig is. Deze zou alleen een loutere herhaling zijn.

Aangezien wij weten dat de grafcel 2 m in de breedte mat, mogen we veronderstellen dat de voorkamer 3 m breed was, aan elke zijde een halve meter breder dan de cel.

Het gewelf van de voorkamer daalde vernauwend naar de voorkant van de grafcel af, die, evenals de voorkamer aan haar voorkant geheel open was, zodat uit de voorkamer ook de lijkbank zichtbaar was.

In het verrijzenisverhaal lezen wij bij Joannes:

“Joannes kwam eerder dan Petrus bij het graf; hij bukte zich voorover en zag het lijnwaad liggen, maar hij trad niet binnen.

Nu kwam ook Simon Petrus aan, ging het graf binnen en zag het lijnwaad liggen met de zweetdoek die zijn hoofd had bedekt.”

Dit vergelijkend met de beschrijving van K.E. kan men niet langer besluiten, zoals velen doen, dat Joannes tot in de voorkamer kwam en zich daar moest bukken om door de lage ingang in het graf te kunnen zien.

Uit de gegevens van de zienster blijkt dat hij in de tuin bleef en daar zich moest bukken om in de grafcel te kunnen zien, daar de bodem van de tuin hoger was dan de ingang van het graf, dat in een diepte of soort gracht gelegen was.

Dat de grafbank één blok vormde met de noorderwand is een feit dat geconstateerd werd de weinige keren dat de marmerbekleding van wand en bank weggenomen moest worden voor herstelling of vernieuwing.

Bij die gelegenheden bleek het ook dat de lijkbank boven niet effen was, maar een uitdieping had in de vorm van een omwikkeld lijk. Dit staat vast uit de verklaringen van ooggetuigen die de bank bloot en onbekleed gezien hebben.

“Overigens”, zo zegt Leroux, “waren lijkbanken met uithollingen niet zeldzaam.” (blz. 90-91).

“De uitgediepte bank was altijd vast aan de rotswand en dus in de levende rots uitgehouden.” (cfr. Prat, J. Chr. II, 545).

Dit is ook het geval met Maria's graf in de Kedronvallei (D.B. Marie, k. 803; Guérin, T. S. 116; Beaufays, O. L. Vr. 206), en volgens K. ook met de lijkbank van Maria's graf te Efeze; ook met de graven bij het Dominikanerklooster te Jeruzalem (Leroux, 90-91) en met graven te Aboe-Gosj (Prat, J. Chr. II, 545-546-547).

“Men vindt graven met lijkbanken waarin de vorm van een lijk uitgehouden is, of ook waarvan een opstaande kant aan de lijkbank de vorm van een trog of kist geeft.” ('t H. L. 5e jg. 55).

V. Guérin zegt over Jezus' graf: “Het is door achtereenvolgende verwoestingen verminkt, niet meer geheel, maar toch gedeeltelijk bewaard. Dit blijkt:

- 1) uit het formeel getuigenis van Bonifatius van Ragusa, die in 1555 de H. Grafkapel heeft laten herbouwen.
- 2) uit het getuigenis van pater Trifone Lorez, een Spanjaard, die in 1852 nog leefde en die ik op mijn eerste reis naar Jeruzalem in dit jaar heb kunnen ondervragen. Deze eerbiedwaardige grijsaard was in 1808 getuige geweest van de afbranding van de koepel en een deel der basiliek en hij had het gebouwtje en de rotsbank naakt gezien, nadat de Grieken de marmerbekleding ervan weggenomen hadden om het te kunnen herbouwen.

In overeenstemming met Bonifatius van Ragusa, verzekerde hij mij dat nog een aanzienlijk gedeelte van het oorspronkelijk graf overblijft.

Tegen de noordwand van de kleine grafcel verheft zich Jezus' lijkbank tot 0,77 m boven de grond. Het is een soort rechthoekige bak of trog, uitgehouden in de levende rots, waarin Christus' lichaam neergelegd werd als in een kist. De bank meet met de witmarmerbekleding 2 m bij 0,90 m.

Men beeldt zich gewoonlijk in, zo vervolgt Guérin, dat het marmereblad of de tafel, die het graf bedekt, niet een ledige sarcofaag of kist sluit, maar op een effen rotsbank zonder uitdieping ligt, waarop ook Jezus' lichaam lag, maar dit is een grove dwaling.

In de ontelbare Joodse begraafplaatsen, die ik op mijn tochten van plaats tot plaats door heel Palestina heb bezocht en onderzocht, heb ik telkens weer geconstateerd dat de doden onveranderlijk onzichtbaar in hun graf lagen, hetzij hun graf bestond in een soort oven die in de zijwanden der grafkamers uitgehold was, of in een onbeweegbare sarcofaag of lijktrug uitgehold in een bank die met de rots één stuk uitmaakte, zoals dit het geval geweest is met het graf van Christus, hetzij het tenslotte bestond in een zware doch beweegbare sarcofaag, die men op de grond of op een min of meer verheven rotsbank plaatste. Nooit toch liet men het lichaam zichtbaar en aan ieders blikken blootgesteld. “Derhalve heeft men Jezus niet op een effen, vlakke lijkbank gelegd, maar was deze uitgediept.”

Hierop citeert Guérin de Latijnse tekst van het verslag van Bonifatius van Ragusa, dat Quaresmius in zijn werk over het H. Land aangehaald had, en enkele passages daarvan vertalend, zegt hij: “Zodra dus de albasten platen die het H. Graf bekleedden verwijderd waren, zag hij het binnenste van de onuitsprekelijk heilige plaats of kist waarin de Zoon des Mensen gerust had.

Te allen kante bemerkte hij sporen van bloed en specerijen en in het midden lag een stuk van het ware kruis, gewikkeld in een kostbaar weefsel, dat van oudheid uiteenviel, zodra het aan de lucht en het licht blootgesteld was.

De vrome Bonifatius nam het op, doch hield in zijn hand slechts enige gouddraden over, die erin geweven waren, terwijl de rest tot stof uiteenviel.” (Terre sainte, 108-110).

Ook volgens Kopp was de uitdieping van de bank vrij diep, zodat de lijkbank geleek op een open sarcofaag of rotskist en een troggraf was; de lijkbank was diep uitgehold.” Dit beweert Kopp niet zomaar wildweg, maar bewijst het met oude getuigenissen.

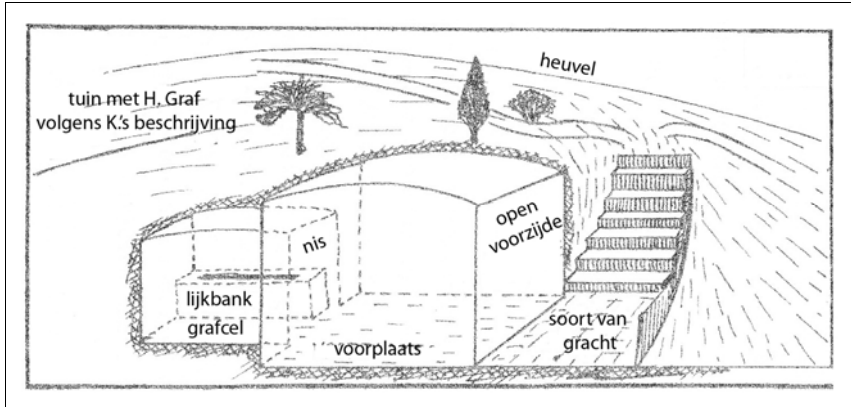
Wij kunnen deze overslaan, daar het gezegde van K.E.: “De bank heeft een uitdieping als voor een omwikkeld lichaam.” reeds meer dan voldoende bewezen is; en zo ook haar gezegde: “De bank hangt met de rotswand tot één stuk samen.”

Maar wat nu gezegd van de eerste regel van het hier gecommeterieerde nr. 1971: “Tussen tuin en Kalvarië ligt een afstand van minstens 7 minuten.” (?)

Brentano zelf plaatst bij deze woorden een nota, waarmee wij hier beginnen: “Wij achten hier de volgende opmerking nodig”, zegt hij.

“Gedurende de 4 jaren, waarin deze visioenen opgetekend werden, deelde de zienster veel mee uit de lotgevallen en de geschiedenis der heilige plaatsen te Jeruzalem, teruggaand tot in de eerste christelijke tijden.

Aan het hoofdeinde en aan het voeteinde kan nog een mens staan en ook ervóór kan men er nog staan, zelfs als de deur van de nis of grafcel gesloten is.

Zij zag de heiligdommen afwisselend verwoest en weer hersteld (wat verder in het commentaar juist zal blijken te zijn); zij zag ze steeds in verering, nu openlijk, dan heimelijk en ook zichzelf vereerde die plaatsen in haar visioenen.

Zij zag ook hoe verscheidene stenen en rotsdelen, die getuige waren geweest van het lijden en de Verrijzenis van de Heer, na de terugvinding van de heilige plaatsen door Helena, als het ware nader hij elkaar gerukt en in de door Helena gebouwde grafbasiliek ondergebracht werden.

Zij vereerde in haar visioenen in deze basiliek de plaats van het kruis, de H. Grafbank en meerdere overblijfselen van de grafspelonk van Onze Heer, die daar met kapellen overbouwd waren.

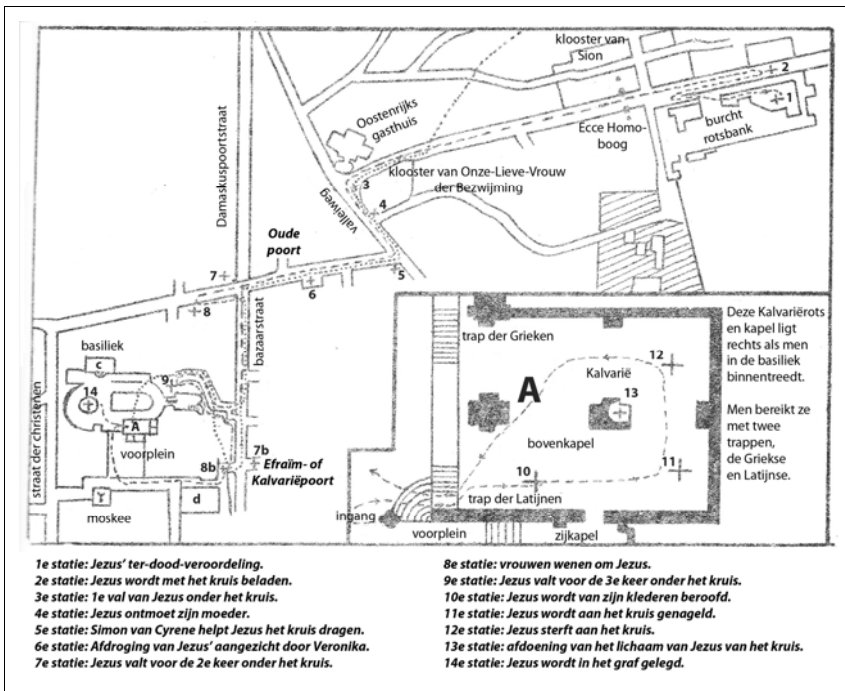
Soms echter, wanneer zij niet zozeer de overbouwde lijkbank van Jezus' graf als wel de plaats in haar oorspronkelijke toestand vereerde, SCHEEN zij in de geest een groter afstand tussen **het kruis en het graf** te zien, dan er in de H. Grafkerk tussen beide plaatsen bestaat. Nochtans zag zij de **beide plaatsen** steeds dicht bij elkander.”

Tot hier de nota van Brentano.

Uitweiding over de betrouwbaarheid van de traditie betreffende het Heilig Graf.

Wij hadden aanvankelijk gemeend het belang van deze traditie niet te moeten benadrukken en er niet te moeten bij stilhouden, daar ze ons zo sterk en stevig schijnt, dat er niet aan te tornen valt.

Daar echter een vriend van Katarina en ook van mij meent uit de gegevens van Katarina Emmerick (zie voetnoot 160 hiervoor) te moeten afleiden en besluiten dat het Heilig Graf, dat sedert 20 eeuwen in de H. Grafbasiliek als het graf van Christus wordt vereerd, niet het ware graf van Christus kan zijn, of ten hoogste kan bestaan uit rotsstukken die tot zijn graf behoord hebben en om opportuniteitsredenen naar hier werden overgebracht, willen wij deze kwestie enige ogenblikken nader beschouwen.

De christelijke traditie betreffende het H. Graf van Jezus, zo wordt gezegd in Dictionnaire de la Bible, Sépulchre, k. 1652, heeft de juiste plaats van dat graf nooit uit het oog verloren; ze gaat zelfs terug tot de eerste dagen na Jezus' dood.

Op paasmorgen, na de sabbat, bij het aanbreken van de eerste dag van de week, kwamen Maria Magdalena en de andere Maria het graf bezoeken (Mt. 28, 1; Mk. 16, 1; Lk. 24, 1; Joa. 20, 1).

De herinneringscultus is één van de sterkste en intiemste behoeften van het menselijk hart en gemoed en wel bij alle volken.

Deze eigenschap was evenwel bij de Joden buitengewoon ontwikkeld. Dit blijkt overvloedig uit de H. Schrift.

Herinneringstenen werden voor elke bijzondere, vooral godsdienstige gebeurtenis opgericht en later ging men nog op zulke plaatsen bidden en God vereren en danken. Soms werden het echte bedevaartplaatsen. De H. Schrift en ook Katarina noemt er meerdere.

Slechts een paar voorbeelden uit de H. Schrift.

- Jakob richtte te Betel een gedenksteen op tot een heiligdom ter herinnering aan Gods verschijning en belofte (Gen. 28).
- Treffender is het volgende geval:
Na de doortocht door de Jordaan gebood God zelf aan Josuë:
“Kies uit het volk 12 mannen, één uit iedere stam en beveel hun: Neemt ieder midden uit de Jordaan ... 12 stenen en richt ze op ter plaats, waar gij hedennacht zult kamperen ...

Josuë voerde dit bevel uit en sprak verder tot de dragers van de stenen: “Dit opdat die stenen u tot teken zouden zijn. Wanneer dan later uw zonen vragen: “Wat beduiden die stenen?” zult gij hun antwoorden: “Omdat het water van de Jordaan ophield te vloeien om u een doortocht te verlenen; om u daaraan te herinneren zijn die stenen daar geplaatst tot een altijddurend gedenkteken voor Israëls kinderen.”” (Jos. 4, 1-7).

Dit of iets dergelijks deden de Joden met alle plaatsen die door een blijk of teken van Gods almacht en liefde gekenmerkt werden.

Katarina spreekt meerdere keren van die gewoonte der Joden om de plaatsen te vereren, waar Gods macht of goedheid of bijzondere bescherming zich geopenbaard hadden, waar een heilsgebeurtenis had plaats gehad of een heilige profeet had geleefd, enz.

Één van deze passages is de volgende:

- “Te allen tijde hebben de Joden de plaatsen waar iets heiligs of gedenkwaardigs geschied is, zeer hoog in eer gehouden en geen plaats waar een gebeurtenis van hoger betekenis is voorgevallen, vergeten zij; zij richten er gedenkstenen op en gaan er heen in bedevaart en bidden er, enz. (zie fasc. 30, nr. 1864, voetnoot 64; fasc. 31, nr. 1921).
- “De Joden hebben een grote eerbied voor alle plaatsen die door een blijk van Gods almacht (of liefde) geheiligd zijn; zij raken die aan, kussen die en werpen er zich op neder (fasc. 31, nr. 1921, ev.).

Hoe zouden de eerste christenen Kalvarië hebben kunnen vergeten, waarop God zijn hoogste liefdeblijk gegeven had, of het H. Graf, waar Hij zijn grootste en belangrijkste wonder en machtsteken bij uitstek verricht had door levend eruit op te staan?

Aan deze plaatsen, naar het voorbeeld van Maria, uit godsvrucht, uit behoefte van hart en gemoed, bleven de eerste christenen gehecht; zij konden ze niet uit het oog verliezen, gingen ze bezoeken, gingen er Gods macht en liefde overwegen en dankbaar hun verlossing gedenken.

Waarom zouden de christenen toen minder met ontroering en troost overstelpt zijn geworden, dan de latere pelgrims, die op die heilige plaatsen niet zelden een vloed van tranen storten?

Woedde er vervolging, dan nog begaven zij er zich heimelijk heen. In de aanvang was het hun wellicht niet zo moeilijk, daar de plaats toebehoorde aan Jozef van Arimatea en ze uit zijn handen wel in de handen van christenen zal zijn overgegaan.

Daar was de eerste bisschop van Jeruzalem om over die **heilige plaatsen te waken**, Jakobus de Mindere, die in 62 opgevolgd werd door zijn halve broeder Simeon, zoon van Maria van Kleofas en van haar derde man Jonas, dus familieleden van Jezus.

Ook woonden wel christenen in de Tuinenwijk, die toen reeds dicht genoeg bevolkt was om 10 jaar na Christus' dood door muren omringd en bij de stad ingelijfd te worden.

- Zelfs keizer Hadrianus met zijn uitgesproken haat zowel jegens christenen als Joden, kon die bezoeken der christenen aan de heilige plaatsen niet beletten.

Hij nam hierover wraak als volgt. Met een leger slaven bedekte hij met aarde en puin meerdere meters hoog geheel dit heilig terrein, bekwam een effen en gevloerd terras, waarop hij dan 2 heidense heiligdommen liet bouwen,

- één voor Venus boven de bedolven verdwenen Kalvarieberg en
- één voor Jupiter boven het H. Graf van Onze-Lieve-Heer.

Hiermee waren deze plaatsen wel verdwenen uit het oog, maar niet uit de geest, de herinnering en de liefde der gelovigen.

Voortaan zouden de heidense heiligdommen zelf een wegwijzer zijn naar de authentieke plaatsen van Jezus sterven en verrijzen.

- Twee eeuwen later had Helena na onderzoek en overleg slechts de ophoping aarde en puin weg te ruimen om de beide heuvels te zien verschijnen.

Met bijl en houweel werd nu rond Kalvarië en Heilig Graf veel rots weggehouden voor het bekomen van een effen grond, waar de basiliek moest oprijzen. Bij dit werk ging de bijl, helaas! te ver en hakte mee de voorkamer van het H. Graf weg.

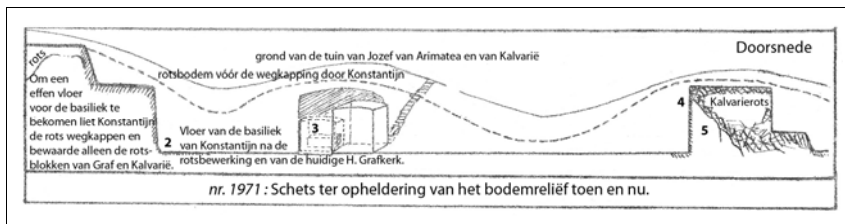
Bleven tenslotte alleen over:

- de dodencel van het H. Graf en
- de kubieke blok van de Kalvarieheuvel;

beide werden in de H. Grafkerk opgenomen en vormden ieder een klein heiligdom apart.

Dit alles vernemen wij in de kerkgeschiedenis van de kerkelijke geschiedschrijver en palestinoloog Eusebius van Cesarea.

De kerk werd in 335 ingewijd.

- In 614-615 werd ze door de Perzische vandalen tijdens hun verovering van Palestina volkomen verbrand.

Bij gebrek aan middelen werd ze niet in haar geheel hersteld, maar door abt Modestus vervangen door 4 kapellen die elk een heilige plaats overdekten, nl.

1. het H. Graf,
 2. Kalvarië,
 3. de plaats of grot van de kruisvinding en
 4. nog een plaats waarschijnlijk de steen van de zalving, waarop Jezus' lichaam voor de begrafenis bereid werd, zoals wij zullen zien. De laatste kapel was aan de H. Maagd toegewijd.
- Tijdens de veroveringen van khalief Omar werden deze kapellen gespaard en in 't bezit van de christenen gelaten, doch in 1009 door de Egyptische khalief Hakem tot de grond toe neergehaald.
 - Reeds in 1048 herrezen ze opnieuw door toedoen van de Griekse keizer Monomachus.
 - In 1099 namen de kruisvaarders Jeruzalem in. Het wordt hun als een grote verdienste aangerekend dat zij de verschillende heilige herinneringsplaatsen weer in één grote kerk verenigd en onderling verbonden hebben. De inrichting was praktisch en vernuftig en de kerk een juweel van bouwkunst.
 - Saladin liet ze na zijn overwinning op de kruisvaarders in 1187 in het bezit van de christenen en ze bleef het tot heden.
 - In de jaren 1967-1970 werd ze, dankzij de eensgezindheid en overeenkomst tussen katholieken, Grieken en andere godsdienstgroepen geheel vernieuwd met behoud van haar

inrichting en wezenlijke elementen, doch hersteld in haar bouwvallige gedeelten, ook ontdaan van alle plomp metselwerk en misplaatst, smakeloos bijwerk, die er in de loop der eeuwen bijgekomen waren.

Een paar voorname gebeurtenissen uit de laatste 5 eeuwen moeten nog worden vermeld, enerzijds zijn het rampen, anderzijds gelukkige herstellingswerken.

- De voornaamste herstelling is deze geweest die Bonifatius van Ragusa in 1555 ondernam op verzoek van Paus Julius III, waarbij het gebouwtje van het H. Graf onder de grote koepel van de basiliek geheel vernieuwd werd. Van binnen werd de gehele marmeren bekleding verwijderd en dan verscheen voor aller ogen het heilige, in de rots gehouden graf waarin de Heer 3 dagen gelegen had. De albasten plaat waarmee de H. Helena de rotsbank belegd en de lijktrug toegedekt had, waarin Jezus gelegen had, werd vervangen door een marmeren plaat opdat de H. Mis erop gelezen zou kunnen worden.
- In 1808 werd de hele kerk door een hevige brand geteisterd. De grote koepel viel laaiend neer op het grafgebouwtje dat door een echt mirakel geheel ongedeed bleef. De Grieken maakten van de gelegenheid gebruik om de grafkapel op eigen kosten weer gans te vernieuwen om er zodoende het uitsluitend eigendomsrecht over te bekomen.

Het besluit van dit beknopt overzicht is, dat het graf dat nu in de basiliek als het graf van Christus vereerd wordt en 20 eeuwen lang vereerd werd, **het authentiek graf van Jezus is.**

Er bestaan niet alleen geschreven getuigenissen, maar hier beschikken wij ook over een onvervalsbaar getuigenis, een stenen monument, dat nooit van plaats is veranderd en waarin een nooit gewijzigde traditie haar belichaming gevonden heeft.

Deze traditie voldoet aan de vereisten der H. Schrift, die

- het H. Graf en de plaats van Jezus' dood aanwijst buiten de stad (Hebr. 13, 12) en bij de stad (Joa. 19, 20) en

- het H. Graf heel dicht bij Kalvarië (Joa. 19, 42).

De ligging van H. Graf en Kalvarië beantwoordt aan de eisen van de archeologie of anders gezegd deze voldoet aan hun ligging die vereist wordt door de H. Schrift. Beide moeten nl. buiten de stadsmuur gelegen zijn.

Welnu uit de archeologie blijkt dat de tweede stadsmuur of muur van Ezekias de loop volgde die men op onze kaartjes aangetekend ziet en dus de 2 heilige plaatsen buiten de stad liet. Er zijn voldoende bouwresten teruggevonden om dit met quasi zekerheid te bewijzen. Zowel ten oosten als ten zuiden liep de muur op een afstand van zowat 100 m er voorbij.

En wat nu gezegd van de door K. aangegeven afstand van 7 minuten tussen Kalvarië en het H. Graf?

Een enkele aanwijzing, hoe positief ook uitgedrukt, is onvoldoende om een goed gefundeerde traditie tegen te spreken. Wij beschouwen ze als foutief. Zulke vergissingen treffen wij nog bij K. aan.

- Zo zegt zij eenmaal dat de bron van Jakob een half uur van de Gerizzim verwijderd ligt, maar de bron ligt aan de voet van die berg. Om er een zin aan te krijgen, kan men b.v. zeggen: de bron ligt een half uur van de plaats bij Nabloes van waaruit de berg beklimbaar is.
- De zienster legt Hoekkok eens 7 uren van Kafarnaüm. In werkelijkheid is de afstand geen 2 uur, doch, Kafarnaüm verlatend was Jezus toen na 7 uren gaan met een grote omweg te Hoekkok gekomen.

Na de balseming van Jezus' lichaam hadden zijn vrienden het waarschijnlijk heel langzaam naar het graf gedragen en waren ze misschien nog een paar keren blijven staan om te bidden. Dit kon op K. de indruk van een aanzienlijke afstand gemaakt hebben. Zulke dingen hebben K. niet zelden beïnvloed bij het schatten van de afstanden. Houden wij ook rekening met het feit dat K. doorlopend ziekelijk was, heel dikwijls ook erg ziek, vooral in de vastentijd waarin zij de lijdensverhalen deed.

Overigens blijkt uit heel haar verhaal en beschrijving der plaatselijke omstandigheden dat beide heuvelen heel dicht bij elkaar lagen. Men herleze b.v. nr. 1971, één van onze kaartjes of schetsen voor ogen houdend.

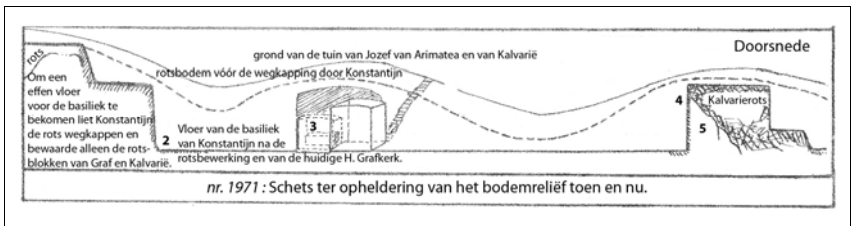

Zo spreekt zij van een klein dal tussen de beide kleine heuvels, de steile verheffing van de bodem ten westen van de H. Grafheuvel; zij vermeldt de 2 andere graven in de westelijke helling van de H. Grafheuvel en van de bodem van de tuin die ten noordoosten van het graf naar de stadsmuur opstijgt. De afstand van 7 minuten van Kalvarië zou nauwelijks nog overeen te brengen zijn met deze bijzonderheid uit Joa. 19, 42: “Nu lag er ter plaats waar Hij was gekruisigd een tuin en in de tuin een graf, waarin nog niemand bijgezet was. Daar het de voorbereidingsdag van het paasfeest der Joden was en dit graf dichtbij lag, werd Jezus er in neergelegd.”

Voor de door K. opgegeven afstanden zie ook VOORREDE, nr. 10 in fasc. 9.

Een ander netelig punt is dat van de verplaatste stenen en rotsdelen die, van het Graf afkomstig, in de basiliek bijeengebracht waren.

Wij weten dat de voorkamer van het H. Graf geheel weggehouden werd.

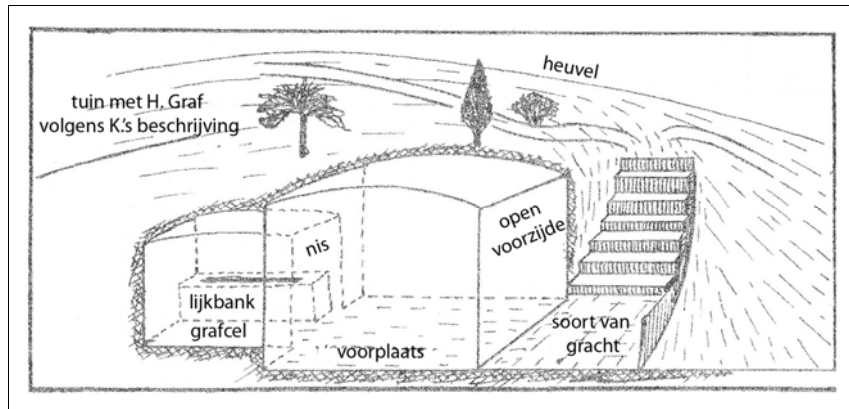

Werden die stenen als gewone stenen beschouwd, verwaarloosd, weggeworpen en niet eerder als heilige stenen bewaard of verwerkt? Wat in de basiliek van het H. Graf bewaard is, zijn geen losse stenen of rotsblokken, maar een lijkbank en rotswanden tot op een hoogte van \pm 1,50 m, die met de rotsbodem één stuk uitmaken.

Ook is nog op te merken dat Brentano in zijn aantekening niet zeer categoriek is, want hij zegt in de nota: “Het SCHEEN dat zij tussen beide plaatsen een groter afstand zag dan die er bestaat in de basiliek.”

Daarom besluiten wij uit heel dit betoog dat de afstand van 7 minuten tussen H. Graf en Kalvarië een vergissing moet zijn en het overbrengen van stenen en rotsgedeelten op een verwarring moet berusten, b.v. met rotsstukken afkomstig van de voorkamer van het graf.

Het gegeven is raadselachtig, even vaag en onzeker als de mededeling van Katarina over de grote veranderingen die de oevers van het Meer van Gennezaret zouden hebben ondergaan bij de aardbeving op het ogenblik van Christus' dood, waarover wij niets konden zeggen.

Verder in dit fascikel moeten wij nog terugkomen op de H. Grafkerk. Deze in al haar delen te beschrijven zou ons buiten het kader van ons opzet brengen, maar hier willen wij toch enige bijzonderheden over het H. Graf vermelden.

De resten zijn bevat of verwerkt in het gebouwtje dat zich midden in de ruimte onder de grote, brede, ronde koepel verheft.

Het bestaat uit:

- een voorplaats die de oude voorkamer vervangt, en
- uit de grafcel.

Deze laatste meet 2,07 m in de lengte van oost naar west, 1,94 m in de breedte en 2,50 m in de hoogte. De ruimte is dezelfde als in Jezus' tijd, maar wat de hoogte betreft, deze kan anders geweest zijn, want het gewelf is verdwenen.

Overeenkomstig Katarina's mededeling heeft de oostkant geen rotswand; de cel was daar open, doch nu is daar een muur gezet met als ingang een volboogdeur van 1,33 m hoog en 0,66 m breed. De wanden zijn met marmertegels bedekt en van de oorspronkelijke rotswand en -bank is niets te zien.

Rechts van deze ingang is nagenoeg de helft van het kamertje door de lijkbank ingenomen. Deze verheft zich 0,66 m boven de vloer, is 2,05 m lang (5 cm korter dan de cel) en 0,93 m breed (op 8 cm na de helft van de totale breedte).

Noordwand en lijkbank maken met de grond één stuk uit.

Met de zuidelijke wand is dit alles wat van het graf van Jezus is overgebleven, zoals het blijkt uit het dagboek van de monnik Maximus, werkopzichter bij de vernieuwing van de kapel na de afbranding der basiliek in 1808, maar de hoogte van het rotsgedeelte vergat of verwaarloosde hij aan te tekenen (cfr. Prat, J. Chr. II, 545).

Het H. Graf bestond volgens Arkulfus (670) en anderen die het onbedekt gezien hebben, uit harde geelwitte kalkrots, die roodgeaderd en gevlekt is, zodat het ook juist is te zeggen dat dit steen rood of roodachtig is, wat weer overeenkomt met K.'s mededelingen. Dit soort inlands marmer wordt in Palestina 'Melki', d.i. koningssteen genoemd. De muren van het grafgebouwtje zijn buitengewoon dik.

1972.

De deur (van de grafcel) is van koper of van een ander metaal en bestaat uit 2 vleugels die men bij het openen aan weerskanten tegen de wand ter zijde aanlegt. Deze deur heeft geen loodrechte stand, maar ligt een weinig schuin tegen de nis en reikt beneden tot zo dicht tegen de grond, dat een ervoor gelegde steen belet haar te openen. De hier toe bestemde steen¹⁶¹ ligt thans nog vóór de ingang van de spelonk en zal pas na de graflegging van de Heer binnengewenteld en vóór de gesloten deur van de grafnis gelegd worden. Het is een grote, zware steen met een zekere afronding aan de kant die tegen de deur moet liggen, daar de rotswand aan weerskanten van de deur ook niet geheel rechthoekig of loodrecht is. Om deze dubbele deur weer te openen is het niet nodig de steen weer geheel buiten de spelonk te wentelen, wat ook zeer moeilijk zou gaan, gezien de beperkte ruimte in de spelonk, doch men bevestigt aan enige ringen, waarvan de steen voorzien is, een van het plafond of gewelf neergelaten ketting en dan rukt men de steen door het optrekken van de ketting naar de ene zijde van de spelonk van de deur weg, doch hiertoe worden de verenigde krachten van meerdere mannen vereist.

¹⁶¹ De hier toe bestemde steen. – Verder blijkt dat dit geen ronde steen was als een schijf of wiel, dat men ervoor rolde, volgens een veel verspreid gebruik, maar een blok. Zulke sluitblokken waren eveneens in gebruik.

Was die steen een schijf geweest, dan zouden de vrouwen die op paasmorgen naar het graf gingen waarschijnlijk niet gezegd hebben:

“Wie zal de steen voor ons weg wentelen?” (Mk. 16, 3).

De Evangelist voegt er aan toe: “Want hij was zeer groot.” (v. 4).

Over een begraafplaats te Modin, vaderstad van de Makkabeeën, zegt Guérin: “Op het hoger rotsvlak liggen verspreid een dozijn grote steenblokken uit één stuk van bijna 2 m lang en 1 m breed; ze zijn bestemd om de ingang van de overige grafkamers te sluiten, die horizontaal in de rots uitgehouwen zijn; enige bevinden zich nog op hun plaats; andere zijn er door grafschenners van verwijderd.” (D.B. Modin, k. 1183, 1187).

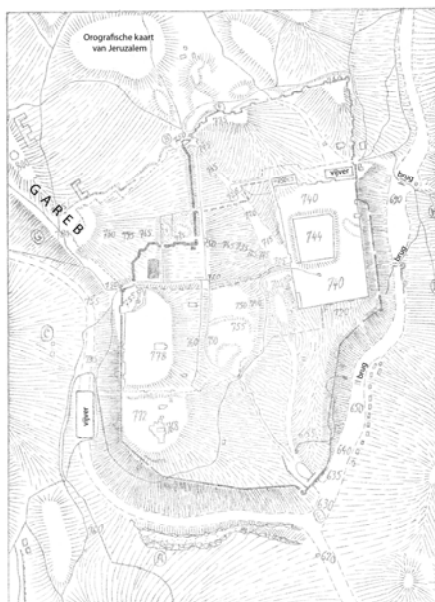
Om zulk een steen te verplaatsen, laat hij nog even kleiner zijn, worden wel de verenigde krachten van meerdere mannen gevergd.

Tegenover de ingang van de grafspelonk is in de tuin een stenen bank¹⁶². Men kan op het bovenvlak of het gewelf van de met gras begroeide grafspelonk gaan en vandaar, recht over de stadsmuur heen, nog de top van de Sionsberg en enkele torens zien.

Ook ziet men vandaar de Bethlehemspoort, een waterleiding en de Gihonbron¹⁶³.

¹⁶² De stenen bank is in de tuin, niet in de gracht vóór de ingang. Bij de bank staat men enigermate hoger dan het graf. Van dit punt ziet men, zowel ten oosten als ten zuiden de hoge punten van de stad, die boven de muren uitsteken, o.m. Sion, waar nu het Armenisch klooster en patriarchaat staan. In de tweede muur van Jeruzalem, nl. die van Ezekias, dicht bij zijn aansluitingspunt bij de muur van Salomo lag de Bethlehemspoort.

¹⁶³ Waterleiding en Gihonbron. – De waterleiding komt uit het zuiden en brengt water naar de tempel. Om het juiste verval te bewaren moet ze eindeloos veel kronkelingen maken langs de heuvelhellingen ze komt ten westen van Jeruzalem tot bijna tegenover de Jaffapoort, loopt langs de Sionhelling weer zuidwaarts, dan oostwaarts en spoedig noordoostwaarts tot op het Tempelplein. Alleen op de orthografische kaart van Jeruzalem in fasc. 8, vindt men deze waterleiding aangetekend.

De binnenwanden van de spelonk zijn rood en bruin geaderd¹⁶⁴. Binnen is alles zeer net afgewerkt.

Jezus wordt van het kruis afgenomen.

1973.

Terwijl het kruis daar eenzaam stond, slechts door enkele wachten omgeven, zag ik eenmaal ongeveer 5 man die van Betanië door de dalen (rond Jeruzalem) naar hier gekomen waren, tot de strafplaats naderen, omhoog zien naar het kruis en daarna zo onopgemerkt mogelijk weer weggaan; ik meen dat het leerlingen van Jezus waren.

Twee mannen evenwel, Jozef van Arimatea en Nikodemus, zag ik heden tot driemaal toe in de omgeving, als zochten en overlegden zij iets. Eens zag ik hen in de nabijheid gedurende de kruisiging, waarschijnlijk toen zij die personen gezonden hadden om de klederen van Jezus van de soldaten af te kopen. Later kwamen zij zien of het volk zich reeds verwijderd had en dan traden zij in het graf om het een en ander in gereedheid te brengen. Van het graf gingen zij tot het kruis terug en zagen er naar op en ook om zich heen, als om alle omstandigheden te verkennen en de onderneming te wikken en te wegen; zij beraamden een plan voor de afneming van Jezus van het kruis, keerden naar de stad terug en begonnen de uitvoering van hun opzet. Alle benodigdheden

Opheldering over de hier bedoelde bron Gihon vindt men in fasc. 31, nr. 1917, voetnoot 113).

¹⁶⁴ Witte rots, doch rood en bruin geaderd. – Volgens de ooggetuige Arkulfus (670) is de rots van de lijkbank, zoals van het hele monument tweekleurig: wit en rood (cfr. Kopp, 441, nota 93). Katarina voegt er bij: bruin. De Franse vertaler geeft dit weer door blauw, wellicht op grond van andere inlichtingen. De kleuren hebben vele schakeringen, zodat het soms moeilijk is te zeggen tot welke hoofdkleur deze of die schakering teruggebracht moet worden. Ook ligt het voor de hand dat deze tweede kleur niet opviel en weinig naar voren trad, zodat ze in een beschrijving van de rots verwaarloosd kon worden.

voor de balseming van het lijk werden bij mekaar gebracht. Hun bedienden namen, benevens de andere gereedschappen om het heilig lichaam van het kruis af te nemen, ook nog 2 ladders mee uit een soort schuur of bergplaats bij het grote huis van Nikodemus. Deze ladders bestonden ieder uit één paal, waarin dwarsstokken tot sporten doorgestoken waren. Ze waren daarenboven voorzien van losse, verplaatsbare haken, die hoger of lager gehangen konden worden en die niet alleen dienden om de ladders ergens tegen vast te zetten, maar ook om er het werkgereedschap onder de arbeid aan te hangen.

1974.

De goede vrouw bij wie zij de reukwerken voor de lijkbereiding gekocht hadden, had de koopwaar intussen gerieflijk voor het dragen ingepakt. Nikodemus had 100 pond specerijen gekocht, ongeveer 37 pond volgens ons gewicht, zoals het mij meermalen duidelijk te kennen gegeven werd. Zij droegen deze reukwerken gedeeltelijk in vaatjes of tonnetjes van bast, die van hun hals op hun borst neerhingen. Een van deze vaatjes bevatte een poeder fijn als stof. De bosjes welriekende kruiden droegen zij in perkamenten of lederen zakken. Jozef droeg ook een bus of doos met balsem; ik weet niet van welke materie deze doos gemaakt was; ze was rond en had van boven en van onder een blauwe band of hoepel. De bedienden droegen, gelijk ik reeds zei, enige vaten, lederen waterzakken, sponsen en andere werktuigen in een lijkbaar. Ook namen zij licht in een gesloten lantaarn met zich mee.

Deze dienaren vertrokken vóór hun meester en kwamen ook door een andere poort, ik meen door de Bethlehems poort, uit de stad op de Kalvarieberg. Op hun weg door de stad kwamen zij voorbij het huis, waarheen de H. Maagd, de andere vrouwen en Joannes zich begeven hadden om nog enige benodigdheden voor de lijkbereiding te halen.

Joannes nu en de H. Vrouwen volgden de bedienden op een korte afstand. De vrouwen waren ten getale van vijf. Enkele van hen

droegen grote stukken linnen opgerold onder hun wijde mantels. Wanneer de vrouwen in de avond uitgingen of enig godsdienstig werk gingen verrichten, plachten zij zich in een lange doek behendig in te wikkelen (cfr. fasc. 1, nr. 19, voetnoot 43). Zij begonnen daarmee bij een van de armen en omwonden verder het hele lichaam zo nauw, dat zij slechts kleine stappen konden zetten. Ik heb ze zich aldus geheel zien inwikkelen; de doek was lang genoeg, eindigde op de andere arm en omhulde ook het hoofd. Heden was dit indrukwekkend; thans gebruikten zij deze kleding ten teken van rouw.

Ook Jozef en Nikodemus droegen rouwklederen, voorzien van zwarte bovenmouwen en manipels en van een brede gordel. Hun mantels, die zij over hun hoofd getrokken hadden, waren wijd en lang en asgrauw; hun eigen vracht droegen zij onder die wijde mantels verborgen; zij richtten zich allebei naar de poort, waardoor Jezus uit de stad gegaan was.

1975.

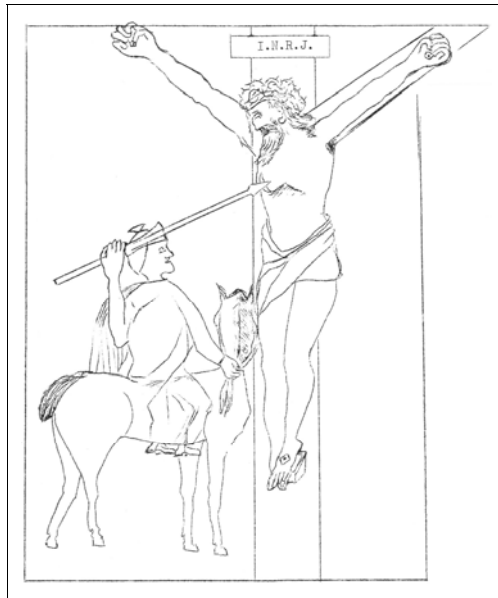
De straten waren stil en verlaten. Iedereen bleef van schrik en angst binnenshuis; velen ook verrichtten werken van boetvaardigheid en slechts zeer weinigen vierden het paasfeest volgens de wettelijke voorschriften. Toen Jozef en Nikodemus bij de poort kwamen, vonden zij ze gesloten en de wegen en stadsmuren in de omtrek door soldaten bezet. Dit waren dezelfde soldaten die de Farizeeën kort na 2 uur gevraagd hadden, toen zij nl. voor onlusten onder het volk vreesden; zij waren van hun post nog niet teruggeroepen.

Jozef toonde hun een schriftelijk bevel van Pilatus dat zij hen ongehinderd door moesten laten. De soldaten waren aanstonds bereid om de poort voor hen te openen, doch waarschuwden hen dat zij reeds beproefd hadden om ze open te krijgen, doch te vergeefs; ze was dus, waarschijnlijk door een schok gedurende de aardbeving, uit haar stand gezakt of ergens verwrongen en nu niet meer te ontsluiten. Ook de beulen die door deze poort de beenderen der gekruisigden waren gaan breken, hadden zich

genoodzaakt gezien door de Hoekpoort in de stad terug te keren. Doch zie! zohaast Jozef en Nikodemus de grendels van de poort vastgrepen, ging ze tot aller verwondering zeer gemakkelijk open.

De hemel was nog treurig, somber, nevelig en verduisterd, toen zij op de Kalvarieberg aankwamen. Zij troffen hier hun vooruitgezonden bedienden aan, alsook de H. Vrouwen, die wenend tegenover het kruis van Jezus zaten. Kassius en enkele soldaten die zich bekeerd hadden, stonden daar als geheel andere mensen vol schroom en ontzag op een eerbiedige afstand.

Jozef van Arimatea en Nikodemus verhaalden nu aan de H. Vrouwen, aan Maria en Joannes wat zij gedaan hadden om Jezus die smadelijke dood te besparen, en vernamen ook van hen hoe het hun slechts met moeite gelukt was het breken van Jezus' beenderen te voorkomen en hoe hierdoor een voorzegging in vervulling was gegaan. Ook verhaalden zij hun hoe Kassius de zijde van Jezus met zijn lans doorstoken had.

Zodra nu de hoofdman Abenadar aangekomen was, begonnen zij, de ziel vol droefheid, eerbied en piëteit, het zeer heilig liefdewerk van de afneming en bereiding ter begrafenis van het heilig lichaam van hun Heer en Meester en Verlosser.

1976.

De H. Maagd en Magdalena waren boven op de heuvelkruin gezeten, ter rechterzijde tussen het kruis van Jezus en dat van de goede moordenaar. De andere vrouwen waren nu in de weer met de specerijen, doeken, water, sponsen, vaten en al het overige in orde en gereedheid te brengen. Verstout door de aanwezigheid van Abenadar trad ook Kassius naderbij en hij verhaalde zijn bevelhebber het wonder van de volkomen genezing van zijn ogen¹⁶⁵. Allen waren zeer onder de indruk en vol statige ernst, vol droefheid en liefde en meer geneigd tot zwijgen dan tot spreken. Soms klonk hier en daar tussen hun heilige bezigheid in, die alle spoed en oplettenheid vorderde, een smartvolle zucht, een zachte jammerklacht. Vooral viel Maria Magdalena hier weer op: zij liet de vrije loop aan haar tranen en gaf zich geheel aan haar mateloze droefheid over, die zich uitwendig verried in haar nerveuze gebaren; niets leidde haar aandacht van Jezus af; ze wist zich niet te matigen, hield geen rekening met de mensen rondom haar en stoorde zich aan niets.

Nikodemus en Jozef plaatsten nu de ladders tegen de achterkant van het kruis en klommen erop met een groot laken, waaraan 3 brede riemen vast waren. Zij bonden het lichaam van Jezus onder

¹⁶⁵ Kassius vertelde aan de bevelhebber zijn volkomen genezing. –

De lezer zal zich herinneren dat Kassius onder een zeker impuls Jezus' zijde met geweld doorboorde. Hij trok even onstuimig de speer terug en uit de toegebrachte wonde sprong een stroom van water en bloed naar buiten die zijn aangezicht besproeide. (Zie fasc. 31, nr. 1964).

Kassius sprong van zijn paard, viel op de knieën en, zich rouwmoedig op de borst slaande, beleed hij Jezus voor alle aanwezigen (1. c.).

Kassius was op dat ogenblik van zijn oogkwaal (zwak gezicht en schele ogen) genezen. Zie nrs. 1965 en 1966 in fasc. 31.

de armen en knieën aan de kruisstem en insgelijks zijn armen met linnen banden onder de handen aan de dwarsbalken vast. Daarna plaatsten zij een stift of bout op de spitsen van de nagels aan de achterkant van het kruis en dreven de nagels uit hun gaten. De handen van Jezus werden door die slagen niet erg geschokt; de nagels vielen gemakkelijk uit de wonden, want deze waren door de zwaarte van het lichaam tamelijk wijd opengescheurd; ook het lichaam zelf, dat door het lijnwaad opgehouden was, drukte met zijn gewicht niet meer op de nagels. Het benedenlichaam, dat bij Jezus' dood door de knieën gezakt was, rustte nu getild in zittende houding, ondersteund als het was door het linnen laken; dit had men immers boven op de dwarsbalken stevig vastgemaakt.

Terwijl nu Jozef de nagel uit de linkerhand dreef en daarna deze arm met een windsel behoedzaam tegen het lichaam liet neerzinken, bond Nikodemus de rechterarm van Jezus op gelijke wijze aan de kruisarm, alsook het met doornen gekroonde hoofd dat op de rechterschouder neergezonken was en dat hij in die houding liet. Vervolgens dreef hij de nagel uit de rechterhand, maakte de arm los en liet hem eveneens met een lijnwaden band tegen het lichaam neerzakken. Intussen had Abenadar, de gewezen bevelhebber met veel moeite de grote nagel uit de voeten geslagen. Kassius nam de nagelen eerbiedig van de grond op en legde ze alle bij de heilige Maagd neer.

1977.

Nu plaatsten zij de ladders tegen de voorkant van het kruis en wel zo dicht mogelijk bij het heilig lichaam. Dan maakten zij de bovenste riem (van de grote doek) los van de kruisstem en bevestigden hem aan een van de haken, waarvan de ladder voorzien was. Op dezelfde wijze gingen zij te werk met de 2 andere riemen, en, naar gelang zij afdalend de riemen van haak tot haak lager hingen, daalde ook het heilig lichaam neer tot het terecht kwam bij de hoofdman Abenadar.

Deze stond hier beneden op een trapbank, nam het lichaam onder de knieën en de armen en daalde ermee de treden van de bank af,

terwijl ook Nikodemus en Jozef, die tussen zich Jezus bij het bovenlijf in hun armen hielden, gelijkmatig sport voor sport de ladder afdaalden. Hierbij gingen zij zacht, zwijgend en met alle omzichtigheid te werk, als verdroegen zij een teergeliefde, dodelijk gewonde vriend. Zo geraakte het heilige en verminkte lichaam van onze Verlosser van het kruis op de grond.

Deze afdoening van Jezus van het kruis was een ontroerend schouwspel. Zij deden alles met zoveel zorg en behoedzaamheid, als vreesden zij de Heer door de een of andere stoot of duw pijn te doen; zij waren met dezelfde eerbied en liefde vervuld jegens dat ontzielde lichaam als voorheen jegens de Heilige der heiligen gedurende zijn leven. Alle aanwezigen hielden hun blikken onafgewend op het lichaam van de Verlosser omhoog gericht; zij volgden met hun ogen het neerdalen trap voor trap, elke beweging en verplaatsing van het lichaam en gaven hun meevoelen en deelneming te kennen door het uitstrekken hunner armen, door hun tranen en door allerlei gebaren van smart en bezorgdheid. Allen waren zwijgzaam; de arbeidende mannen, vol eerbied en geheel doordrongen van de heiligheid hunner handeling, zegden slechts fluisterend de hoogst nodige woorden om een wenk te geven of een hulp te vragen die bij het werk noodzakelijk was.

Terwijl de hamerslagen weerklonken, waarmee de nagels uit de handen en voeten gedreven werden, vervulde dit het hart van Maria, van Magdalena en van allen die bij de kruisiging tegenwoordig waren geweest, met nieuwe smart en droefheid, want de zware klank van die hamerslagen herinnerde aan de ontzettende pijnen die Jezus te verduren had gekregen bij zijn aannageling aan het kruis. Allen sidderden, als waren zij bevreesd opnieuw de heldere jammerklachten van hun dierbare Verlosser te zullen horen, doch helaas! ook dit zwijgen verscheurde hun hart; zijn mond bleef verstomd en dit bewees al te duidelijk de echtheid van zijn dood, die hun ziel met bitterheid vulde.

Toen nu het heilig lichaam eindelijk van het kruis afgenomen was, wikkelde men het van de heupen tot de knieën in lijnwaad en legde het eerbiedig op de doek neer in de armen van zijn Moeder, die deze met smart en verlangen naar Hem uitgestrekt hield.

Jezus' lichaam wordt ter begrafenis bereid.

1978.

De H. Maagd zat op een opengespreide doek op de grond; haar rechterknie was een weinig opgeheven en zij leunde met haar rug tegen een kussen, wellicht van samengerolde mantels¹⁶⁶. Men wilde aldus het liefdewerk vergemakkelijken, dat de smartvolle, door zorgen uitgeputte Moeder aan het lijk van haar vermoorde Zoon verlangde te bewijzen. Dit legden de mannen nu op een doek tegen haar schoot aan. Jezus' hoofd rustte op haar opgeheven knie en het lichaam lag op de uitgespreide doek uitgestrekt. Even groot waren de smart en de liefde, welke die heilige Moeder op dit ogenblik ondervond; zij hield nu weer het lichaam van haar innig geliefde Zoon in haar armen, aan wie zij gedurende de lange uren van vreselijke foltering geen enkel bewijs van liefde en tederheid, niet de minste verzachting van pijn had kunnen geven. Thans beschouwde zij met eigen ogen de verschrikkelijke martelingen die dat heilig, dierbaar lichaam had ondergaan, want vlak onder haar ogen vertoonden zich de gapende wonden en striemen waarmee het overdekt was. Vol liefde kuste zij zijn bloedige wangen, terwijl Magdalena met het aangezicht op zijn doorboorde voeten lag.

¹⁶⁶ De plaats waar de H. Maagd ter aarde gezeten het lichaam van haar Zoon enigszins op haar schoot ontving, wordt in de Kalvariekapel bij benadering aangeduid 4 m ten zuidwesten van de rotsholte, waarin het kruis heeft gestaan.

Het is de 13^e statie van de kruisweg.

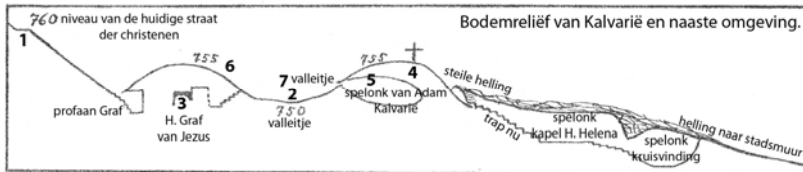
Een dikke steunpilaar neemt die plaats in; er hangt een beeld aan, dat het gebeuren voorstelt.

De mannen trokken zich nu een weinig terug naar een bocht of diepte aan de zuidwestvoet van de Kalvarieberg, waar zij de lijkbereiding wilden voltrekken¹⁶⁷. Zij brachten daar alles in gereedheid voor de balseming van Jezus' lichaam.

¹⁶⁷ Kleine diepte waar de lijkbereiding voltrokken werd. Bedoeld is het kleine dal tussen Kalvarië en H. Graf.

Er steekt een platte rotssteen, een soort tafel van $\pm 0,25$ m hoog uit de grond; hij maakt met de rotsbodem één stuk uit; hij wordt genoemd 'steen der zalving' en is te allen tijd in grote eere geweest.

Hij bevindt zich 18 m ten noordwesten van de kruisholte en wordt op het grondplan van de basiliek, die verder gereproduceerd wordt, aangeduid door het getal 7.

De steen is zo eerbiedwaardig, dat wij hem even nader mogen beschrijven. Ik neem deze beschrijving uit een sinds jaren samengesteld artikel over de H. Grafkerk, zonder dat ik kan zeggen of tijdens de laatste herstelling van de kerk in 1967-1970 de steen en zijn versieringen bijzondere veranderingen ondergaan hebben.

Als men door de enige ingang de kerk binnentreedt (cijfer 1), komt men eerst in een soort voorplaats, die vroeger halfduister was. Acht meter verder ziet men die steen zich boven de vloer verheffen en 5 m erachter het koor van de Grieken.

Op genoemde steen onderging Jezus' lichaam de voorbereidselen tot de graflegging: daar werd het volgens het Joodse gebruik gewassen en met geurige kruiden in lijkdoeken gewikkeld. De steen was hiervoor op de juiste plaats gelegen en voor deze handeling goed geschikt. De traditie betreffende deze steen wordt dus door Katarina bevestigd.

Ook is hij te allen tijde het voorwerp geweest van de vurigste verering. In de loop der eeuwen werd hij bekleed, nu met marmerplaten, dan weer met mozaïek. De bekleding die de Grieken in 1810, 2 jaar na de brand aanbrachten, bestaat uit platen van roodachtige inlandse kalksteen, d.i. witte steen, maar roodgeaderd en gevlekt. Hij is het gemeenschappelijk bezit van de verschillende belijdenissen die in de kerk vertegenwoordigd zijn en die hem dagelijks komen bewieroken.

Kassius bleef met een aantal soldaten die zich eveneens bekeerd hadden, op een eerbiedige afstand staan. Alle tegenstanders van Jezus waren reeds naar de stad teruggekeerd; de soldaten die zich hier nog bevonden, vormden een schutswacht rondom de laatste eerbewijzen aan het lichaam van Jezus, opdat geen vijand of rustverstoorder het werk zou verhinderen. Ook staken zij af en toe ontroerd en dienstvaardig een helpende hand toe, waar men dit van hen vroeg.

Ook alle H. Vrouwen hielden zich gereed: zij reikten de vaten met water, de sponsen, het lijnwaad, de balsem en de specerijen aan, waar dit nodig was, en gingen dan weer, om niet hinderlijk te zijn, verderaf staan, oplettend toezien of zij helpen konden. Onder die vrouwen bevonden zich ook Maria van Kleofas, Salome en Veronika. Magdalena week nooit uit de onmiddellijke nabijheid van het heilig lichaam. Maria Heli, de oudste zuster van de H. Maagd, een reeds tamelijk bejaarde vrouw, zat op enige afstand op de aarden ringwal van de heuvelkruin en keek zwijgend toe.

1979.

Joannes stond voortdurend ter beschikking van de H. Maagd en diende als bode tussen de vrouwen en de mannen. Hier was hij de vrouwen behulpzaam en stond daarna ook de mannen ten dienste bij de eigenlijke, definitieve lijkbereiding. In alles was voorzien; voor alles was gezorgd. De vrouwen hadden lederen waterzakken

De bank, zoals men hem ook kan noemen, is 2,70 m lang, 1,30 m breed en 0,30 m boven de vloer verheven. Hij is omgeven door een rijk versierd traliewerk, door 10 zilveren lampen en reusachtige kandelaars.

Op een foto in het boek 'Heilig Land', door Lelong, O. P. blz. 101, ziet men reeds geen traliewerk meer, maar nog de grote kandelaars en talrijke lampen.

Geen pelgrim betreedt de basiliek of zijn eerste daad is een gebaar van verering voor deze heilige steen, de kus op een eerbiedwaardige relikwie. Het is ook de eerste akte die de kruisweggangers stellen, na de drempel overschreden te zijn, alvorens de Kalvarietrap te bestijgen om hun oefening voort te zetten. Op dit punt heeft men Kalvarië rechts, en links vóór zich het H. Graf.

bij zich, die men kon openen en plat tezamen vouwen; ook hadden zij daar een bekken vol water op een kolenvuur gezet. Telkens boden zij Maria en Magdalena bekkens met vers zuiver water en andere sponsen aan en duwden de gebruikte in lederen kommen uit; ik meen ten minste dat de ronde dotten, die ik hen uitduwen zag, sponsen waren.

Niettegenstaande haar onbeschrijfelijke zielesmart was de H. Maagd met grote moed bezield¹⁶⁸. Haar liefde kon op het heilig lichaam van haar Zoon al die tekenen en sporen van verguizing en foltering niet laten bestaan en zo begon zij het aanstonds onvermoeid en rusteloos te reinigen en te verzorgen. Met de hulp van anderen nam zij de doornenkroon behoedzaam van het hoofd, na ze eerst van achteren open gemaakt te hebben. Enige doornen die al te diep in het hoofd gedrongen waren, moesten afgesneden worden, om de wonden bij het afnemen van de kroon niet wijder te maken.

Na de doornenkroon naast de nagelen te hebben neergelegd, begon Maria met een soort van ronde, gele, buigbare veertang de afgesneden doornen en splinters, die nog in het hoofd staken, uit te trekken en vol droefheid toonde zij die aan haar vriendinnen die

¹⁶⁸ Nota van Brentano: "Op Goede Vrijdag, 30 maart 1820 viel de zienster gedurende haar passievizioenen in een diepe bewusteloosheid op het ogenblik dat zij de afneming van Jezus' lichaam van het kruis beschouwde. Het geschiedde tegen de avond in tegenwoordigheid van de schrijver.

Later tot zichzelf teruggekomen, doch nog steeds met lijden overstelpt gaf zij van haar bezwijming de volgende verklaring:

Toen ik de mannen het lichaam van Jezus in de schoot der H. Maagd zag leggen, dacht ik bij mezelf: Hoe sterk van ziel is zij toch! dat ze niet eens onmachtig wordt! Ogenblikkelijk maakte mijn gids mij een verwijt van die bedenking, die meer getuigde van bewondering dan van medelijden en hij sprak: Voel dan liever wat zij heeft gevoeld! Op hetzelfde ogenblik doorboorde mij een zwaard van smart, zo erg dat ik meende het te moeten besterven, ja, zelfs nu is de pijn nog niet voorbij!

Brentano voegde erbij: "Dit lijden bleef de zuster nog lang bij en zelfs veroorzaakte het haar een ziekte, die haar aan de rand van het graf bracht."

haar medelijndend omringden¹⁶⁹. De meeste doornen legde men naast de kroon neer en ook enige kunnen als een dierbaar aandenken meegenomen en als een schat bewaard gebleven zijn.

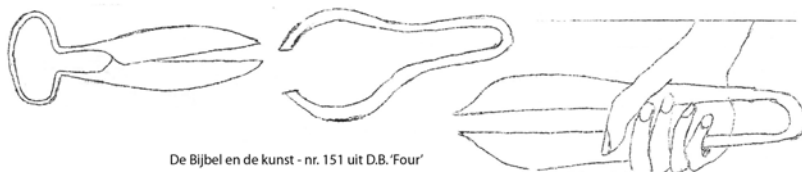
1980.

Het aangezicht van de Verlosser was bijna onherkenbaar geworden: zozeer was het door wonden misvormd en met bloed bedekt. Zijn verward baard- en hoofdhaar was met bloed aaneengekleefd. Maria waste het gekneusde hoofd en gelaat van Jezus en weekte daarna met natte sponsen het geronnen bloed uit het hoofdhaar. Naar gelang het reinigen vorderde, vertoonde zich aan haar duidelijker welke gruwzame mishandelingen Jezus ondergaan had; de smarten, de zorgen, de reinigingen, de gevoelens van medelijden volgden elkaar afwisselend op van wonde tot wonde. Met een spons en met een doekje dat over de vingers van haar rechterhand gespannen was, wies zij het bloed

¹⁶⁹ Nota van Brentano: "De zuster zegde: Die tang herinnerde mij door haar vorm aan de schaar waarmee Dalila Samson zijn haar afsneed."

Vroeger had zij die schaar beschreven als volgt: Dalila gebruikte een zonderlinge schaar van ronde vorm, zo groot als de sfeer van een grote, middendoor gesneden appel. Toegedrukt veerde ze vanzelf weer open en geleek op een soort knijp- of trektang, bestaande uit een brede, dunne, rondgebogen band van metaal. Als men de tang toeduwde, kwamen de geslepen uiteinden of sneden tegen elkaar en ze gingen weer vaneen als men ophield te duwen. In haar visioenen op het openbaar leven van Jezus zag zij op zaterdag, 7 juni, 22 Sivan, Jezus de sabbat vieren in de levietenstad Misjal in de stam Aser en daar zag zij, naar aanleiding van een voorlezing in de synagoge uit het boek der Rechters, de geschiedenis en het leven van Samson (zie fasc. 26, nr. 1376).

Hieronder een 3-tal modellen van veerscharen; de beschrijving van Katarina laat aan duidelijkheid te wensen over.

De Bijbel en de kunst - nr. 151 uit D.B. 'Four'

uit de wonden van het hoofd, uit de gebroken ogen, uit de neusgaten en de oorholten. Met het doekje op de wijsvinger reinigde zij de halfopen mond en de tong, de tanden en de lippen.

Het weinige overgebleven hoofdhaar scheidde zij in 3 delen, een deel aan elke zijde en een deel op het achterhoofd; de net gescheiden haarvlechten aan de zijden streek zij glad boven de oren achterwaarts¹⁷⁰.

Na het hoofd gereinigd te hebben drukte de H. Maagd voor de laatste maal een hartelijke zoen op Jezus' wang en bedekte het hoofd. Daarna schonk zij haar aandacht en zorg aan de hals, de schouders, borst en rug en armen en vooral aan de zo erg

¹⁷⁰ Nota van Brentano: De zieneres placht, wanneer het om gewichtige historische persoonlijkheden ging, meestal te vermelden hoeveel scheidingen zij in hun hoofdhaar maakten en zij scheen een zekere dieper betekenis te hechten aan woorden als de volgende: "Eva scheidde haar in 2 delen en Maria in 3."

De gelegenheid om haar te ondervragen nopens de zin van die mededeling, bood zich niet aan, maar haar antwoord zou wellicht enige opheldering verschaft hebben in de rol die het haar speelde in de offeranden, beloften, wijdingen, rouwplegingen, enz.

Zo zegde zij van Samson: "Hij droeg zijn dicht, lang, blond haar in 7 vlechten, die als een helm rond zijn hoofd gewonden waren. Op zijn voorhoofd en beide slapen hing zulk een vlecht tot een wrong samengewonden in een soort zakje neer. Zijn sterkte was niet gelegen in die vlechten als zodanig, doch in zover ze het teken of symbool van zijn heilige beloften waren, waartoe hij zich door het uitwendig teken van die vlechten of wrongen verbonden had.

Zijn krachten, aan zijn 7 haarvlechten verbonden, waren de 7 gaven van de H. Geest. Zijn beloften had hij zonder twijfel sinds geruime tijd verbroken en vele genaden verloren, toen hij door zijn schuld van de zinnebeelden of tekens van zijn Nazareaat, nl. van zijn haarvlechten beroofd werd.

Ik zag dat Dalila niet al zijn haar afsneed; zij liet hem de bos boven zijn voorhoofd. Ook had hij daardoor de genade van het berouw en van de boetvaardigheid bewaard en meteen ook de kracht om zijn vijanden te vernietigen. Het leven van Samson is profetisch en voorafbeeldend."

Tot hier Brentano's nota.

gewonde, met bloed gevulde handen! Ach! nu werd het al te duidelijk welke verschrikkelijke martelingen haar Zoon verduurd had, welke ontwrichtingen hadden plaats gehad. De gehele romp was gebroken, de beenderen uitgerekt, de ledematen ontwricht en daardoor stijf en onbuigzaam geworden. De schouder, waarop Hij het zware kruis getorst had, was doorsneden en ontvleest (zie fasc. 31, nr. 1924, voetnoot 119).

1981.

Jezus' gehele bovenlijf was bedekt met wonden, geselstriemen en builen. Aan de linkerkant van zijn borst, was ook nog de kleine wonde zichtbaar, waar de (punt van de) lans aan de overzijde weer te voorschijn was gekomen (fasc. 31, nr. 1964), en in de rechterzijde gaapte de grote, wijde lanswonde die dwars door zijn Hart ging van de ene zijde tot de andere.

Maria waste en reinigde al die wonden en Magdalena, tegenover haar op de knieën liggend, meestal bij de voeten van Jezus, bood haar menigmaal haar hulp aan; voor de laatste maal besproeide zij met de vloed van haar tranen Jezus' voeten, welke zij zodoende als met water waste, om ze dan vol tederheid met haar lange haarlokken weer af te drogen.

Toen nu het hoofd, de romp en heel het lichaam tot de voeten van alle bloed en vuil gereinigd waren, glansde het heilig lichaam blauwachtig-wit als uitgebloed vlees en het vertoonde hier en daar bruine vlekken van gedroogde wonden en plekken van rauw vlees zonder huid. Zo lag het neer in de schoot van de rouwvolle Moeder, die de gereinigde ledematen begon te zalven, aanvangend bij het hoofd.

De overige H. Vrouwen waren om de beurt vóór haar neergeknield en hielden haar een doos voor, waaruit zij met de wijsvinger en duim van de rechterhand een soort zalf of andere kostbare stof nam; hiermee bestreek en vulde zij elke wonde. Zij goot ook vloeibare zalf over Jezus' haar en ik zag hoe zij de handen van Jezus in haar linkerhand hield, ze met eerbied kuste

en daarna de wijde nagelwonden met dezelfde zalf of specerij vulde, die zij ook in de holten van de neus en van de oren en in de opening van de zijde wond deed. Magdalena bleef meest bij de voeten van Jezus, nu om ze af te drogen en te zalven, en ze dan weer met haar onstelpbare tranen te besproeien en om er dan weer een hele tijd met haar aangezicht op te blijven rusten.

Ik zag hen het water, waarmee zij het lichaam van Jezus gewassen hadden, niet weggieten, maar in lederen zakken verzamelen. Ook de sponsen wrongen zij hierin uit. Ik zag enige mannen, nl. Kassius en andere soldaten in de kruiken en lederen zakken die de H. Vrouwen meegebracht hadden, meermalen vers water gaan halen uit de bron Gihon (fasc. 31, nr. 1917, voetnoot 113), die daar zo dichtbij was, dat men ze uit de graftuin kon zien.

Na al de wonden gezalfd te hebben, omwond Maria Jezus' hoofd met windsels, doch de gelaatsdoek, waarvan deze omhulling voorzien was, trok zij nog niet neer; zij drukte de half geopende ogen van Jezus toe en liet haar hand er enige ogenblikken op rusten. Zij sloot Hem ook de mond, omarmde het heilig lichaam van haar Zoon en liet onder het storten van tranen haar aangezicht op het Zijne zinken. Maria Magdalena kwam uit eerbiedige vrees niet met haar aangezicht tegen dat van Jezus, zij durfde het alleen op zijn voeten laten rusten.

Reeds enige tijd stonden Nikodemus en Jozef van Arimatea in de nabijheid te wachten en daarom naderde nu Joannes tot de H. Maagd met het verzoek afscheid te willen nemen van het lichaam van haar Zoon: daar de sabbat nabij was, kon men de voorbereidselen tot de begrafenis niet langer uitstellen.

Een laatste maal omhelsde Maria nog inniger het lichaam van haar goddelijke Zoon en nam er met zielroerende woorden afscheid van.

Nu tilden de mannen het heilig lichaam op de doek waarop het lag, terwijl het met de romp op haar schoot rustte, van de grond omhoog en droegen het beneden op een geringe afstand van de

plaats der lijkbereiding. Maria die in de liefdevolle reiniging van het lichaam van haar Zoon enige verlichting en troost gevonden had, maar zich er nu weer van beroofd zag, gaf zich opnieuw geheel aan haar smart over en liet haar gesluierd hoofd in de armen der H. Vrouwen rusten. Magdalena echter, alsof men haar de Geliefde haars harten had willen ontrukken, ijelde de mannen met vooruitgestrekte armen enige passen achterna, doch keerde dan tot de H. Maagd terug.

1982.

Zij droegen het heilig lichaam van de hoogte van Golgota naar beneden op enige afstand van de heuveltop, waar, in een diepte van de helling, een mooie, vlakke rotssteen was (beschreven op nr. 1878, voetnoot 167). Hier hadden de mannen de plaats van de balseming in gereedheid gebracht. Eerst zag ik een doorzichtig doek als van kantwerk met mazen als een net. Het was een doek in de aard als bij ons het vastengordijn of de zogenaamde hongerdoek, die men in de kerk ophangt¹⁷¹.

Wanneer ik als kind dit gordijn zag, meende ik telkens dat het dezelfde doek was, die ik bij de lijkbereiding had zien gebruikt worden. Die doek was waarschijnlijk met mazen als een net vervaardigd om er het water bij het wassen gemakkelijk te laten doorlopen. Ik zag daar echter ook nog een ander grote doek uitgespreid.

Zij legden het lichaam van de Heer op de opengewerkte doek en enigen hielden de andere doek of het laken erover heen.

¹⁷¹ Nota van Brentano: De zuster bedoelt het groot witlinnen gordijn, dat in het bisdom Münster in de vastentijd tussen het priesterkoor en het schip van de kerk opgehangen en uitgespannen wordt en van het dak tot beneden neerhangt. In dit gordijn zijn gewoonlijk opengewerkte plaatsen, die een grond vormen voor de afbeelding van de heilige 5 wonden, de lijdensinstrumenten, enz.

Dit gordijn maakt op ontvankelijke gemoederen een diepe indruk en richt tot vrome zielen een zwijgende oproep tot boete, strengheid, versterving, vasten en beschouwing.

Nikodemus en Jozef knielden neer en maakten onder deze laatste doek, die het lichaam voor hun ogen verborg, de lendendoek los die zij bij de afneming om Jezus' onderlijf van de knieën tot de heupen gewonden hadden. Vervolgens ont deden zij het lichaam ook van de lendendoek die Jonadab, de neef van Jezus' voedstervader, vóór de kruisiging, aan Jezus aangeboden had. Schroomvol en zedig wasten zij met sponsen het onderlijf van de Heer, dat onder het bovengehouden laken verborgen bleef. Hierna wasten zij ook de rugzijde van het lichaam en voor deze laatste wassing werd het lichaam niet omgedraaid, maar, terwijl het onder de bovenste doek nog steeds verborgen bleef, hielden zij het opgetild met streken linnen die dwars onder het onderlijf en onder de knieën gestoken waren. Zij wasten het heilig lichaam zolang tot er uit de uitgewrongen sponsen helder water kwam.

1983.

Ik zag hoe zij dan Jezus' heilig lichaam neerlieten en het met hun handen plat uitstrekten, want het middellijf en de knieën waren nog ietwat gebogen en in een verstijfde, kromme houding, zoals het bij de dood ineengezonken was en zoals men het van het kruis had afgenomen. Zij legden vervolgens een doek van ongeveer 3 el lang en één el breed onder de lenden van de Heer, vulden zijn schoot met bosjes kruiden, zoals ik er dikwijls zie staan op de hemelse tafelen, groen op gouden bordjes met een blauwe rand, en verder met fijne, kroezelige plantenvezels als saffraan en strooiden tenslotte over dit alles nog van het poeder uit dat Nikodemus had meegebracht¹⁷².

¹⁷² In een bijzonder soort van visioenen die de zienster soms tot troost en aanmoediging gegeven werden, nam zij vaak deel aan hemelse gastmalen en zij beschreef dan met kinderlijke voldoening de wonderbare schikking van de gerechten en de rijkdom van de tafelserviezen, ook de kruiden naar hun soort en vorm tot de meeldraden en het aantal blaadjes van hun bloesems toe. Dikwijls maakte zij gewag van fijne kruiden die haarzelf op gouden borden met blauwe randen voorgezet werden en die dicht tegen elkaar als groeiend rechtop stonden als bittere waterkers, zoals zij het soms uitdrukte, of als mirre. Soms bestonden haar gerechten ook in allerlei andere

vruchten, waardoor zij zich in haar groot lijden van lichaam en ziel gesterkt voelde.

Door nauwkeurige, herhaalde controlering kon worden vastgesteld dat zulke troostvisioenen een beloning waren. De overwinningen die zij op aarde op zichzelf behaalde, werden haar in visioenen die haar naar de hemel meevoerden, vergolden door zulke verkwikkende kruiden en vruchten, die door hun vorm en aard een beeld waren van de verstervingen die zij zichzelf had opgelegd.

Ook de vorm, de materie, de kleur en de versieringen van het tafelgerei hadden hun betekenis: "Het gebruiken van de spijzen is geen eten, verklaarde zij, zoals in het gewone leven, en niettemin een verzadiging en voeding, maar dan op een veel verhevener wijze. De genade en kracht zelf van God, waarvan de voortgezette vruchten de verwoording, de letters, de uitdrukking zijn, gaan geheel in de hemelse tafelgast over.

De specerijen nu, welke de zienster bij de lijkbereiding hier zag gebruiken, herinnerde haar aan die hemelse kruiden.

Tot hier de nota van Brentano.

In deze passage herinnert de zuster ook aan het aandeel van Nikodemus in de balseming, nl. een mengsel van mirre en aloë ten gewicht van ongeveer 100 pond.

In nr. 1974 heeft K. gezegd: "dit Bijbels gewicht van 100 pond bedraagt ongeveer 37 pond in ons gewicht".

In deze woorden is pond dan waarschijnlijk te verstaan in de zin van kilo, wat dan goed overeen te brengen is met het 'ongeveer 100 pond van Joa. 19, 39', want dit gewicht wordt in ons gewicht op 32 kilo's berekend (cfr. Keulers' Commentaar op Joa. 19, 39 en Dan. Rops, Jezus, 432-433).

Het mengsel van mirre en aloë had niet de vorm van vloeistof om te zalven, maar van poeder om onder, tussen en op de windsels te strooien.

- Mirre is een geurige gomhars in de vorm van roodbruine korrels, die vooral uit Arabië ingevoerd werd.
- Aloë is een reukhout, afkomstig uit Indië, thans door de Syriërs 'Agaloekoen' geheten en gelijkend op de 'thuja' (uit de cipresfamilie – 'Thuja occidentalis' of 'Levensboom' - etherische olie bestrijdt wratten en voetwratten. Thuja is ook heilzaam bij reuma, zenuwpijnen en virusinfectie).

Beide reukwerken waren blijkbaar fijn gemalen en vermengd; ze dienden ook om de doden eer te bewijzen, zoals onze bloemen dit doen. Ze beletten het bederf niet, maar verdrijven de kwade geur.

Hierna wikkelden zij het onderlijf boven al die specerijen in met de lange baan doek die zij er eerst onder gelegd hadden. Zij trokken het een uiteinde van de baan tussen de benen naar boven en legden het ingeslagen op het bovenlijf, waar het in een spannende lendendoek als in een gordel ingestoken werd. Na dit dekken van de schaamdelenstreek zalfden zij al de wonden van de lendenen, strooiden er specerijen over uit en plaatsten tussen de benen tot aan de voeten bosjes kruiden. Vervolgens omwikkelden zij de aldus met kruiden opgevulde benen van onderen naar boven met banden of windsels.

1984.

Nu ging Joannes de H. Maagd en de andere vrouwen halen en bracht ze bij het heilig lichaam. Maria knielde neer bij het hoofd en legde een doek van fijn lijnwaad, die zij van Klaudia Prokla, de vrouw van Pilatus had gekregen en tot nog toe onder haar mantel om de hals had gedragen, onder Jezus' hoofd. Geholpen door de andere H. Vrouwen, vulde zij de ruimte tussen het hoofd en de schouders, rondom de hals en tot aan Jezus' wangen, met bosjes kruiden, met dezelfde plantenvezels en poeder als de mannen gebruikt hadden en Maria bond nu met de genoemde doek alles om het hoofd en de schouders vast. Magdalena goot nog een geheel flesje welriekende olie in de zijdewonde van Jezus, terwijl de H. Vrouwen nog specerijen legden in Jezus' handen en onder zijn voeten. Dan vulden de mannen nog de holten der oksels met specerijen, bedekten er ook de hartkuil mee en overal waar het lichaam enige ruimte om zich liet, vulden zij deze ermee, kruisten de verstijfde armen op de schoot en sloegen nu de grote witte doek vast rondom het lichaam en rondom de kruiden tot aan de borst, zoals men een doek om een kind legt. Nu staken zij onder de gesloten oksel van de ene schouder of arm het een einde van een breed windsel, en terwijl zij het heilig lichaam op hun handen

Het Oosten is zeer gesteld op mirre. De H. Driekoningen boden het Kindje Jezus mirre aan; deze wees vooraf op de toekomstige begraving van Jezus; nu gaat deze voorbeduiding in vervulling.

in de hoogte beurden, wonden zij de zwachtel om het hoofd en verder rondom het gehele lichaam, zodat het er uit ging zien als een ingebakerde pop.

Nu legden zij het lichaam van de Heer op de grote doek van 6 el, die Jozef van Arimatea had gekocht en sloegen deze om Hem. Jezus lag er overhoeks op: één hoek ervan werd naar boven geslagen van de voeten naar de borst; de tegenovergestelde over het hoofd en de schouders naar beneden en de zijhoeken wond men om het lichaam¹⁷³.

¹⁷³ Een woord over de lijkbereiding bij de Joden. Deze word door K.E. meerdere keren beschreven, vrij nauwkeurig, nl. zoals zij die gezien had bij de oude Simeon en ook bij de H. Maagd te Efeze. "Zoals nu nog, werd vroeger de dode voor de begrafenis gewassen." (cfr. Hand. 3, 37).

"Ofschoon Joannes ons alleen verhaalt dat Jozef en Nikodemus het lichaam van Jezus namen, het met geurige kruiden in een lijnwaad wikkelden, zoals de Joden gewoon waren hun doden te begraven." (Joa. 19, 40) ligt het toch voor de hand dat zij dan ook de rest met Jezus' lichaam gedaan hebben volgens de Joodse gebruiken bij de lijkbereiding." ('t H. L. 5^e jg. 62).

"Het is niet noodzakelijk", zegt ook D. Rops, "het voor te stellen alsof de begrafenisriten wegens de naderende sabbat werden nagelaten, want de Wet stond toe dat men zelfs op de sabbat de doden waste en zalfde." (Talmud, Sabbat, XXIII, 5).

"Er was bovendien voldoende tijd vóór de sabbat." (Jezus, blz. 431).

Het waren de naaste verwanten die de lijkbereiding verrichtten, of bij ontstentenis van dezen, waren het vrienden. Deze laatste liefdedienst van onbekenden of vreemden te moeten krijgen, gold als een teken van verworpenheid.

Na het overlijden werd de kamer van de dode aanstonds ontruimd. (Bijzonderheid die in Jezus' geval niet te pas komt, daar Hij zelfs geen steen had om er zijn hoofd op ter ruste te leggen).

De begrafenis had vrij kort (enkele uren) na het overlijden plaats, in elk geval nog dezelfde dag. Na het intreden van de dood werden de overledene de ogen dichtgedrukt en het aangezicht gekust. Het lichaam werd gewassen en op een baar gelegd, die van boven open was; vervolgens tentoongesteld op een gepaste plaats, bij voorkeur in de hoge kamer. Hier werd het beweend door klaagvrouwen die bij het lijk baden en schreiden.

Vóór de begrafenis omzwachtelde men handen en voeten, armen en benen met linnen windsels of banden. Het lichaam werd met mirre, aloë en ander

1985.

Toen zij nu allen geknield rondom het lichaam geschaard waren om het een laatst vaarwel te zeggen, deed zich onder hun ogen een aangrijpend wonder voor.

Het heilig lichaam van Jezus vertoonde zich met al zijn wonden in zijn ganse gestalte bruinrood afgebeeld op de oppervlakte van de doek die het bedekte. Het scheen dat Jezus hun hiermee hun liefdevolle zorg, hun toewijding, hun

reukwerk bestrooid en, nadat de holle plaatsen daarmee opgevuld waren, in een groot lijnwaad gewikkeld. Aanwezige vrienden en verwanten kusten nu allen nog eens de dode; gewoonlijk bleef het aangezicht nog ongedekt (zoals hier nu ook met Jezus en in nr. 2223 met Maria het geval is) en pas onmiddellijk of kort vóór de begrafenis met een zweetdoek bedekt.

De dode werd op een lijkbaar, die een soort kist verbeeldde, naar het graf gedragen, terwijl familieleden, verwanten en vrienden hem vergezelden. De baar of kist diende alleen, zoals bij ons de lijkwagen, om het lijk naar het graf te brengen.

Hierin wordt het neergelegd, alleen gehuld in de banden en de lijkwade; men draagt het op de schouders er naartoe (cfr. 't H. L. 5e jg. 55, 62; II Sam. 3, 31; D.B. Ensevelissement, Funérailles).

Hedendaags zijn de begravingsgebruiken bij de Arabieren en bedoeïenen nog dezelfde.

De lijkdoeken van Jezus, in zover het in de Evangelieën na te gaan is, bestonden ten minste uit 2 stukken,

- de lijkwade of sindon en
- de zweetdoek of sudarium, een kleiner stuk dat op het aangezicht wordt gelegd (Joa. 20, 6-7).

“Men kan zelfs veronderstellen of uit de evangelietekst opmaken dat er voor Jezus, evenals voor Lazarus (Joa. 11, 44; K.E. nr. 1484), gebruik gemaakt werd van eigenlijke banden, want het Griekse werkwoord ‘deō’ (Joa. 19, 40), dat gewoonlijk vertaald wordt door ‘inwickelen’, betekent eerder ‘hechten, binden’ en daarom zijn de Latijnse vertalingen die de term weergeven door ‘ligaverunt’ juist.” (Jezus, blz. 432).

De laatste bijzonderheid, gelijk alle voorgaande, wordt door K.E. treffend bevestigd.

Hoe wist zij dit alles? Alleen uit haar hemelse visioenen.

medelijden en tranen wilde belonen en hun zijn beeltenis door alle zwachtels en kruiden heen, uit dank wilde nalaten, geprent in die doek.

Wenend en weeklagend omarmden zij het heilig lichaam en kusten zij die wonderbare afbeelding. Hun verbazing was zo groot, dat zij de doek weer openvouwden, maar ze werd nog groter, toen zij tot de bevinding kwamen dat de andere windsels om het lichaam onveranderd wit gebleven waren en de gestalte des Heren **slechts op de bovenste doek** afgetekend was.

- Het gedeelte van de doek waarop het lijk neerlag, droeg de afbeelding van geheel Jezus rugzijde;
- het gedeelte dat over het lijk heengeslagen was, vertoonde de voorzijde van zijn lichaam en om deze voorzijde te zien, moest men de 4 hoeken van de doek bij elkaar brengen, zoals men ze over Hem had geslagen na de lijkbereiding.

Dit beeld was geen afdruk ontstaan uit bloedende wonden; het ganse lichaam immers was met kruiden en specerijen aangevuld en in meerdere windsels gehuld; het was een **WONDERBEELD**, het teken en bewijs der aanwezigheid van de scheppende Godheid in Jezus' gestorven lichaam¹⁷⁴.

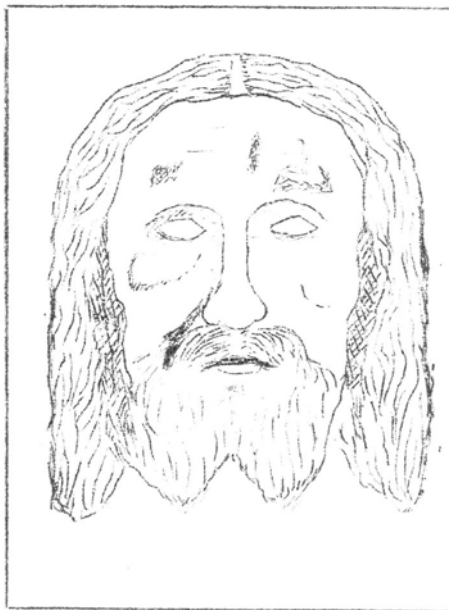
¹⁷⁴ Om de gehele afbeelding te bekomen, moest men de stukken bijeen brengen. Hieruit volgt vooreerst dat de lijkwade van Turijn niet de eerste, authentieke afbeelding van Christus kon zijn, want ze bestaat uit één stuk.

Om haar echtheid te bewijzen beroept Dr. Hynek zich nochtans op K.E., doch zonder reden, te meer daar hij beweert dat de afbeelding het gevolg is van de bloedindrukken in de doek, terwijl K.E. beweert dat het lichaam gewassen werd en stevig ingebonden was, zodat geen enkele bloeddruppel de buitenste doek heeft kunnen bevochtigen en de ooggetuigen verbaasd stonden bij het zien dat geen enkele bloedvlek op de banden en windsels te bespeuren viel. Het verschijnen van Jezus' afbeelding op de buitenste omslagdoek is dus bovennatuurlijk door een wonder te verklaren.

Aangezien de afbeelding op de lijkwade te Turijn evenmin een mensenwerk kan zijn, wat blijft er ons dan over dan te veronderstellen, ja, aan te nemen dat het beeld van Christus op de doek van Turijn een van de miraculeuze

reproducties is, waarvan K. hier gewag maakt, en die bekomen werden door oplegging van doeken op het originele onder het gebed van heilige mannen?

Zo bezitten wij – wij menen dit gerust te mogen aannemen – in de afbeelding van Turijn een authentieke portret van Christus. Zo is de Zaligmaker tegemoet gekomen aan het zo menselijk en toch heilig verlangen van zijn vrienden, te mogen weten hoe hun Heer en Meester en Verlosser eruit zag, en in het bezit van een foto van Hem te zijn.

H. Aanschijn, naar lijkwade van Turijn.

Hoofd en haar door H. Maagd gereinigd,
na Jezus' afdoening van het kruis.

Op dezelfde wijze heeft Hij door zijn openbaringen aan K.E. ons verlangen bevredigd om zijn leven te mogen kennen met meer bijzonderheden dan wij er in de Evangelieën vinden.

Geheel ons commentaar van het begin tot het einde bewijst ontegensprekelijk dat wij in K.'s openbaringen en mededelingen het authentieke leven van Christus bezitten.

In zijn boekje 'De ware afbeelding van Christus ontdekt' maakt Dr. Hynek de treffende bemerking dat het Jezus niet genoeg is geweest tot ons te komen door zijn menswording, zich aan ons te geven in de Eucharistie, maar dat Hij

Vele dingen heb ik gezien van hetgeen er later met deze doek is gebeurd, doch aan de verschillende voorvallen kan ik de juiste volgorde niet meer geven. Deze doek was na de Verrijzenis met de andere doeken nog lang in het bezit van de vrienden van Jezus. Eens zag ik hoe men hem aan iemand ontrukte, die hem onder de arm droeg; tweemaal zag ik die doek in de handen van de Joden; ook zag ik hem lang op verschillende plaatsen door christenen vereerd worden. Eens was hij aanleiding tot een twist en toen werd hij in het vuur geworpen, om zodoende het geschil bij te leggen, doch hij vloog wonderbaar uit de vlammen omhoog in de handen van een christen.

Door andere doeken erop te leggen onder het gebed van heilige mannen slaagde men erin 3 afdrukken ervan te verkrijgen en wel van het samengelegde beeld op de voorzijde.

Door aanraking met het originele, verricht in de plechtige mening of intentie van de Kerk, zijn die afdrukken gewijd, geheiligd en hebben ze van oudsher grote wonderen uitgewerkt. De oorspronkelijke doek heb ik ook eens gezien met enige beschadiging, enige scheuren, ergens in Azië, waar hij bij niet-katholieke christenen in verering was. De naam van die stad is mij ontgaan; ze ligt echter in een uitgestrekt land, dichtbij het vaderland van de H. Driekoningen¹⁷⁵.

ons nog zijn authentiek portret heeft willen nalaten, net als een minnaar die steeds aanwezig verlangt te zijn in de gedachte en de herinnering van zijn geliefde. Als Hij wonderen gedaan heeft om ons afbeeldingen te schenken van sommige heiligen, zoals van de H. Ignatius en van de Libanese monnik Sjarbel Makhloef, waarom dan niet om ons een afbeelding van zichzelf na te laten?

In haar herinneringen die hier vaag en verward schijnen, spreekt K.E. ook van een verbranding, waaraan de doek door een wonder ontsnapt zou zijn. Het is een feit dat de doek van Turijn een brandgeschiedenis doorgemaakt heeft, waardoor hij aan weerskanten zwaar beschadigd werd.

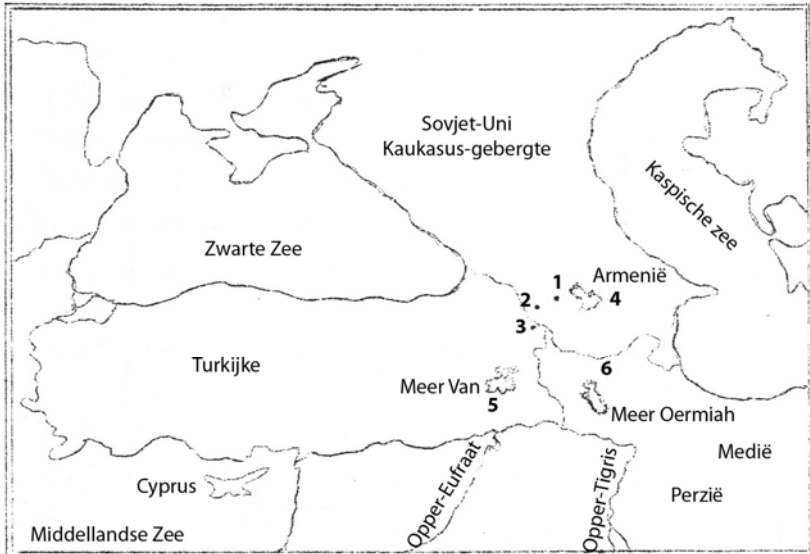
Hier verwacht K. wellicht de oorspronkelijke doek met de reproductie.

¹⁷⁵ "Heb de oorspronkelijke doek eens gezien ergens in Azië bij niet-katholieken christenen, in een buurland van dat der Driekoningen ..."

Deze mededeling van K.E. wordt ook aangehaald door F. de Mély, op blz. 47 van zijn boek 'La Représentation du Christ à travers les âges', Paris, 1904, Poussielgue. De auteur voegt er aan toe: "Voorzeker heeft ze niet kunnen vermoeden dat het bedoelde heilige doek door mij ontdekt zou worden te Joannavank in Armenië!" En hij verwijst naar de Armenische auteur Vartan: 'Géographie de l'Arménie', publiée par J. Saint-Martin, dans les Mémoires sur l'Arménie, Tome II, p. 419.

Dat klooster van Sint Jan (Hovhannavank) werd in 1919 fel gehavend door een aardbeving, maar in de periode 1940-1948 hersteld en verstevigd. Om te vernemen wat er ondertussen gewerd (geworden = in handen komen) van die miraculeuze Christus-afbeelding, schreef een vriend, die in de diplomatieke wereld zo wat overal een toegang vindt, aan de Armenische patriarch in Etchmiadzine (in Sowjet-Armenië), maar tot op heden kwam geen antwoord.

Het kaartje hieronder verduidelijkt de ligging van Hovhannavank, oude bisschopsstad en bedevaartplaats. Of de bedevaartplaats met die doek iets te maken heeft, weten wij niet.

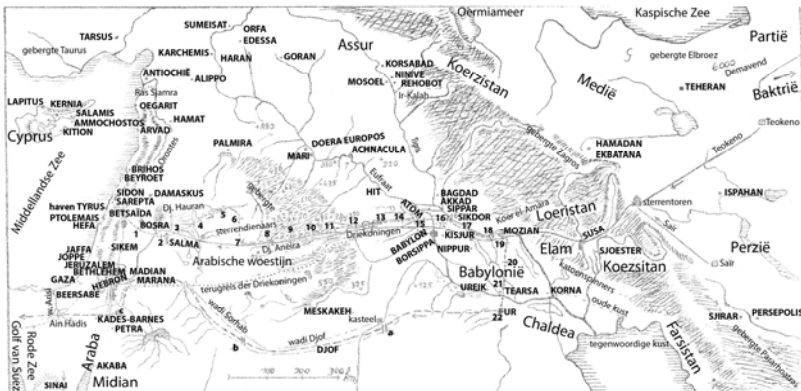
- 1 = Hovhannavank
- 2 = Etchmiadzine
- 3 = Berg Ararat
- 4 = Meer Sevan
- 5 = Meer Van
- 6 = Meer Oermiah

Het Meer Oermiah (6) biedt een vergelijkings- en verbindingspunt met de kaart hierna.

De 2 kaarten vergelijkend begrijpt men hoe K. de stad met de oorspronkelijke lijkdoek in verband kan brengen met de landen waaruit de H. Driekoningen afkomstig waren, Medië, Perzië, Chaldea.

In deze gezichten heb ik ook enige dingen gezien in verband met Turijn, met Frankrijk en met paus Klemens I en ook met keizer Tiberius die 5 jaren na de dood van Christus gestorven is, maar ik ben dit nu vergeten.

Om de ligging van Armenië ten opzichte van de uitgestrekte landen waaruit de H. Driekoningen afkomstig waren, te doen uitkomen, plaatsen wij hiernaast opnieuw de schets die we reeds gebruikten in de fascikels 5 en 6.

a) Van de reis van de H. Driekoningen naar Betlehem vanuit Medië en Perzië over Susa, en door Chaldea en de Arabische woestijn nrs. 130, etc. Ze is voorgesteld in dikke doorlopende lijn.
 b) Hun terugkeer langs andere wegen om de Dode Zee naar hun latere verblijfplaats in puntjeslijn.
 c) Jezus' reis vanaf het Meer van Genezareth naar de latere verblijfplaats der H. Driekoningen en verder; streepjeslijn, verdeeld in 22 etappes tot UR.
 Van hier naar Egypte. De terugkeer uit Egypte naar Palestina is in minime streepjes voorgesteld (nrs. 1397 tot 1628).

Op deze schets ziet men het Meer Oermiah geheel boven en op het kaartje hieronder naar beneden toe.

Zo kon Katarina van Duitsland uit, spreken van Armenië als van een land nabij het land der H. Driekoningen, een naburig land.

Heel nauwkeurige aanduidingen moeten wij immers zelden van haar verwachten, vooral niet waar het gaat over uitgestrekte landen, onafzienbare gebieden.

Met dit alles is echter nog geenszins gezegd dat de plaats waar de doek berust of tot in 1919 berustte, en nog minder de doek zelf teruggevonden is.

Hoogstens wordt erdoor gesuggereerd dat K.'s beweringen zo maar niet uit de lucht gegrepen zijn.

Jezus wordt in het graf gelegd (Mt. 27, 59-61; Mk. 15, 46-47; Lk. 23, 53-55; Joa. 19, 39-42).

1986.

De mannen plaatsten nu het heilig lichaam op de lederen draagbaar (d.i. bestaande uit houten kader of omlijsting met lederen bodem). Zij bedekten het lichaam met een bruin kleed en schoven door de baar aan weerskanten een lange draagboom. Dit herinnerde mij levendig aan de Ark van het Verbond.

Nikodemus en Jozef gingen als dragers voorop; zij hadden de voorste uiteinden van de stangen op hun schouders (cfr. nr. 1984, voetnoot 173, naar beneden toe: men draagt het lijk op de schouders naar het graf). Als achterste dragers volgden Abenadar en Joannes. Daarna kwam de H. Maagd, Maria Heli haar oudste zuster, Maria Magdalena en Maria van Kleofas, gevolgd door de groep overige vrouwen die op enige afstand waren blijven zitten, nl. Veronika, Joanna Chusa, Maria Markus, Salome Zebedei, Maria Salome en Salome van Jeruzalem; Suzanna en een te Jeruzalem opgevoede dochter van een broer van de H. Jozef met name Anna. De stoet werd gesloten door Kassius en de bekeerde soldaten. De andere vrouwen, zoals Maroni van Naïm, Dina de Samaritaanse en Maria de Sufanitische bevonden zich op dit ogenblik te Betanië bij Marta en Lazarus.

Twee soldaten gingen voorop met vlammeende toortsen, want in de grafspelonk hadden zij licht van doen. Terwijl zij met gedempte stem op een weemoedige toon psalmen zongen (cfr. fasc. 5, nr. 136, voetnoot 310), trokken zij zowat 7 minuten door het kleine dal naar de graftuin en op dit ogenblik zag ik op de hoogte aan gene zijde van het dal Jakobus de Meerdere, broer van Joannes. Hij sloeg de lijkstoet gade en trok zich dan terug om het

te gaan vertellen aan de andere leerlingen die zich in de spelonken verborgen hielden¹⁷⁶.

1987.

De tuin aan wiens einde de met gras begroeide grafspelonk rechts gelegen was, had een onregelmatige vorm en was omgeven door een haag van levend groen. Aan de binnenkant van de haag had die tuin bij de ingang nog een afsluiting van horizontale staken die met ijzeren pinnen aan palen bevestigd waren. Vóór de ingang van de tuin, evenals vóór de grafspelonk, stonden enige palmbomen. De overige gewassen in die tuin waren struiken, bloemen en welriekende heesters. Toen de stoet bij de ingang van de tuin gekomen was, zag ik hem een ogenblik stilstaan.

Men opende de tuin door enige dwarsstaken uit hun pin te heffen en men bediende zich van dezelfde staken om de steen, die voor de afsluiting van de deur der grafcel bestemd was in de grot (voorkamer) te wentelen.

Bij de grafrots gekomen openden zij de (kistvormige) draagbaar en hieven het heilige lichaam eruit op een smalle plank waaronder een doek dwars uitgespreid werd.

Nikodemus en Jozef van Arimatea droegen aan de uiteinden van de plank en de 2 anderen ter zijde aan de dwarsliggende doek. De bedienden van Nikodemus hadden de rotsspelonk die nieuw en nog maar pas uitgehouwen was, gereinigd en de laatste dompige geur door het branden van reukwerken er uit verdreven; van binnen was ze zeer sierlijk en rondom hadden de wanden

¹⁷⁶ In deze passage is door het kleine dal bedoeld het valleitje tussen H. Graf en Kalvarië. Wat de opgave van 7 minuten betreft, de moeilijkheid is ter sprake gekomen en klaarblijkelijk opgelost in de 'Uitweiding over de betrouwbaarheid van de traditie betreffende het Heilige Graf' na nr. 1971.

De hoogte aan gene zijde van het dal is dan de heuvel Gareb, waarbij gevoegd kan worden de verdere helling tot op de bergvlakte waar zich birket Mamilla bevindt, want vanop Kalvaria en de H. Grafheuvel is deze plaats zichtbaar.

bovenaan een mooi behouwen kroonlijst (gebeitelde sierband of fries, wat veel voorkwam). De lijkbank was aan het hoofdeinde iets breder dan aan het voeteinde en het bovenvlak was uitgediept in de vorm van een in doeken gewikkeld lichaam (cfr. nr. 1971, voetnoot 160), maar (in die uitdieping) was aan het hoofd en de voeten een kleine verhoging; daar was de uitholling wat minder diep, zoals K. het later ook zal doen opmerken bij het graf van Onze-Lieve-Vrouw bij Efeze, nr. 2222).

1988.

De H. Vrouwen hadden zich intussen op een bank tegenover de ingang van de grafspelonk neergezet (cfr. Mt. 27, 61; deze bank was in de tuin, waaruit men afdaalde in een diepte of soort gracht tot vóór de ingang van het graf). Vervolgens daalden de 4 mannen met het lichaam van de Heer in de grafspelonk af, zetten het daarin neer, vulden nog wat meer de uitdieping van de lijkbank met welriekende kruiden op, spreidden er daarna een breed laken over uit en legden er het heilig lichaam op. Het onder gelegd laken hing over de lijkbank neer. Nu bewezen zij nog hun eerbied aan het heilig lichaam; zij betuigden hun liefde met tranen en omarmingen en zij traden uit de grot. Maar nu kwam Maria er binnen en ik zag dat zij zich aan het hoofdeinde op de grafbank neerzette, die 2 voet hoog boven de grond kon zijn, en dat zij zich wenend over het lichaam van haar goddelijke Zoon heen boog, en toen zij weggegaan was, trad Maria Magdalena de grafspelonk binnen; zij had in de tuin twijgjes en bloemen afgebroken¹⁷⁷, die zij nu over Jezus' lichaam uitstrooide; zij wong zich de handen en onder het storten van overvloedige tranen omhelsde zij

¹⁷⁷ Maria Magdalena had bloemen geplukt: "Bij Jezus' dood waren in overvloed allerhande bloemen voorhanden. Op Kalvarië en vooral in de tuin ontbraken ze niet. Het krioelt ervan in Palestina op dit ogenblik: de viool, de rotsbloem, de slaaplelie, klaproos, blauwe vlasbloem, venkel, zwaardlelie, margriet, rode anemoon bedekten als een bont tapijt de plaatsen rondom Kalvarië." (Sertillanges, blz. 14).

Op 2^e paasdag zullen wij de H. Lukas westelijk van Kalvarië bloemen, o.m. de sterbloem zien plukken.

jammerend de voeten van Jezus; maar toen de mannen haar van buiten zeiden dat zij het graf wilden sluiten, keerde zij naar de vrouwen op de zitbank terug.

De mannen sloegen de afhangende kant van het laken omhoog en over Jezus' lichaam, wierpen ook nog het bruine dekkleed over de gehele lijkbank en sloten de dubbele graf deur. Deze was van een bruinachtig metaal, waarschijnlijk van koper of brons en er kwam een horizontale en een loodrechte staaf ervoor, zodat beide samen de vorm van een kruis vertoonden.

De vertellende bepaalde niet of deze stangen op zichzelf bestonden en vóór de deur geplaatst werden, dan of ze in die vorm als verheven lijsten deel van de deur uitmaakten.

1989.

De grote steen bestemd om het graf te sluiten – hij lag nog vóór de ingang van de grot – had ongeveer de gedaante of vorm van een koffer, sarcofaag of doodskist¹⁷⁸.

¹⁷⁸ “Door koffer bedoelde de vertelster waarschijnlijk een eigenaardige, grote, ouderwetse koffer of soort sluitbare kist, die in die streken van Duitsland zeer gebruikelijk was en dit nog is, en waarin de landlieden van haar streek hun klederen bewaarden. De bodem is kleiner dan het deksel, waardoor zo'n koffer gaat gelijken op een Tumba. Dit bracht haar waarschijnlijk op de vergelijking van die steen met een sarcofaag.

Zijzelf had in haar kamer zulk een koffer om er haar klederen in te bewaren en zij noemde hem haar koffer. In deze bewoording beschreef zij meer dan eens die steen, waarvan desnietteenstaande (= desondanks, niettemin, evenwel) de vorm niet volkomen duidelijk is.”

Tot hier de nota van Brentano.

Wij voegen er aan toe: 20 jaar geleden kende een Duitse medebroeder heel goed de betekenis van het Duitse woord 'Truhe', zo als ook de deken- of klederkist die er door aangeduid wordt.

Nog geen 60 jaar geleden bestond dit huisraad ook bij onze landbevolking en zelfs in eigen huis heb ik er als kind nog een gezien op de zolder. Klederen echter werden er niet in bewaard.

Die steen was zo groot dat een volwassen man erop uitgestrekt kon neerliggen; hij was zeer zwaar en werd nu met behulp van de hefbomen, die men bij de ingang van de tuin uit de palen had geheven, in de voorkamer tegen de dichtgemaakte deur van de grafcel gewenteld. De eerste ingang van de grot (d.i. de open voorzijde van de voorkamer) werd met een lichte deur van vlechtwerk toegemaakt.

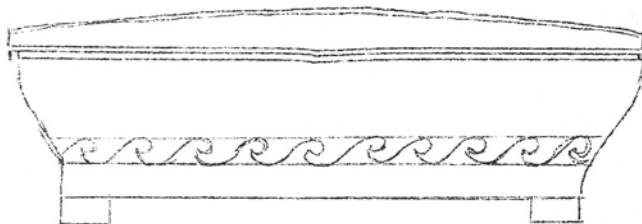
Alle werkzaamheden in de grot had men verricht bij toortslicht, aangezien het binnen donker was. Gedurende de graflegging zag ik in de nabijheid van de tuin en van de Kalvarieberg meerdere mannen die angstig en treurig heen en weer dwaalden. Ik vermoed dat het leerlingen waren, die op het bericht van Abenadar uit de bergspelonken door het dal (Geënnom en Gihon) naar hier gekomen waren om zich van de feiten te overtuigen, waarna zij, naar ik zag, zich weer terugtrekken.

De terugkeer van het graf. – Sabbatviering (Lk. 23, 56).

1990.

Het was nu de tijd dat de sabbat begon. Nikodemus en Jozef begaven zich naar de stad door een kleine poort, die in de nabijheid van de tuin door de stadsmuur leidde en die hun door een bijzonder voorrecht tot privaatgebruik toegestaan was

In zover ik me er nog iets van herinner, kan dit stuk ongeveer deze vorm gehad hebben:

(zie een woord over kleine poorten nabij de grote poorten in fasc. 31, nr. 1970, voetnoot 158). Zij zeiden tot de H. Maagd, tot Magdalena, Joannes en hun gezellinnen, die nog op Kalvarië wilden gaan bidden en enige daar achtergelaten voorwerpen wilden halen, dat men voor hen, zodra zij zouden aankloppen, die kleine poort zou opendoen, en daarna ook de poort van het Cenakel.

De bejaarde zuster van de H. Maagd Maria Heli, werd door Maria Markus en de andere vrouwen naar de stad begeleid. De werklieden van Jozef van Arimatea en van Nikodemus keerden ook nog naar de Kalvarieberg terug om hun achtergelaten gereedschappen te halen.

De soldaten voegden zich bij de troep die de poort bewaakte, waar Jezus door gegaan was. Kassius nam zijn lans en reed naar Pilatus; hij meldde hem alles wat hij had meegemaakt en beloofde tevens een trouw verslag bij hem uit te brengen van alles wat verder gebeuren zou, indien hij deel mocht uitmaken van de grafwacht. Zoals hij immers had vernomen, zouden de Joden de landvoogd om een wacht bij het graf komen vragen. Met een geheime schrik hoorde Pilatus het verhaal van Kassius aan; hij behandelde hem als een dweper en beval hem, uit bijgelovige vrees en afkeer, de lans, die hij nabij de landvoogd had geplaatst, buiten de deur te zetten.

1991.

Toen de H. Maagd en haar gezelschap met hun gerei terugkeerden van Kalvarië, waar zij ook nog geweend en gebeden hadden, zagen zij een troep soldaten met een fakkel in hun richting komen. Zij weken uit aan weerskanten van de weg en lieten de troep tussen hen door voorbij stappen. De soldaten togen naar de Kalvarieheuvel, waarschijnlijk om de kruisen nog vóór de sabbat weg te ruimen en in de grond te stoppen. Zij trokken de H. Vrouwen voorbij en deze zetten dan hun weg voort naar het poortje van Nikodemus (waarschijnlijk bij de Efraïmpoort).

Petrus, Jakobus de Meerdere en Jakobus de Mindere ontmoetten Jozef en Nikodemus in de stad; zij weenden samen, doch Petrus met meer droefheid en hevigheid dan de anderen; hij was onmatig bedroefd, omarmde onder tranen de anderen, beschuldigde zichzelf en jammerde omdat hij bij de dood van de Heer niet aanwezig was geweest, en tenslotte bedankte hij de raadsheren ervoor, de Heer in hun eigen graf eervol te hebben begraven; zij waren allen overstelpt van smart en bijna uitzinnig. Zij spraken af dat men op hun aankloppen het Cenakel zou openen en de apostelen gingen verder op zoek naar de overige, overal verspreide leerlingen.

Later zag ik de H. Maagd en haar vriendinnen aan de poort van het Cenakel komen, aankloppen en binnen gelaten worden. Ook Abenadar werd binnen gelaten en achtereenvolgens de meeste apostelen en verschillende leerlingen. De H. Vrouwen zetten al het gerei, dat zij van Kalvarië meegebracht hadden, op zijn plaats terug en begaven zich naar de afzonderlijke woning van de H. Maagd. Daar brachten zij enige minuten door met wenen en zuchten en wisselden enige gedachten over het gebeurde.

De mannen deden nu andere klederen aan (nl. witte sabbatklederen) en begonnen de rustdag te vieren (eerste sabbatoefening de vrijdagavond). Ik zag hen in witte klederen en gegordeld onder de lamp staan. Daarna aten zij nog lammerenvlees in het Cenakel. Het gebeurde zonder ceremoniën en aan verscheidene tafels. Dit was het paaslam niet, want dit hadden zij reeds gisteren gegeten; zij waren allen in de grootste neerslachtigheid en droefheid gedompeld. Het waren 20 man ongeveer.

Een van de H. Vrouwen ontstak eveneens een hanglamp in het midden van een ruime zaal van de woning van Maria. Onder deze lamp traden de vrouwen rondom de H. Maagd bij elkaar en zij baden koersgewijs in grote droefheid en met diepe ingetogenheid. Hierop namen zij hun avondmaal.

Op dit ogenblik – het was nu volkomen donker geworden – werden ook Lazarus, Marta, de weduwe van Naïm Maroni, Dina de Samaritaanse en Mara (Maria) de Sufanitische binnengelaten. Zij hadden hun sabbat (oefening) te Betanië gehouden en waren dan naar hier gekomen. Lazarus begaf zich in het Cenakel bij de mannen en de vrouwen bij Maria. Onder tranen vertelden de hier aanwezige vrouwen aan de aangekomen vriendinnen de dood en de begrafenis van de Heer en ook deze laatste konden hun tranen niet weerhouden¹⁷⁹.

Het was ondertussen laat in de avond geworden en Jozef van Arimatea verliet met enige leerlingen en H. Vrouwen, na van de blijvenden afscheid genomen te hebben, het Cenakel; zij keerden bang en treurig in het donker huiswaarts.

De in het Cenakel gebleven vrouwen zonderden zich nu af in de slaapcellen die rondom aangebracht en met schutselformen waren. Zij hingen een lange doek over hun hoofd en bleven nog

¹⁷⁹ Nota van Brentano in verband met de vrouwen die hier van Betanië komen:

“Volgens de mededelingen van de zuster woonden deze vrouwen sedert enige tijd te Betanië, waar Marta een vereniging had gesticht voor vrouwen die Jezus behulpzaam wilden zijn en zijn werk wilden helpen bevorderen; zij zorgden speciaal voor de herbergen, waar de leerlingen en Jezus zelf onderhoud en onderkomen konden vinden op hun missietochten. Ook hadden zij tot taak de armenkas te beheren en de uitdeling van de aalmoezen te regelen.

Maroni was de naam van de weduwe van Naïm, wier zoon Martialis door Jezus in zijn tweede jaar openbaar leven op 18 Markeswan of 18 november van de dood opgewekt was (fasc. 20, nr. 867, ev.).

Herhaaldelijk heeft de zuster verklaard dat Maroni de dochter was van een broer van de vader van Petrus. Haar eerste man was de zoon van Rode, een zuster van Elisabet, die allebei de dochters waren van een zuster van de moeder der H. Anna.

Als die eerste man van Maroni kinderloos gestorven was, is zij met Eliud, een nauwe verwant van de H. Anna, in het huwelijk getreden en is zij met hem van Kislot-Tabor, waar de familie van Rode woonde, naar het naburige Naïm gaan wonen; hier verloor zij haar tweede man (cfr. Familieboom in fasc. 1, nr. 10; fasc. 19, nr. 829 en verder in dit werk, nr. 2205).

een wijle in stille rouw op de grond gezeten, leunend tegen de beddekens of slaapmatten, die aan de muur opgerold hingen. Hierna richtten zij zich weer op, rolden de slaapmatten open, legden hun sandalen, gordels en een deel van hun klederen af, en wikkelden zich in een lange doek nauw in, vanaf de kruin van het hoofd tot de voeten, zoals zij gewoon zijn zich in te hullen om te slapen en legden zich voor een zeer korte rust op de open gespreide legerstede neer (Wikkkelkleed, cfr. fasc. 1, nr. 19, voetnoot 43).

Voor een korte rust, zeg ik, en inderdaad, aanstonds na middernacht, verhieven zij zich weer van hun bed, brachten hun kleding in orde, rolden de dekens weer op en kwamen rond de H. Maagd onder de lamp bijeen om koorsgewijze aan hun nachtgebedsplicht te voldoen.

Sedert het gebed bestaat, heb ik zulk nachtgebed zeer dikwijls door liefhebbende trouwe godskinderen en heilige mensen verricht zien worden, hetzij een persoonlijke genade hen daartoe aandreef, hetzij ze zichzelf die plicht hadden opgelegd volgens een goddelijke of kerkelijke instelling.

Zo waren nu hier de Moeder van Jezus en haar gezellinnen getrouw aan dit nachtelijk gebed, ook na al dat doorstane leed.

Jozef van Arimatea wordt gevangen genomen.

1992.

Wat de mannen betreft, ik zag hen, nadat de sabbatoefening geëindigd was, nog eten (nr. 1991) en eindelijk ook gaan slapen. Meerderen van hen echter gingen naar andere woningen om hun nachtrust te nemen. Zij die in het Cenakel bleven, zouden, na een korte rust, te middernacht weer opstaan voor het gebed, zoals de vrouwen.

Enkele mannen, onder wie Jozef van Arimatea, lieten van bij de vrouwen diegene roepen, welke verlangden naar hun huis in de

stad terug te keren; zij namen afscheid van de blijvenden en begaven zich treurig op weg. De nacht was reeds gevorderd.

Toen zij in de nabijheid van Kaïfas' gerechtshuis gekomen waren, sprong opeens een troep gewapende mannen uit een hinderlaag. Jozef van Arimatea werd gegrepen, terwijl de overigen onder angstgeschreeuw op de vlucht sloegen. Ik zag dat zij de goede Jozef opsloten in een toren van de stadsmuur, niet zeer ver van het gerechtshuis.

Kaïfas had deze gevangenneming op touw gezet en heidense soldaten die geen sabbat moesten onderhouden, met de uitvoering van zijn boos opzet belast. Het was zijn plan Jozef de hongerdood te laten sterven en zich dan te houden, alsof hij van de verdwijning van de edele raadsheer niets afwist.

Nota.

Hier eindigen de mededelingen van de zienster over de gebeurtenissen op Goede Vrijdag.

Tussen dit verhaal en het volgende, dat de gebeurtenissen op paaszaterdag beschrijft, plaatst Brentano in het oorspronkelijk werk enige toevoegsels, en neemt dan de draad van het verhaal weer op met een herhaling van wat hiervóór gegeven is, maar in deze herhaling komen nieuwe bijzonderheden voor.

Daar wij de gehele geschiedenis liever zonder onderbreking geven, hebben wij de genoemde toevoegsels voor verder bewaard. Hieruit volgt dat de herhaling van het voorgaande om zo te zeggen geen zin meer heeft.

Daarom hebben wij het doublet (= dubbel exemplaar) tot een enkel verhaal verwerkt, het herhaalde weggelaten, het essentiële behouden en de nieuwe bijzonderheden erin verwerkt.

Wij hopen een betere volgorde van het geheel bekomen te hebben. Ik herinner me bovendien de volgorde in deze passage bij een eerste lezing in het jaar 1929 niet gevat te hebben. Dit zal nu het geval niet zijn bij de lezers.

Bij het graf worden wachten opgesteld (Mt. 27, 62-66).

1993.

Joodse Pasen; 31 maart; Sabbat; Paaszaterdag. –

In de nacht van vrijdag op zaterdag zag ik Kaïfas en de Joodse overheden beraadslagen over wat hun, naar aanleiding van de wonderbare gebeurtenissen en met het oog op de gemoedsstemming van het volk, te doen stond.

Nog in de nacht trokken zij naar Pilatus en zeiden hem: “Wij herinneren ons dat die volksverleider bij zijn leven gesnoefd heeft dat Hij na 3 dagen uit zijn graf zou opstaan. Gelast dus dat het graf tot de derde dag bewaakt worde om het zijn aanhangers onmogelijk te maken zijn lijk te komen stelen en dan onder het volk het gerucht te verspreiden dat Hij van de doden verzeen is. Dit tweede bedrog zou nog noodlottiger zijn dan het eerste.”

Pilatus weigerde zich nog langer met die zaak in te laten en hij sprak nors en ongeduldig: “Gij beschikt zelf over een wacht; gaat zelf het graf bewaken zo goed als gij kunt!” Hij gaf hun Kassius mee, die alles in het oog moest houden en hem dan verslag moest komen uitbrengen.

Ik zag hen hierop nog vóór zonsopgang met hun twaalfen optrekken. De soldaten die hen vergezelden, waren niet gekleed als Romeinen; het waren tempelwachten en zij schenen mij een soort lijftrawanten te zijn. Zij namen lantaarnen op stokken mee (fasc. 29, nr. 1808, voetnoot 28) om in het nachtelijk duister alles te kunnen onderscheiden en licht te hebben in de grot waarin het pikdonker was.

1994.

Bij hun aankomst vergewisten zij zich eerst en vooral van de aanwezigheid van het lijk en spanden daarna een band horizontaal vóór de deur van de grafcel en van deze band lieten zij een tweede band lopen naar de zware voorgewentelde steen aan de voet van

de deur en nu verzegelden zij die banden met een halvemaanvormig schild. Hierna keerden zij naar de stad terug en de wachten namen hun plaats in tegenover de buitenste deur. (Zij vatten dus post in de gracht dichtbij het vlechtwerk dat de voorkamer afsloot). Zij losten elkander af; altijd waren er 5 of 6 bij het graf; de overigen liepen nu en dan naar de nabije stad om eetwaren of iets anders te halen, doch Kassius verliet geen ogenblik zijn post; hij stond of zat meestal in de gracht vóór de ingang van de spelonk, en wel met zijn aangezicht naar 't voeteind van de lijkbank, die achter de gesloten deur verborgen was.

Hij had grote inwendige genaden ontvangen en was deelachtig geworden aan de beschouwing in de geest van grote geheimen. Hij verkeerde het grootste gedeelte van de tijd in een toestand van wonderbare en bovennatuurlijke verlichting, iets wat hem tot nog toe totaal vreemd was geweest. Als een bedwelmde was hij voor al het ander uitwendige rondom hem ongevoelig. Eerst hier werd zijn ommekeer volkomen. **Als een geheel nieuw mens bracht hij de dag door in gevoelens van berouw, van dankzegging en aanbidding.**

Nachtelijk bezoek aan de tempel.

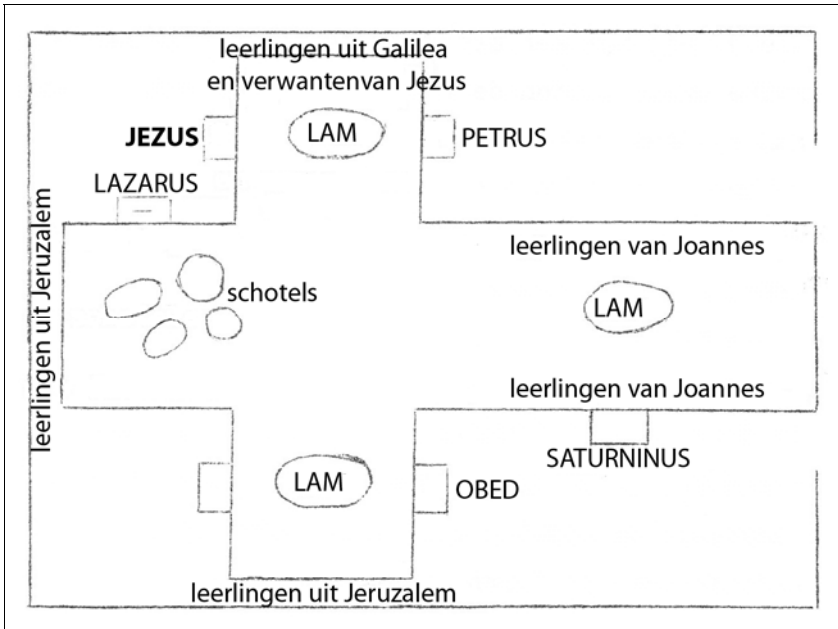
1995.

Reeds is verhaald hoe de vrouwen (in hun eigen verblijf) na een korte rust weer opstonden voor het middernachtelijk gebed. Toen zij het geëindigd hadden en ook de mannen in het Cenakel met hun gebed onder de lamp klaar gekomen waren, klopte Joannes met enige leerlingen aan de deur van de zaal der vrouwen aan en aanstonds hulden zij zich in hun mantels en volgden met de H. Maagd de leerlingen naar de tempel.

Ongeveer op hetzelfde ogenblik waarop het graf verzegeld werd, zowat om 3 uur in de morgen, zag ik de H. Maagd met de andere

vrouwen, met Joannes en verscheidene leerlingen tempelwaarts trekken.

Vele Joden plachten in de vroege morgen, die op het eten van het paaslam volgde, nog eer de dag aangebroken was, naar de tempel te gaan, want bij deze gelegenheid werd hij reeds te middernacht geopend (fasc. 13, nr. 450, voetnoot 205) omdat op deze morgen de offeranden zeer vroeg begonnen.

Heden evenwel stond alles hier overhoop ten gevolge van de onderbrekingen van het feest en van de verontreiniging van het heiligdom.

Het scheen mij toe dat de H. Maagd met haar gezelschap om geen andere reden hierheen gekomen was dan om afscheid te nemen van die tempel, waar zij was grootgebracht in de aanbidding van de Allerheiligste, totdat zijzelf de Heilige der heiligen in haar

schoot zou dragen, die gisteren als het ware Paaslam zo gruwzaam geslachteerd was.

De tempel was open volgens HET GEBRUIK VAN DIE DAG. Hij was met lampen verlicht en zelfs het voorhof van de priesters was voor het volk toegankelijk, zoals ieder jaar in de morgen van Pasen (cfr. fasc. 1, nr. 23, voetnoot 49; fasc. 7, nr. 199, voetnoot 421). Er waren echter bijna geen mensen in de tempel, behalve dan enige bewakers en dienaars. Bijna alles lag daar nog ordeloos en woest ten gevolge van de vreselijke catastrofe van gisteren. Het verschijnen van doden had de tempel verontreinigd en bij het zien van die verwoesting moest ik telkens weer denken: "Hoe krijgen zij dat allemaal weer in orde?"

1996.

Simeons zonen en de neven van Jozef van Arimatea, die wegens de gevangenneming van hun oom veel verdriet hadden, ontmoetten de H. Maagd en leidden haar met haar gezelschap overal rond, want zij hadden het toezicht in de tempel.

Vol schrik, zwijgend en aanbeddend bezichtigden zij die getuigenissen en tekenen van God, die verwoesting en verwarring. Slechts nu en dan vertelden de gidsen die Maria en haar gezelschap rondleidden, met weinige woorden het een en ander over de gebeurtenissen van gisteren.

Ik zag dat nog bijna niets van de verwoestingen die gisteren veroorzaakt waren, hersteld of weggeruimd was. Op het punt waar de voorzaal en het Heilige van de tempel zich verenigen, waren de muren zo uit elkaar geweken, dat men wel door de scheur had kunnen dringen; ja, zolang na de ramp dreigden ze nog in te storten. De drempel boven het gescheurde voorhangsel van het Heilige was gezakt; de zuilen die hem droegen, waren boven, naar buiten toe, uit hun stand geweken en de helften van het voorhangsel dat middendoor van boven naar onder doorgescheurd was, hingen links en rechts ter zijde neer.

Door het loskomen van de grote steen uit de noordelijke tempelmuur bij de ingestorte bidcel van Simeon, was er op de plaats waar Zakarias verschenen was, een zo grote opening in het voorportaal ontstaan, dat de H. Vrouwen er zonder moeite door konden; hier, van bij de grote leerstoel waarop Jezus als knaap (en ook later als volwassen man) had geleerd, konden zij door het gescheurde voorhangsel in het nu openstaande Heilige kijken, wat zij anders niet hadden mogen doen. Benevens dat, waren hier en daar wanden gebarsten, de vloer op sommige plaatsen verzakt, drempels verschoven en zuilen uit hun stand geweken.

De H. Maagd bezocht met haar gezelschap al de plaatsen die haar dierbaar waren, omdat Jezus ze door zijn tegenwoordigheid had geheiligd. Zij wierp zich neer, kuste de grond en vertelde de daaraan verbonden gebeurtenissen onder tranen met weinige, doch aandoenlijke woorden. Haar vriendinnen volgden haar gebaren en verering na.

1997.

De Joden hebben een buitengewone verering voor alle plaatsen waar iets geschiedde, dat in hun ogen heilig en gedenkwaardig is (cfr. 'Uitweiding over de betrouwbaarheid van de traditie betreffende het Heilige Graf', na nr. 1971 en fasc. 31, einde van nr. 1921).

Zij raken er de grond aan en kussen hem en werpen er zich met het aangezicht op neder. Ik heb mij nooit daarover verwonderd.

Wanneer men weet, gelooft en voelt dat de God van Abraham, Isaäk en Jakob een levende God is, die woonde onder zijn volk in de tempel, zijn woning te Jeruzalem, zou men eerder verwonderd zijn, indien zij dit niet deden.

Wie gelooft aan een levende God, de Vader, Verlosser en Heiligmaker, verwondert er zich niet over dat Hij uit liefde onder de levenden leeft en dat die levenden Hemzelf en alles wat op Hem betrekking heeft, meer liefde, verering en

**aanbidding bewijzen dan aan hun eigen aardse ouders,
vrienden, leraars, oversten en vorsten.**

De Joden waren in de tempel en op andere heilige plaatsen vol eerbied, zoals de christenen vóór het Allerheiligste Sacrament. Doch ook onder de Joden waren er verblinden en zogenaamde ‘verlichten’ of alwetters, zoals men die onder ons vindt: mensen die de levende tegenwoordige God niet aanbidden, doch door hun verregaande bijgelovigheid (en ongelovigheid) slaven van de wereld (en van de valse wetenschap) en dienaars van haar afgoden zijn.

Zij denken niet aan Jezus’ woord: *“Wie Mij verloochent voor de mensen, Hem zal Ik ook verloochenen voor mijn hemelse Vader.”*

Zulke mensen die bestendig de geest en de leugenachtigheid van de wereld met gedachten, woorden en werken dienen, die elke uitwendige daad van Godsverering verwerpen, zeggen wel, als zij ten minste God zelf nog niet als ‘te uitwendig’ verworpen hebben: “Wij aanbidden God in geest en waarheid”, maar zij weten niet dat dit betekent: **“in de H. Geest en in de Zoon die het vlees aangenomen heeft uit de Maagd Maria; die getuigenis heeft gegeven van de waarheid, die onder ons op aarde geleefd heeft, voor ons gestorven is en tot het einde van de dagen in het H. Sacrament bij zijn Kerk wil blijven.”**

1998

Met zulke gevoelens van verering was het dat de H. Maagd met haar gezellinnen vele plaatsen in de tempel bezocht; zij wees hun aan waar zij als klein meisje de tempel voor het eerst betreden had en waar zij aan de zuidkant van de tempel tot de dag van haar huwelijk opgevoed was geworden. Zij wees hun ook aan waar men haar aan Jozef had uitgehuwelijkt, waar zij Jezus opgedragen had, en waar Simeon en Anna geprofeteerd hadden!

... toen barstte zij smartvol los in tranen; Simeons profetie was nu immers in vervulling gegaan: het zwaard had nu al te vreselijk haar ziel doorboord en doorwoeld.

Zij wees hun de plaats aan, waar zij Jezus als knaap onder de leraren had teruggevonden en zij kuste eerbiedig de leerstoel die Hij als jongen had beklommen.

Ik zag hen ook bij de schatkist waarin de weduwe haar laatste penninkje had geworpen en op de plaats waar Jezus de overspelige vrouw van haar zonden had vrijgesproken. Nadat zij aldus alle door Jezus geheiligde plaatsen vereerd, aangeraakt, ja, ze een korte tijd met hun tranen besproeid, het gebeurde herdacht en met gebeden gevierd hadden, keerden zij naar Sion terug.

1999.

Bij haar afscheid van de tempel was Maria ernstig bedroefd; in stilte stortte zij vele tranen, want de verwoesting en verlatenheid, waarvan zij getuige was op een feest dat anders zo plechtig en luisterrijk gevierd werd, legde een al te welsprekend getuigenis af tegen de zonde van haar volk.

Zij herinnerde zich hoe Jezus over de tempel had geweend en hoe Hij geprofeteerd had: *“Breekt deze tempel af en in 3 dagen zal Ik hem weer opbouwen.”*

Zij overdacht hoe de vijanden van haar Zoon de tempel van zijn lichaam afgebroken hadden en zij smachtte naar de derde dag om het woord van de eeuwige Waarheid in vervulling te zien gaan.

Met het aanbreken van de dag in het Cenakel op Sion teruggekomen, begaf de H. Maagd zich met haar gezellinnen in haar woning in het afgezonderde zijgebouw, rechts op het binnenplein. Aan de ingang verlieten haar Joannes en de leerlingen om zich bij de andere mannen in het eigenlijk Cenakel te voegen. Met ongeveer 20 man bleven zij hier de gehele sabbat in de zaal van het Avondmaal afwisselend in rouw afgezonderd of in gebed onder de lamp verenigd.

(Zinsnede uit een vorige passage naar hier verplaatst:
“Ook vandaag zag ik hen het grootste gedeelte van de tijd hier vergaderd, nu eens gescheiden, dan weer voor het gebed en de sabbatlezing onder de lamp bij elkaar.

Ook kwam af en toe nog een leerling aan en zij deden voor hem open.”)

Ik zag ook dat af en toe nog een aankomende aan de deur aanklopte, dat dan één van hen met vrees de deur ging openen en in gesprek met hem trad.

Allen waren met eerbied vervuld voor Joannes, maar voelden zich tevens beschaamd en verlegen tegenover hem, omdat hij bij de dood van de Heer tegenwoordig was geweest. Doch Joannes was vol liefde en toegevendheid jegens allen; onbevangen en zonder heerszucht als een argeloos kind, verloor hij niets van zijn eenvoud en bescheidenheid. Ik heb hen ook eenmaal zien eten; zij hielden zich overigens zeer stil en de deuren bleven gesloten. Men kon hen hier ook niet verontrusten of lastig vallen, want het huis behoorde aan Nikodemus en zij hadden het voor het paasmaal gehoord.

2000.

Ik zag ook weer de H. Vrouwen in de donkere zaal van Maria's woning, die alleen met een lamp verlicht was; zij bleven daar met gesloten deuren en afgedekte vensters tot de avond vergaderd. Nu eens rangschikten zij zich om de H. Maagd onder de lamp om te bidden en dan weer trokken zij zich elk afzonderlijk in de kleine beschoten (beschieten = met planten bekleden; betimmeren) cellen terug, sloegen een rouwsluier over hun hoofd en gingen zitten, hetzij in de lage, met as bestrooide beddebakken om rouw te plegen, hetzij met het aangezicht naar de muur gekeerd om te bidden¹⁸⁰.

¹⁸⁰ Tot de rouwpleging, waar de vrouwen zich hier aan overgeven, behoren een hele reeks praktijken, zoals het hoofd met asse bestrooien, in rouwgewaad of soort zak gehuld in de asse neerzitten of in de as neerliggen, enz.

Telkens als zij voor het gemeenschappelijk gebed onder de lamp samenkwamen, legden zij eerst hun rouwsluiers in de afgeschermdde slaapcelletjes af. Ook zag ik de zwakken enige spijs gebruiken, terwijl de andere bleven vasten.

Ook een blik op het H. Graf.

Herhaaldelijk richtte mijn blik zich hierheen (naar het Cenakel) en telkens zag ik hen allen in gebed, of rouw plegen in de donkere zaal, zoals ik het voorgaandelijk beschreven heb.

Ik zag ook enige malen, wanneer mijn beschouwing zich met die van de H. Maagd verenigde, het Heilig Graf met 6 of 7 wachten, die gezeten of staande zich tegenover de ingang bevonden. Dicht bij de deur van de grafspelonk in de gracht ervóór stond Kassius zonder ooit weg te gaan, stil en in zichzelf verzonken. Ik zag de deurvleugels van de lijkcel nog gesloten en de steen er nog vóór liggen.

Dwars door de deur zag ik het lijk van de Heer nog onveranderd, zoals het daar neergelegd was; ik zag het omgeven van licht en glans; het rustte tussen 2 aanbiddende engelen.

Zie voorbeelden in fasc. 7, nr. 173, voetnoot 367 en fasc. 14, nr. 478, voetnoot 227.

Intermezzo - verpozing.

Het grote lijden van Jezus is voltrokken.

De apostelen en leerlingen bewenen de dood van hun Meester; ze zijn in droefheid gedompeld. Hun hoop op de komst van het godsrijk schijnt ijdel te zijn geweest. Doch in dit probleem durven zij zich thans niet verdiepen. Op dit ogenblik is het hun eerste plicht rouw te plegen over hun gestorven Heer, de sabbat te vieren, sterkte en troost te zoeken in het gebed en aan hun droefheid uiting te geven in werken van boete.

Terwijl zij zich op deze treurige dag aan deze oefeningen overgeven, is dit voor ons de geschiktste tijd om de verplaatste bijvoegsels, die een zeker verband houden met de dood van Christus op Kalvarië, door te nemen, te overdenken, te beschouwen, te genieten.

Het gezelschap in het Cenakel kon niet vermoeden, uitgenomen misschien de H. Maagd, hoe nabij de triomf van Jezus was en dat reeds in de volgende middernacht de eeuwige zon geboren zou worden, rijzen en stralen en verlichten om nimmermeer onder te gaan. WIJ weten wat er gebeuren moet en verheugen ons ter wille van Jezus dat het kruis gedragen en het leed geleden en het leven aangebroken is.

Wij zullen ervan genieten in de verdere beschrijvingen, maar tevens verheugen wij ons erover dat alle moderne evangelieverdraaiingen, ontkenningen, onzekerheden in verband met de Verrijzenis door de eenvoudige boerendochter van Flamschen-Coesfeld voor eeuwig te schande zijn gemaakt.

De Heer is verrezen, alleluia!

Jonadab beloond voor zijn medelijden met de Heer (Aanvulling bij fascikel 31, nrs. 1925-1926).

2001.

Jonadab, die door een inwendige angst uit de tempel naar Kalvarië gedreven werd om Jezus zijn zweetdoek ter bedekking van zijn naaktheid aan te bieden, was een zoon van een broer van de H. Jozef, de voedstervader van Jezus. Hij was uit het gewest van Bethlehem.

Na zijn werk van barmhartigheid op Golgota, ijldde hij naar de tempel terug doch, toen daar het slachten van de paaslammeren door de duisternissen, de aardbeving en het verschijnen van doden onderbroken werd, begaf hij zich haastig huiswaarts, want zijn moeder en vrouw waren ziek en zijn kinderen nog klein. Ik zag de goede man naar huis snellen, in zijn hart geheel veranderd, want vroeger had hij zich weinig aan Jezus' leer en leven gelegen laten liggen en dit was enigszins het gevolg van het feit dat zijn vader, een stiefbroeder van de H. Jozef, zo ik meen, de Heer evenmin bijzonder genegen was.

Zijn vader was die broeder van Jozef, aan wie deze laatste, toen hij hem in de grot van Bethlehem kwam bezoeken, de overtollige ezel tegen geld verpandde. Dit geld had Jozef nodig om de H. Driekoningen behoorlijk te onthalen. Jozef wist van Maria dat hun komst aanstaande was.

2002.

Toen Jonadab halverwege gekomen was, zag ik zijn moeder, vrouw en kinderen hem tegemoet komen. Tot zijn grote verwondering trof hij ze fris en gezond aan. Hij kon zijn ogen niet geloven, want hij had hen zeer ziek thuis achtergelaten. Ik zag dat zij hem omarmden en hem vertelden hoe zij de gezondheid op wonderbare wijze terug bekomen hadden.

“Kort na de middag”, zo verhaalden zij, “was een majestueuze vrouw vóór hun bed getreden en had gezegd: “Staat op en ijlt

Jonadab tegemoet, want hij heeft de schaamte van een naakte mens gedekt!” Dan was een weldadig gevoel van gezondheid door hun lichaam gevaren en zij waren genezen opgestaan om de wonderbare vrouw te bedanken en haar eer te bewijzen. Toen zij haar echter een verversing van spijs en drank wilden voorzetten, was zij uit hun ogen verdwenen; het huis evenwel liet zij achter, geheel vervuld met welriekende geur, terwijl zij beide zelf verzadigd waren van vrede en geluk. Gehoorzaamend aan het woord van die Dame waren zij hem nu tegemoet gekomen en op hun beurt wensten zij nu te vernemen wie die naakte mens was, die hij gekleed had en waardoor hij hun die gunst bekomen had.”

Onder tranen en jammerklachten deed Jonadab hun nu het verhaal van de kruisiging van Jezus en verklaarde met overtuiging dat Jezus, de zoon van Jozef en Maria, waarachtig de Profheet, de Christus, de Heilige van Israël was. Toen treurden zij allen tezamen, weenden en scheurden hun klederen (één van de tekenen waardoor men blijk geeft van droefheid, spijt, teleurstelling en ook van verontwaardiging), maar loofden tevens God om de grote weldaad, waarmee Hij zulk een eenvoudig liefdewerk had beloond. Ook spraken zij daarna nog van de verschrikkelijke tekenen die zich vandaag aan de hemel en op de aarde hadden voorgedaan (aardbeving, duisternis) en gingen diep ontroerd huiswaarts.

Terwijl de vrouw aan de man het gebeurde verhaalde, heb ikzelf die verschijning in haar huis in een gezicht gezien. Wie haar verscheen kan ik niet meer met zekerheid zeggen, maar ik meen mij vaag te herinneren dat het een verschijning van de H. Maagd is geweest. Ik heb ook gezien dat Jonadab later, nadat hij orde op de zaken van zijn huis had gesteld, tot de Gemeente van de Heer is gekomen.

2003.

Toen de H. Maagd in haar grote angst met aandrang tot God bad Jezus de beschaming van de ontbloting te besparen, zag ik de

verhoring van haar gebed, doordat op hetzelfde moment mijn geestesblik op haar neef Jonadab in de tempel gevestigd werd.

Ik zag hem door een gelijke angst overvallen worden en door die angst voortgedreven uit de tempel door de stad naar Golgota snellen om Jezus te helpen. En toen nu Maria, vervuld met gevoelens van dank jegens Jonadab, voor zijn werk van Barmhartigheid Gods zegen over hem en zijn huisgezin afsmeekte, kreeg ik andermaal te zien hoe haar gebed verhoord werd, hoe namelijk Jonadab het licht van het geloof in onze Heer ontving en hoe zijn zieke familie wonderbaarlijk genezen werd door een vrouw die hun verscheen.

Zulke genaden vallen ook ons zeer vaak ten deel ten gevolge van ons eigen gebed of dat van anderen, doch daar wij het verloop van de zaken niet met onze ogen kunnen waarnemen, zo schijnen deze ons gewoon en natuurlijk toe, of in elk geval niet zo wonderbaar.

Vaak ziet men de genaden die het gevolg van ons bidden zijn, door de heilige engelen meegedeeld of uitgewerkt worden en vandaar komt het dat de helderzienden, die het leven van Jezus en Maria beschouwen, zich wel eens uitlaten in bewoordingen als deze: “De H. Maagd had een groot aantal engelen tot haar dienst en bescherming; zij zond ze uit naar hier en daar om deze of die opdracht uit te voeren, enz.”

Zulke uitlatingen bevreemden alleen hen, die zelf niet de genade van de beschouwing ontvingen doch begenadigden of zieners komt het even natuurlijk voor, de koningin des hemels met dienende engelen omringd te zien als de groten der aarde omgeven door dienaren en lijfwachten.

Wanneer men in kinderlijke eenvoud God voor zijn Vader houdt, vindt men het niet vreemd de dienaren van de hemelse Vader te zien en dan heeft men eveneens de vertrouwelijke stoutmoedigheid deze dienaren uit te zenden met opdrachten die God tot glorie strekken.

Ik voor mij vind het gewoon, wanneer ik voor anderen bid, mijn bewaerengel te verzoeken om ter liefde van Jezus Christus naar de bewaerengel van deze of die persoon te gaan en door hen hun dit of dat mee te delen. Het is mij daarbij te moede als zond ik een vertrouwde vriend of dienaar uit met een belangrijke opdracht en ik zie hem ook werkelijk gaan en zijn opdracht volbrengen.

(Ter vergelijking van deze passage met een soortgelijke verwijs ik naar 'Leven van Anna Katarina Emmerick', door P. Pac. Declercq, 2^e Deel, blz. 419, boven).

In mijn jeugd dacht ik dat alle christenen aldus handelden; toen ik echter tot de bevinding kwam dat de meesten dat alles niet zagen zoals ik, dacht ik daarom toch niet dat mijn gave van beschouwing een voordeel voor mij was; ik was al te diep doordrongen van het woord: "Zalig die niet gezien hebben en toch geloven."

Overeenkomstig de verborgen bedoelingen van God en de bovennatuurlijke toestand of begenadiging van de mens, bereiken de aandrijvingen die de vrucht van het gebed zijn, op verschillende wijzen degenen voor wie ze bestemd zijn.

Jonadab werd door een inwendige bezorgdheid en een schielijk ontwakend medelijden met Jezus, naar Kalvarië gedreven. Anderen, door Gods genade geraakt, zien of voelen zich door een engel tot de één of andere daad aangedreven. Indien het door Gods barmhartige beschikking aan Jonadabs toestand had beantwoord, dan zou een verschijning van de H. Maagd hem hebben toegesproken: "Ga vlug de naaktheid van mijn zoon bedekken.", zoals zij ook na de verhoring van haar dankgebed voor Jonadabs liefdedaad, aan zijn familie verscheen.

Op gelijke wijze zag ik de H. Maagd eens, op een zuil staande, in Spanje verschijnen aan Jakobus de Meerdere, toen hij vóór

Saragossa tot haar bad om haar hulp en voorspraak in zijn nijpende nood en op hetzelfde ogenblik zag ik haar in haar kamer in haar huis bij Efeze in verrukking vurig voor Jakobus bidden en hem in de geest ter hulp snellen (nrs. 2247-2248).

Dat zij hem verscheen, staande op een zuil, komt daarvandaan dat Jakobus tot haar om haar voorspraak bad in haar hoedanigheid van schutsvrouw of zuil van de Kerk van Christus op aarde en dat zij als zodanig voor zijn geestesoog zweefde, want een zuil is een zuil, en zich tonende verschijnt ze als zuil.

Oorsprong van de naam Kalvarië of schedelplaats.

2004.

Terwijl ik over de naam van de kruisheuvel Golgota, Kalvarië of schedelplaats nadacht, kreeg ik een uitgebreid visioen, waarin mij veel over deze plaats getoond werd en wel vanaf Adam tot Christus. Wat ik mij er nog van herinner is het volgende.

Ik zag Adam na zijn verdrijving uit het paradijs in droefheid gedompeld in de grot van de Olijfberg, waarin Jezus bloed gezweet heeft (cfr. fasc. 14, nr. 532).

Ik zag dat Eva in de grot van de kribbe te Bethlehem de belofte ontving van de geboorte van Seth en dat dáár dit kind uit haar ter wereld kwam (cfr. fasc. 4, nr. 115). Ik zag Eva zich ook ophouden in de spelonken waar later het Essenenklooster van Masfa bij Hebron gevestigd was. (Masfa ligt dicht bij Bethlehem, even ten noorden).

Na de zondvloed zag ik de streek van Jeruzalem volkomen anders. Ik zag dat het een verwarde, woeste, zwarte rotsenstreek geworden was en heel diep onder de Kalvarierots, waarop in de zondvloed een rots neengerold was, werd mij het graf van Adam en Eva getoond. Er ontbrak een hoofd en de ene zijde van een der

geraamten; het andere, nog aanwezige hoofd lag in het geraamte waartoe het niet behoorde, diep onder de aarde.

Ik heb dikwijls gezien dat niet alle beenderen van Adam en Eva in hun graf gebleven waren. Noach bewaarde enige daarvan in de Ark en deze gingen in de stam van de oudvaders over van geslacht tot geslacht.

Ik zag dat Noach en ook Abraham bij hun offers telkens verschillende beenderen van Adam op het altaar opstelden, om God te herinneren aan de beloften die Hij aan dat gebeente gedaan had.

Toen Jakob de bontgekleurde rok aan Jozef gaf, zag ik dat hij hem meteen enkele beenderen van Adam als relikwie schonk. Jozef heeft deze altijd op zijn borst gedragen en ze zijn met zijn eigen gebeente in de eerste Ark of erediensstkist, welke de Israëlieten bij hun uittocht uit Egypte met zich meenamen, gelegd geworden (cfr. Ex. 13, 19).

Ik zag veel dergelijke dingen, doch ik kan ze niet vertellen, de ene bij gebrek aan tijd en de andere, omdat ik ze vergeten ben.

Betreffende het ontstaan van de naam ‘schedelplaats’ werd mij het volgende getoond¹⁸¹.

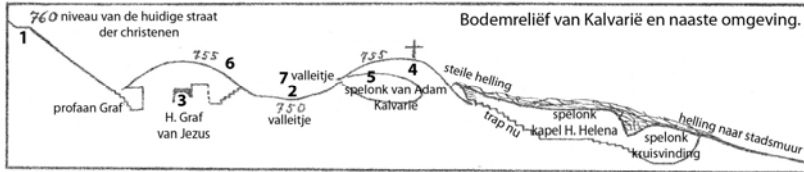
¹⁸¹ De plek grond, die later Kalvarië heette, zou van de schedel van Adam de naam ‘schedelplaats’ gekregen hebben.

Op wonderbare wijze zou, volgens de zienster, Adams schedel hier terecht gekomen zijn. Over de traditie dat Adam of althans zijn schedel hier begraven en met het bloed van Christus besproeid zou zijn, kunnen en willen wij niets positiefs of negatiefs verklaren. We zijn er onbevoegd toe, maar de positieve mening geeft wel aanleiding tot vrome beschouwingen. We kunnen alleen iets herhalen van wat geleerde of ook vrome mensen daarvan menen en zeggen.

- De namen Golgota, Kalvaria betekenen ‘schedel’.
- De uitdrukking ‘Calvariae locus’ = ‘Schedelplaats’.

De heuvel zou, volgens een zeer oude mening, die naam gekregen hebben van de schedel van Adam, zoals gezegd. Anderen echter menen dat die

heuvel zo genoemd werd om een zekere gelijkenis van die plaats met een menselijke schedel.

In het rotsblok dat van Kalvarië overgebleven is, bestaat een kleine grot, vlak onder de plaats en de holte waar het kruis van Jezus in geplant stond. De grot is gelijkvloers en ingericht tot een kapel die kapel van Adam genoemd wordt.

Uit een visioen van K. schijnt op te maken te zijn, dat, volgens haar, de schedel van Adam door de profeet Elizeüs, veel dieper in de grond begraven werd.

De traditie nopens het berusten van Adam of zijn schedel in de heuvel Kalvarië is zeer oud en werd in de eerste christelijke eeuwen algemeen aangenomen.

- In zijn boek 'Onze Heer Jezus Christus en het H. Land' zegt Dubois: "Volgens een eerbiedwaardige traditie nam Noë het gebeente van Adam met zich in de Ark en verdeelde het later onder zijn zonen. De schedel viel Sem ten deel. Toen deze zich had gevestigd in het land dat later de naam Judea kreeg, begroef hij Adams schedel op een plaats die hem door een hemelse openbaring aangewezen werd als de plaats waar de tweede Adam, Onze Heer Jezus Christus geslachtofferd zou worden. Zo althans verhaalt Jakobus van Edessa, leermeester van de H. Efrem, en deze overlevering wordt bekrachtigd door Origenes, Ambrosius, Basilius en Augustinus." (blz. 285).
- Voegen wij erbij de H. Athanasius, Hiëronymus, en zijn leerlingen Paula en Eustochium.

Uit de traditie ontstond het gebruik om aan de voet van het kruis een schedel te plaatsen of de afbeelding ervan aan de stam vast te hechten.

- Maar, zegt Lesêtre in D.B., Calvaire, deze traditie steunt op geen enkel stevig fundament. "Weliswaar, zo redeneren de ontkenners der traditie hebben die vaders en kerkelijke schrijvers de traditie gevolgd, maar het was om de mystieke beschouwingen die zij er aan vast konden knopen, zoals deze: "Het paste dat het kostbaar bloed door de tweede Adam

vergoten werd op de plaats waar de eerste Adam, die gezondigd had, met zijn schuld begraven lag.”

- “Juist om deze reden”, kunnen de voorstanders van de traditie antwoorden, “kan God beschikt hebben, dat de schedel van Adam daar begraven werd, opdat hij, die het eerst had gezondigd, ook het eerst door Jezus’ bloed besproeid en verlost zou worden. Ook God gaat toch graag, evenals Jezus, figuurlijk te werk. Hij beschikte dat de schuld van Adam als het ware daar zou zijn, waar ze vernietigd zou worden.”
- “Ik verdiep me graag in de studie van de tradities, zegt Mislin (II, 203). Welnu, het resultaat van mijn navorsingen in de documenten die op deze kwestie betrekking hebben, is, dat ik het voor waarschijnlijk houd, dat Adam te Hebron in de grafspelonk van Abraham (Makpela) begraven is en dat zijn hoofd of schedel, na lang in het bezit van de Patriarken geweest te zijn, in de grond van Kalvarië beland is. Vooral het getuigenis van de H. Basilius is zeer indrukwekkend.”
- Guérin noemt deze meningen een traditie van de Kerk. Na de voornaamste punten ervan vermeld te hebben, nl. dat Adam na zijn val een onderkomen zocht in Judea, waar hij ook gewoond heeft en begraven werd (cfr. fasc. 14, nr. 532), dat zijn schedel in de Kalvarieberg terecht gekomen is, vanwaar de berg zijn naam gekregen heeft, dat Noë de rustplaats van zijn schedel kende en die kennis na de zondvloed aan de mensen of zijn familieleden meedeelde, vervolgt hij: “Wat daar ook van zij, de kleine absis (= gewelf, kerkgewelf) van de kapel van Adam in de Kalvarierots, die doorgaat voor het oude graf van Adam, bevindt zich vlak onder de holte waarin het kruis opgericht was, zodat het bloed van het goddelijk slachtoffer door de rotsspleet op het hoofd van de eerste mens heeft kunnen neervloeien, indien het zich daar nog bevond, want de spleet in de Kalvarierots dringt door tot in die kleine absis.” (Terre sainte, blz. 106).

Zoals wij het reeds deden opmerken in verband met feiten uit apocriefe geschriften, zo heeft ook K. hier een eigen interpretatie van de feiten, waardoor zij bewijst haar eigen visioenen en niet de meningen van anderen of tradities slaafs weer te geven.

Haar woorden: “Ik zag Elizeüs in de diepte afdalen, doch ik weet niet meer of hij dit lichamelijk deed of in visioen.”, veroorloven ons het gebeuren symbolisch te verklaren.

Ik elk geval is het onmogelijk het laatste woord te zeggen over de waarde of waardeeloosheid van de betreffende traditie.

Ik zag de Kalvarieberg ten tijde van de profeet Elizeüs. De berg was toen niet zoals ten tijde van Jezus; het was een heuvel vol muren en grotten als grafspelonken.

Ik zag de genoemde profeet afdalen in de diepte, doch ik onderscheid niet meer of hij dit lichamelijk deed of in een visioen. Ik zag hem een schedel grijpen uit een stenen trog of bak, waarin

De oudvaders plaatsten beenderen van Adam op het altaar, wanneer zij offers opdroegen, om God aan zijn beloften te herinneren.

Een visioen uit de 2^e helft van augustus 1820 vertellend, zegde Katarina:

“Ik zag de diep-geheimzinnige betekenis van het gebruik van heilige gebeenten bij het opdragen van offers; ook – wat een navolging ervan is – de betekenis van het gebruik van relikwieën in de altaarsteen waarop de mis wordt gedaan.

Ik zag gebeenten van Adam berusten vlak onder de plaats van Jezus' kruis.

Ik keek ter zijde in een spelonk en zag het hele geraamte van Adam liggen, behalve de rechterarm, de rechervoet en een ribbe uit de rechterzijde, zodat ik door de opening van de ontbrekende ribbe kijkend, de linkerbinnenzijde zag.

Rechts van het geraamte zag ik ook de schedel van Eva, juist op het punt waaruit zij uit Adam genomen was.

Mij werd meegedeeld dat er betrekkelijk deze kwestie (Adam in de Kalvarieberg begraven) veel twist en onenigheid bestaat, maar dat het graf van Adam en Eva van onheuglijke tijden daar geweest was en dat hun gebeente daar nog berust.

Ten gevolge van de zondvloed is daar, waar vroeger geen berg was, de Kalvarieberg ontstaan.

Ik zag dat de zondvloed dit graf heeft ontzien, dat Noë het gebeente gedeeltelijk bij zich in de Ark heeft gehad en het bij zijn eerste offer op het altaar heeft gelegd en dat Abraham later hetzelfde heeft gedaan met gebeenten van Adam, die hem via Sem waren geworden.

Zo is dan het bloedig offer van Jezus aan het kruis boven de beenderen van Adam een inzet van het H. Misoffer, waarbij zich altijd relikwieën in de altaarsteen bevinden.

De offers van de patriarchen waren er de voorafbeelding van en ook een soort voorbereiding of voorspel.”

allerlei beenderen lagen. Iemand zag ik naast hem staan, de verschijning misschien van een engel die tot hem sprak: "Dit is de schedel van Adam!" De profeet wou de schedel uit de grafgrot meenemen, doch de verschijning naast hem gedoogde het niet. Op die schedel zag ik hier en daar dunne, blonde haren.

Ik vernam verder dat door het verhaal dat de profeet van dit gebeuren deed, de plaats de naam 'schedelplaats' heeft gekregen.

Ik zag dat Jezus' kruis loodrecht boven de schedel van Adam stond en tevens werd mij te verstaan gegeven dat zich hier het middelpunt der aarde bevindt¹⁸².

Daarbij werden mij de getallen en afstanden genoemd naar alle wereldstreken, doch al die opgaven, zoals de meeste andere bijzonderheden en zoals ook de samenhang van het geheel ben ik vergeten. Ik heb echter dat middelpunt zelf gezien als van bovenaf. In zulke gezichten ziet men alles veel duidelijker dan op een landkaart; men ziet landen, bergen, woestijnen, zeeën, stromen, steden, dorpen en gehuchten, de verste even duidelijk als de naaste, en nog veel andere bijzonderheden.

¹⁸² Het middelpunt van de aarde. – Wat is hiermee bedoeld?

De uitdrukking vinden we ook in de Bijbel: "God heeft het Heil bewerkt in het middelpunt van de aarde." (Ps. 74, 12).

En in de liturgie: "Bethlehem, uit U zal de Heerser komen en Hij zal verheerlijkt worden (in zijn lijden) in het midden der gehele aarde." (Resp. 3^e zondag van de Advent).

Dit middenpunt heeft wellicht met de geografie niets te maken, maar in elk geval moeten wij aannemen dat Kalvarië geestelijkerwijze het middelpunt van de aarde en het mensdom is, zoals Christus zelf in zijn leven en dood het middelpunt van de geschiedenis is.

De Grieken echter hebben in hun koor in de H. Grafkerk een halve sfeer in de vloer ingewerkt om dit middelpunt aan te duiden (cfr. Portmans, 99; Janssens, 135; Mislin, II, 196).

Kruis en wijnpers.

2005.

Toen ik eens nadacht over de woorden van Jezus aan het kruis: "Ik word geperst als de wijndruif, die men hier het eerst heeft gestampt; al mijn bloed moet ik geven tot het water komt en de schillen wit worden; voortaan echter zullen hier geen druiven meer geperst worden.", kreeg ik ter verklaring een ander visioen over de Kalvarieberg.

In een later tijd, na de zondvloed, zag ik dat rotsgewest niet meer zo wild en eenzaam. Hier en in de omstreken waren wijnbergen en weidegronden en hier zag ik eens tegen de avond Jafet, een oude, grote, bruinachtige man, met vele kudden en afstammelingen aankomen en zich hier legeren. Zij hadden hutten in de grond en de daken der huizen waren togedekt met graszoden waarop bloemen en kruiden groeiden. In de omgeving groeiden vele wijnstokken. Op de Kalvarieberg werd een nieuwe methode van persen beproefd en Jafet was erbij tegenwoordig.

Ik zag eerst de vroegere manieren om wijn te winnen en te bereiden en nog allerlei andere wetenswaardigheden over wijn, doch ik herinner mij alleen nog hetgeen ik nu ga zeggen.

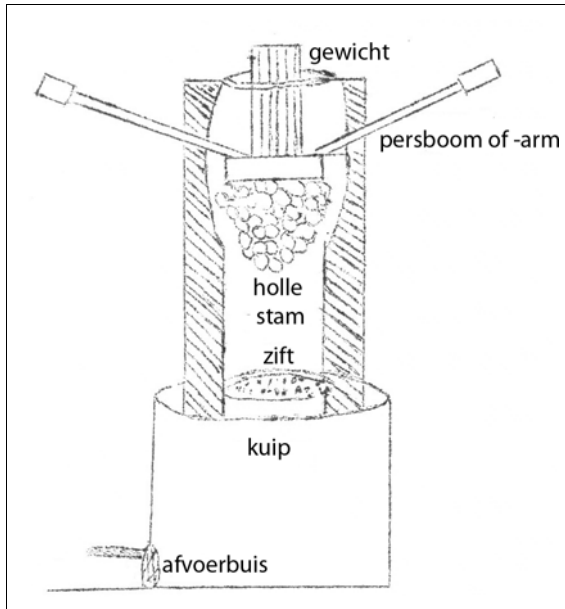
Heel in het begin at men zonder meer de druiven of bessen.

Later perste men die uit in stenen kommen of in een kuip door middel van blokken en vervolgens in grote houten bakken (of goten) door middel van stampers.

Nu zag ik hier een nieuwe pers uitgevonden, die een grote gelijkenis vertoonde met het heilige kruis. Ze bestond namelijk uit een dikke, holle, rechtstaande stam. Boven in die stam had men een zak vol druiven gehangen en vastgenageld; het was een zak die het sap liet doorsijpelen. Op de zak drukte een stamper, waarop een zwaar blok lag en in gaten aan beide kanten van de stam waren druk- of persbomen zo ingericht, dat ze tegen de zak

kwamen en dat ze, als ze op en neer bewogen werden, de druiven in de zak verpletterden en uitpersten.

Het uitgeperste sap vloeide beneden door 5 openingen uit de stam in een trog of rotskuip en van daar door een buis naar en in dezelfde rotskelder waarin Jezus vóór zijn aannageling aan het kruis werd neergestoten. (Voorstelling van zulk een wijnpers.)

Die kelder was toen een nette waterbak. De afvoerbuis was rond en van hout; ze bestond uit 2 halve (in de lengte doorsneden en op elkaar gelegde) boomschorsen, belegd met dunne houten staven (of latten) en met harslijm aan elkander verbonden.

Ik zag dat men dit soort kanaal tegen beschadiging overdekt had met graszoden en (grote) stenen (na het in een groeve gelegd te hebben). Vóór het gat van dit kanaal of deze buis was in de rotskuip aan de voet van de persstam een haren doek gespannen om de droesem tegen te houden. Deze werd onder het werk gaandeweg ter zijde gegooid.

Toen zij met hun toestel klaar waren, vulden zij de zak met druiven, die tot op dit ogenblik beneden in de regenput lagen; hingen vervolgens die zak in de holle persstam en nagelden hem vast, plaatsten de stamper met het zware blok erop in de opening van de zak en begonnen met de persbomen te heffen en te duwen om er wijn uit te persen.

Ik zag ook iemand boven aan de pers bij het blok op de stamper duwen en drukken om te beletten dat de inhoud van de zak langs boven er weer uitgestoten zou worden. **De sprekende gelijkenis van de pers met het kruis en al het overige herinnerde mij levendig aan de kruisiging.**

De persers hadden ook een lange stok met aan het bovineinde een kop of kolf met pinnen als van een egel; het was mogelijk een dikke distelknop.

(Men herinnert zich dat Jezus' beulen van dergelijke folterknuppels voorzien waren).

Deze rietstok herinnerde mij aan de lans en de spons.

Zij staken die stekelige kop door de afvoerbuiskop of in de stam, wanneer ze verstopt begonnen te worden.

Ook zag ik hier en daar in het rond zakken en tonnetjes van bast liggen, met hars overstreken.

Ik zag daar vele jongelingen en knapen die gedurende het werk voor kleding slechts een lendendoek droegen en het **herinnerde mij aan Jezus die in zijn kruisiging ook slechts deze bedekking had.**

Jafet was zeer oud; had een lange baard en was met dierenhuiden bedekt. De vreugde om dit nieuwe perstoestel straalde van zijn gelaat. Er werd een feest gehouden en op een stenen altaar werden dieren geofferd, die daar in de wijngaarden liepen: jonge ezels, schapen en geiten.

Hier heb ik Abraham zijn zoon Isaäk niet zien offeren; zij kwamen uit het oosten en wellicht heeft deze gebeurtenis (Abrahams offer) zich op de Moriaberg afgespeeld. (Volgens een laattijdige traditie zou de berg van Abrahams offer de Tempelberg te Jeruzalem geweest zijn; deze traditie is echter onzeker).

Vele onderrichtingen over alles wat betrekking heeft op de wijn, zoals bij voorbeeld over de azijn en de droesem, over afscheidingen of afval ter linker- of ter rechterzijde gegooid, ben ik jammerlijk vergeten, want iedere trek, ook de meest onbeduidende, had een geheimzinnige, diepe en wonderbare betekenis. Indien God wil dat ik die dingen bekend maak, zal Hij ze mij nog wel eenmaal laten zien.

Wanneer ik de parabelen van de wijngaard in beelden te aanschouwen krijg, of wanneer mij de bisdommen of parochies waarvoor ik bid, voorgesteld worden onder het symbool van wijngaarden met de meest verschillende hoedanigheden of tekorten, waarin ik in symbolische visioenen allerlei moeilijk wijngaardenierswerk moet verrichten, zie ik in die wijngaarden altijd de pers staan met de vorm die zo goed gelijkt op het kruis, alleen met dit verschil dat ze staat in een diepe kuip of groeve. De beweegbare armen of persbomen kunnen ook in beweging worden gebracht door er met de voeten op te treden¹⁸³.

¹⁸³ Wij plaatsen hiernaast nog eens de voorstelling van zo'n wijnpers, ofschoon wij ze reeds plaatsten in fasc. 28, nr. 1607.

De nieuwe persmethode hier door K.E. beschreven is lang in gebruik gebleven en was algemeen verspreid. Dit is te bewijzen met een tekst van V. Guérin, kenner van het oude Oosten. Hij beschrijft wijn- en olieperssystemen, die, zonet geheel dezelfde zijn als bij K.E. dan toch op dezelfde werkbeginselen steunen en een grote gelijkenis ermee vertonen.

“Het dorp el-Amoed, 12 km ten noorden van St. Jean d’Acre, heeft zijn naam te danken aan een oliepersstijl, die nog ter plaats overeind staat. Hij vertoont op een van zijn binnenzijden een groef in de lengte. Zulke stijlen vindt men in overvloed in Palestina en vooral in Galilea.

Ook had ik er veel aangetroffen tussen de oudste ruïnes in de regentie Tunesië, wat me doet vermoeden dat dit bijzonder soort van persen van

Bijvoegsel uit een vroegere beschouwing.

In de oorspronkelijke uitgave van 'Het Bitter Lijden' staat hier nog een vierde toevoegsel, nl. een verhaal uit Jezus' openbaar leven, waarin eveneens sprake is van een wijnpers evenals de hierboven beschrevene.

Dit is het enig verband dat dit verhaal heeft met de lijdensgeschiedenis van Jezus. Dit verhaal vindt men volledig in fasc. 28, nr. 1606 tot 1609. Het is dus geheel onnodig deze bladzijden hier nogmaals te plaatsen. Als Brentano 'Het Bitter Lijden' publiceerde waren die bladzijden nog onbekend.

Nu geven wij nog de toevoegsels, die in het oorspronkelijke 'Bitter Lijden' geheel aan het einde van het boek geplaatst zijn. Ze handelen over Jozef van Arimatea, Longinus (of Kassius) en Abenadar. Hier zal de lezer zich nog veel van deze personen herinneren.

Kanaänietische oorsprong is (dus overoud). Het systeem bestaat uit 2 enorme stenen (of stenen staken of lijsten) die parallel rechtop staan. Ze zijn min of meer vierkantig gemaakt en dragen een derde steen als een bovendrempel. In de verticale stenen is aan de binnenkant een groef en hierin ging een grof en zwaar stuk hout op en neer om de olijven te pletten; het sap ervan vloeide in het bekken dat er onder stond. Een zware handboom vergemakkelijkte het opheffen van het houten pletblok of van een plank die met een gewicht verzwaard werd en die dan uit kracht van haar eigen zwaarte met geweld op de olijven neerviel." (Galilée, II, 41-42).

Vanzelfsprekend is verondersteld dat de olijven in een bak van steen of hout lagen en dat in de bodem van de bak openingen waren, waardoor het sap in het bekken liep. Dus geheel hetzelfde systeem als de pers uit de tijd van Jafet, zoon van Noë.

Dit oliepersmodel is zeker een van de alleroudste, daar het tot Noë teruggaat. De hoogte moet ongeveer die van een deur zijn, aangezien Guérin verklaart dat oppervlakkige onderzoekers zulke nog rechtstaande stenen voor deurstijlen genomen hebben.

Jozef van Arimatea.

2006.

Door een relikwie van deze leerling van Jezus aangedreven, deelde K. in de morgen van 7 maart 1821 de volgende beschouwingen mee, die zij in de vorige nacht had gehad.

Ik zag dat Jozef uit een stad was van ongeveer 6 Romeinse mijlen (9 km), d.i. een paar uren van Jeruzalem, ten westen van de weg op Nazareth. Ik meen dat er in de buurt een soort dal of rivierbedding loopt of bestaat, die vaak droog ligt. Er waren daar steile bergen en er werden witte stenen uitgehouwen. Deze steengroeven waren het eigendom van Jozef¹⁸⁴. Hij had zijn bedrijf gescheiden van dat van zijn 2 broeders, die daar nog

¹⁸⁴ Steengroeven in de buurt van de stad van Jozef. Deze stad moeten wij vereenzelvigen met het huidige Ramallah. Over de ligging van Arimatea bestaan de grootste meningsverschillen. Men stelt Ramleh voor, volgens Guide bleu, blz. 290, een absoluut onwaarschijnlijke vereenzelving, voorgestaan door Guide de T. S., blz. 74.

Men stelt nog Rentis voor, 25 km ten oosten van Jaffa, (atlas van de Bijbel, een vereenzelving even onwaarschijnlijk als de voorgaande.) Blijft over, dat wij, op grond van de aanwijzingen van K. Emmerick Ramallah kiezen, 15 km ten noorden van Jeruzalem aan de westkant van de weg naar Nabloes en verder naar Nazareth, op een heuvel op de bergrug.

De heuvel daalt af naar de wadi of rivierbedding Beit Hanina, waarin steengroeven zijn en dit is het dal dat volgens K. dikwijls droog staat en uit de groeven waarvan witte stenen gehouwen worden, nl. de inlandse kalksteen met rode aders en vlekken.

Tussen Ramallah en Jeruzalem zijn nog meerdere andere steengroeven, waarvan sommige het eigendom van Jozef waren. Wij zouden er een achtal nauwkeurig kunnen aanduiden, maar dit zou ons te ver van ons onderwerp afbrengen. Wat wij in fasc. 29, in het commentaar na nr. 1749 over die steengroeven gezegd hebben, volstaat. Ook de naam zelf begunstigt onze identificatie.

In Arimatea en Ram Allah, d.i. hoogte van de Allerhoogste zit de kern van het woord 'Rama', d.i. 'hoogte'.

In de buurt ligt nog wel een er-Ram, maar niemand denkt er aan dit met Arimatea te vereenzelvigen en bovendien beantwoordt dit er-Ram aan Rama uit Jos. 18, 25 en uit veel andere passages uit de H. Schrift.

woonden; hij had zich zelfstandig geplaatst en was zich in het begin van het openbaar leven van Jezus in Jeruzalem komen vestigen. Hij was een vreedzaam, schrander en toch eenvoudig man die gewoonweg zijn werk deed als iemand die men bij ons de eenvoudigheid in persoon zou noemen. Hij was ongehuwd en woonde niet ver van Joannes Markus in een klein huis¹⁸⁵.

Er waren evenwel kelders en ommuurde pleinen in de buurt, waar grote stapels witte stenen uit zijn steengroeve lagen. Hij dreef er handel in en vervaardigde ook zelf allerlei kunst- en beeldhouwwerk en gebruiksvoorwerpen, bij voorbeeld, grote troggen, kommen, schuitvormige vaten, bakken, en ook grote, platte grafstenen met in hun bovenzijde de figuur van een liggende mens, levensgroot uitgediept (zie einde van nr. 1971 en voetnoot 160). Dit waren wel lijkbanken (of de bovenstukken ervan of sarcofagen). Ook hield hij er dagloners op na, die in zijn dienst al deze werken verrichtten.

2007.

Jozef onderhield innige vriendschapsbetrekkingen met Nikodemus, die eveneens allerlei beitel- en steenhouderswerk verrichtte. Menig werk ondernamen zij samen. Onlangs, nl. toen leerlingen tot Nikodemus kwamen, zag ik hem in een kelder bij een lamp met zulke steenarbeid bezig. Ik zag hem in een stenen plaat of lijkbank de vorm uithouwen van een busselkind (bussel = luiers, ook zwachtel) met een rond aangezicht, zoals men de zon afbeeldt, misschien was dit het grafleger van een kind. Ook heb

¹⁸⁵ Van Jozef van Arimatea, die wij straks bevrijd zullen zien, beweren meerdere schrijvers dat hij samen met Lazarus, Marta en Magdalena en Maximus tijdens een vervolging op een schip zonder roer aan de zee prijsgegeven werden, doch dat ze behouden te Marseille aanlandden.

Dat Jozef tot die groep behoorde, dit vertelt ook K. Emmerick in het volgende nummer. Verder zou Jozef Frankrijk doorkruist en Engeland bereikt hebben. De Engelsen vereren hem als hun eerste apostel. (cfr. *Petits Bollandistes*, T. 3, blz. 466).

ik hen beide samen bezig gezien aan het uithouwen van het graf waarin later het lichaam van Jezus neergelegd werd.

Nikodemus was een weduwnaar met 2 kinderen.

Jozef had geen huishouden; hij ging uit eten, nu eens bij zijn vrienden, meestal bij Nikodemus, en ook dikwijls bij de man van Veronika. Van het vele dat ik vannacht over hem gezien heb, herinner ik me op 't ogenblik slechts dat; en dan ook nog dat hij in de vervolging na de dood van Jezus met Lazarus en diens familie verdreven werd uit het H. Land, waarin hij nimmermeer zou weerkeren. Met een groep van 7 personen werden zij toen uit het land gezet en slechts 2 van hen keerden er later nog terug, maar nu weet ik hun namen niet.

Longinus en Kassius.

2008.

In de nacht van 14 op 15 maart 1821 kreeg de zienster een visioen op het leven van Longinus, zonder te weten dat het op 15 maart zijn feest was. Stuk voor stuk deed zij in de morgen van deze dag de volgende mededelingen.

Ik weet niet of Longinus zijn eigenlijke naam is. (Het is zijn doopnaam.) Vannacht heb ik veel uit zijn leven gezien; ik zal evenwel slechts weinig daarvan behoorlijk en in de juiste volgorde kunnen vertellen.

Longinus was half soldaat en half hofbediende van Pilatus en toch was hij dit allebei: een wacht en een hofbeambte; hij deed boodschappen en liep heen en weer, was goed voor alle soort werk, hield op alles een oog, ging op inlichtingen uit over alles wat zijn meester aanbelangde en vorste alles na.

Hij was een bedrijvig, drukdoend man, van het soort N. uit B., doch was een vuist groter. Toen deze eens bij mij op bezoek kwam, maakte hij geheel dezelfde indruk op mij.

Longinus was van goede inborst, zeer hartelijk en dienstijverig, doch vóór zijn bekering niet al te ernstig of standvastig van karakter. Hij deed gaarne druk en gewichtig, drong zich gaarne op de voorgrond en daar hij een zwak gezicht had, namen de anderen hem vaak tot mikpunt van hun spot.

Ik zag hem hedennacht herhaaldelijk en ook, naar aanleiding van zijn persoon en rol, gedurende het hele verloop van de passie.

Ik wist hedenmorgen niet aanstonds wat de reden van deze lijdensvisioenen mocht geweest zijn, tot ik mij herinnerde dat zijn optreden in de passie er de oorzaak van geweest zal zijn.

Als soldaat bekleedde hij de rang van onderofficier, doch als een soort boodschapper of agent (bijna geheim politieagent) zag men hem overal waar iets gebeurde, om inlichtingen in te winnen en om dan Pilatus op de hoogte van de toedracht der zaak te stellen.

Ik zag hem in de nacht van Jezus' gevangenneming in het atrium van het gerechtshuis van Kaïfas op het ogenblik dat Jezus daar binnengebracht werd, tussen de soldaten heen en weer lopen. Nu was hij op deze, en dan weer op die plaats; eenmaal zelfs zag ik hem dicht bij onze Heer op de trappen waarop deze vóór Kaïfas terechtstond; hij onderging **bij het zien van Jezus een heilzame indruk**; dan daalde hij af en ging weer rondlopen in het atrium, en toen Petrus bij het vuur in het atrium door de stoute taal van een meid in verlegenheid gebracht was, zag ik dat ook hij eenmaal sprak: "Gij zijt ook één van zijn aanhangers!"

Ik zag hem als een bode of dienstdoend militair van Pilatus naast de stoet lopen, toen Jezus naar Golgota gevoerd werd. **Ook hier maakte een blik van de Heer een diepe indruk op hem.**

2009.

Ik zag hem daarna met andere soldaten ook op Golgota, en wel te paard met een lans. Ik zag hem na Jezus' dood ook bij Pilatus en hoe hij daar met ontroerd gemoed het woord tot de landvoogd richtte. Dringend verzocht hij hem Jezus de beenderen niet te

doen breken (wat Pilatus ook inwilligde). Daarop zag ik hem in galop naar Golgota terugrijden¹⁸⁶.

Zijn lans bestond uit meerdere delen die in elkander schoven. Uiteen geschoven was ze driemaal zo lang; ze had knopen aan de geledingen en het blad of de spits werd er boven op gestoken. Ik zag hem de lans op die manier uiteenschuiven en toerusten, alvorens opeens de zijde van de Heer ermee te doorboren. Ik zag hem ook aanwezig bij de graflegging van de Heer; hij wilde zich van alles op de hoogte houden; hij bekeerde zich aanstonds op Golgota; **hij erkende en beleed de Heer en daarna zag ik hem bij Pilatus verslag uitbrengen van het gebeurde en onbevreesd zijn overtuiging uitspreken dat Jezus de Zoon was van God.**

Pilatus behandelde hem als een op hol gebrachte dweper en toen Longinus zijn lans in de kamer van Pilatus neerzette, beval deze, vol vreesachtige afkeer en bijgeloof, de lans buiten de deur te zetten.

Kort hierop had Longinus een gesprek met Nikodemus, die stappen bij Pilatus deed omwille van die lans en ze van de landvoogd ook bekam. Ik zag hoe Nikodemus de verschillende delen van de lans uit elkaar deed om ze gemakkelijker te kunnen bewaren. Aanvankelijk bewaarde hij die in een lederen koker; later zag ik ze liggen in een stenen trog of bak. Ik kreeg ook veel bijzonderheden te zien uit de lotgevallen van die heilige lans.

Na als hoofd van de grafwacht getuige te zijn geweest van de wonderen die 's Heren Verrijzenis vergezelden, ging Longinus aan Pilatus verslag uitbrengen, leverde zijn wapens af en zegde zijn dienst op. Ook hij heeft de verrezen Heer gezien en hij sloot

¹⁸⁶ Nota van Brentano:

Dus schijnt Longinus na Jezus' dood eenmaal naar de stad gereden te zijn. In haar lijdensverhaal heeft de zienster deze bijzonderheid vergeten te vermelden, ten ware zij ze onbepaald of impliciet vermeld zou hebben in deze woorden: "Kassius (Longinus) reed heen en weer."

zich beslist bij de leerlingen aan. Met 2 andere soldaten die zich eveneens onder het kruis bekeerd hadden, behoorde hij tot de eerste massa dopelingen op Pinksterdag.

2010.

Ik zag Longinus en die 2 soldaten nu in witte klederen naar hun vaderland terugreizen en daar in een niet vruchtbaar gewest als landlieden leven¹⁸⁷. De grond was er gedeeltelijk moerassig, gedeeltelijk steenachtig. Het was in de nabijheid van een grote stad. In dat land zijn de 40 heilige martelaren gedood.

¹⁸⁷ Longinus en zijn gezellen woonden volgens K., op een vlakte, op een hoogvlakte in een bergstreek.

Hun vaderland was Kappadocië, in het binnenland van Klein-Azië. Dit binnenland tussen bergketens (nl. van de Pontus in het noorden en van het Taurusgebergte in het zuiden) bestaat in uitgestrekte, min of meer heuvelachtige hoogvlakten of steppen die, waar ze niet met zout doortrokken zijn, als weideland gebruikt worden.

Waar kunstmatige bevloeiing toegepast wordt, verandert op sommige plaatsen de steppegrond in vruchtbaar bouwland (Aardrijkskunde, Leerboek - Géographie universelle V, 43). Er zijn zoutmeren zonder afloop naar de zee; uitgestrekte gewesten zijn wegens hun zoutgehalte onvruchtbaar.

Hiermee zal wel het gezegde van K. verband houden, nl. dat het landschap niet alleen onvruchtbaar, maar ook moerassig is. Meer bepaald is Kappadocië een herdersland, hooggelegen met nogal koud klimaat. Toch bezit het land zeldzame vruchtbomen en brengt ook een weinig graan voort.

Longinus, zegt K. nog, woonde bij een kleine stad, nl. Caesarea, in de oppervallei van de Halysrivier en aan de noordzijde van de Argeüsberg.

Longinus stierf in of bij deze stad die nog heden een aanzienlijke handelsstad is (25.000 inwoners) met een bisschopszetel.

De H. Basilius is er geboren, werd er later ook bisschop en stierf er in 379 (cfr. Géographie universelle V, 50).

In dat land stierven de 40 martelaren, zegt K. De stad waar zij stierven is Sebaste, 46 uren ten noordoosten van Caesarea.

Hun feest valt op 9 maart en dat van Longinus op 15 maart.

Ik zag dat hij geen priester was, doch slechts diaken en dat hij in deze hoedanigheid veel rondreisde, Christus predikte en als ooggetuige zijn lijden en Verrijzenis aan de mensen vertelde.

De vrucht van dit apostolaat was de bekering van ontelbare mensen en ook de genezing van vele zieken door aanraking van een fragment van de heilige lans, dat hij in een korte staf bewaarde en altijd met zich meedroeg. Ook droeg hij steeds een gedeelte van het heilig bloed bij zich, dat men onder het kruis op de grond had verzameld.

De Joden zag ik tegen hem en zijn 2 gezellen vol haat en verbittering, omdat hij de waarheid van Jezus' Verrijzenis overal verkondigde en hun wreedheid, leugens, kuiperij en omkoping van de getuigen aan het daglicht bracht. Dientengevolge zag ik hoe op aanstoking van de Joden Romeinse soldaten in het vaderland van Longinus kwamen met de opdracht hem te arresteren als deserteur, die zonder ontslag de krijgsdienst ontvlucht was en nu overal onrust stookte; zij moesten hem terechtstellen.

Ik zag hem op zijn akker aan het werk, toen die soldaten daar voorbijtrokken. Hij nodigde hen in zijn huis uit, herbergde en vergastte hen. Zij wisten niet wie zij voor zich hadden en toen zij hem in vertrouwen het doel van hun komst in dit land te kennen gaven, liet Longinus zijn 2 vrienden roepen, die niet met hem in zijn huis woonden, doch in een soort ermitage of kluizenaarsstichting in de buurt. Toen zij aangekomen waren, openbaarden hij en zijn vrienden zich aan de soldaten als de mannen tegen wie zij afgezonden waren. Het was juist een geval zoals dat met de heilige tuinman Fokas. Deze bekentenis vervulde de soldaten met spijt, want zij hadden een hartelijke genegenheid voor hem opgevat.

Ik zag hem nu met zijn 2 gezellen naar een naburig stadje gevankelijk weggeleid worden en daar een verhoor ondergaan; zij werden niet opgesloten. Ik zag hen een paar dagen als gevangenen die zich vrijwillig overgegeven hadden, onbewaakt

rondgaan, maar nochtans droegen zij op hun schouder het teken van hun hechtenis.

Kort daarop zag ik hen met hun drieën onthoofd worden op een heuvel tussen dat stadje en de woning van Longinus en zij werden op dezelfde plaats begraven. Ik meen dat die heuvel zijn eigendom was en dat hij om de gunst verzocht had daar geëxecuteerd en begraven te mogen worden. Hierna zag ik de Romeinse soldaten naar Jeruzalem terugkeren met het hoofd van Longinus op een spies gestoken ten bewijze van hun volbrachte opdracht. Het staat mij vaag voor de geest dat deze geschiedenis slechts weinig jaren na de dood van Christus plaats gehad heeft.

Ik kreeg ook nog een treffend tafereel uit een later tijdperk te zien, hoe namelijk een blinde vrouw uit de streek van Longinus met haar zoon in bedevaart naar Jeruzalem trok¹⁸⁸, met de hoop op haar beurt hulp te verkrijgen in de stad, waar Longinus de genezing van zijn ogen bekomen had. Zij liet zich door haar jongen derwaarts geleiden, doch de knaap stierf onderweg en nu was zij volkomen verlaten, hulpeloos en ontroostbaar.

Ik zag hierop dat zij een verschijning van de H. Longinus kreeg, die haar zegde dat zij het gezicht terug zou bekomen, indien zij zijn hoofd uit een riool of vuilniskanaal wilde ophalen, waar het door de Joden ingeworpen was. Het was een gemetselde groeve of vergaarbak, waarin meerdere vuilniskanalen hun water, spoeling en andere onreinheden uitstortten. Ik zag die vrouw door meerdere mensen naar die plaats gebracht worden en hoe zij tot de hals in het vieze, kwalijk riekende moeras afdaalde en het heilig hoofd ophaalde. Ik zag dat zij het gebruik van haar ogen terugbekwam en dat haar geleiders het heilig hoofd meenamen en

¹⁸⁸ Boven deed K. het verhaal van een blinde vrouw door Longinus genezen. Haar verhaal komt treffend overeen met hetzelfde verhaal dat wij vinden in de oudste levensbeschrijving van Longinus, samengesteld door Hesychius, een priester van Jeruzalem in de 5^e eeuw. Een handschrift berust in de Vaticaanse bibliotheek. (Pet. Boll. T. 3, blz. 428, nota).

dat men de vrouw naar haar vaderland liet weerkeren. Dat is alles wat ik ervan onthouden heb.

De honderdman Abenadar.

2011.

Op 1 april 1823 zei de zienster onder opwekking van een relikwie:

“Heden is het ‘t feest van de H. Ktesifon, de hoofdman die bij de kruisdood van Onze Heer aanwezig was. De hele nacht heb ik vele beschouwingen op zijn leven gehad, doch door ziekte en ten gevolge van stoornis vanwege mijn omgeving heb ik het meeste daarvan weer vergeten. Enige trekken nochtans staan mij nog voor de geest.

Abenadar (een Arabische naam), die later (bij zijn doopnaam) Ktesifon heette, was geboortig uit een land tussen Babylon en Egypte; hij was uit ‘Gelukkig Arabië’, rechts van de laatste woonplaats van Job. Op een niet steil gebergte liggen daar vierkante, onderling verbonden huizen, dáár woonde hij. De lieden lopen er rond op de daken, die trouwens geheel plat zijn. Daar groeien vele kleine bomen waarvan zij wierook winnen. Aan spalieren (= latwerk of staketsel voor leibomen) of latwerk kweken zij ook balsemstruiken; het was nevelig weer, toen ik me daar bevond; ik ben in zijn huis geweest; het is een zonderling gebouw, een verzameling als van louter vierkante onderling verbonden huizen, die boven plat zijn, groot en uitgestrekt, zoals het huis van een welgesteld man in dat land, doch laag gebouwd. De reden van deze lage bouwstijl zal wel zijn, dat er daar veel wind is en het huis hoog ligt.

Abenadar was als vrijwilliger in dienst getreden bij de Romeinse bezetting in de burcht Antonia te Jeruzalem en wel om de gelegenheid te krijgen zich in allerlei schone kunsten te oefenen, want hij was een gestudeerde; hij was van geelbruine kleur, van

gedrongen, stevige gestalte, beslist en standvastig van karakter. In zijn uiterlijk had hij iets van de koperslager uit M.

Reeds door een van de eerste onderrichtingen van Jezus werd hij getroffen; hij kwam niet minder onder de indruk van een ik weet niet meer welk voornaam wonder.

Overtuigd geworden dat de zaligheid bij de Joden was, nam hij de wet van Mozes aan, doch werd nog geen leerling van de Heer, tegen wie hij evenwel niet slecht gesteld was, noch ruw of onwelvoeglijk optrad; hij had integendeel een geheime eerbied voor Hem en voelde ook medelijden met zijn smarten.

Hij meende het ernstig met zijn plicht en toen hij met zijn afdeling de wacht op Golgota afloste, herstelde hij de rust en handhaafde hij er orde en tucht. Toen drong de waarheid zich opeens overweldigend aan hem op en bij Jezus' dood legde hij er voor het aanwezige volk getuigenis van af.

Daar hij rijk en een vrijwilliger was, bevond hij zich in de mogelijkheid om aanstonds ontslag uit zijn dienst te nemen en dit deed hij dan ook onmiddellijk. Even vlug daarop bood hij hulpvaardig zijn diensten aan bij de afneming van de Heer van het kruis en bij de graflegging. Dit bracht hem in nauwe betrekking en vriendschap met de leerlingen van Jezus en na de nederdaling van de H. Geest behoorde hij tot de eersten die in de vijver Bethesda gedoopt werden. Bij deze gelegenheid ontving hij de naam Ktesifon.

Ktesifon had nog een broer in Arabië en aan dezen stuurde hij het bericht van alle mirakels, die hij meegemaakt had en maande hem aan, zijn zaligheid te behartigen. Op zijn verzoek kwam die broer dan naar Jeruzalem met heel zijn vermogen, kreeg bij zijn doop de naam Coecilius en ontving, evenals Ktesifon, tot taak de diakens terzijde te staan in de ontluikende Gemeente van Jezus.

Ktesifon, Hiscius, Coecilius en andere leerlingen als apostelen in Spanje. – Een ontdekking die verband met hen houdt en indrukwekkend is

(cfr. Grande vie des saints, door M. J. Collin de Plancy, Paris, 1978, mei).

2012.

Ktesifon vergezelde met nog anderen de apostel Jakobus de Meerdere naar Spanje en keerde met hem ook nog eens terug. Later zonden de apostelen hem nogmaals naar Spanje en wel met het stoffelijk overschot van Jakobus de Meerdere die te Jeruzalem de marteldood gestorven was.

Hij was daar bisschop en had zijn hoofdresidentie op een soort eiland of schiereiland niet al te ver van Frankrijk, waar hij eveneens geweest is, leerlingen heeft gehad en het volk naar zich heeft zien toestromen. De naam van zijn residentiestad luidde als Wergi of Vergi. De streek is later te gronde gegaan, door het water afgescheurd of overstroomd geworden. Ik geloof niet dat hij de marteldood ondergaan heeft; zeker zou dit niet uit mijn geheugen gegaan zijn.

Hij heeft meerdere geschriften nagelaten, waarin ook iets voorkomt over het lijden van Christus, maar er zijn later valse boeken onder zijn naam, of boeken van hem, doch vervalst verspreid geworden, en sommige dingen daarin, die werkelijk van hem stammen, zijn later te Rome met het overige, dat niet van hem was, als onecht verworpen geworden.

2013.

Een van de wachten bij het graf van Christus, die zich niet omkopen liet, was een landgenoot en bijzondere vriend van Abenadar of Ktesifon. Hij had een naam die luidde als Sulei of Suleji. Hij werd gevangen gezet en leefde na zijn vrijlating 7 jaren verborgen in een spelonk op het Sinaïgebergte, waar de vrienden van Ktesifon al die tijd in zijn onderhoud voorzagen.

Deze man ontving grote genaden en schreef een boek met verheven beschouwingen in de aard van de geschriften van Dionysius de Areopagiet.

Een andere schrijver had aan die beschouwingen het een en ander ontleend, dat zo tot ons gekomen is en thans nog bestaat. Ikzelf heb in het klooster eens iets gelezen, waarvan ik nu te weten ben gekomen dat het van hem afkomstig is. Dit alles wist ik onlangs nog heel klaar en ook de naam van het boek, doch nu is het mij door allerhande beslommeringen en gebrek aan innerlijke rust weer ontgaan.

Die landgenoot (Sulei) heeft zijn vriend Ktesifon later in Spanje bezocht. Onder de meereizenden naar Spanje was ook zijn broer Coecilius, ook een zekere Intalecius, een Hiscius en Eufrasius.

In de eerste christelijke tijd bekeerde zich ook een Arabier met name Sulima, doch ik weet niet meer onder welke omstandigheden; een latere bekeerling uit de tijd van de diakens was een andere landgenoot van Ktesifon; hij had een naam als Sulensis¹⁸⁹.

¹⁸⁹ Brentano vult de laatste fragmenten aan met het volgende commentaar.

Wij trachten zijn uiteenzetting even te verduidelijken en hopen hierin geslaagd te zijn.

Brentano zegt:

“In de zomer van 1832, dus 9 jaren na deze mededeling, las ik in Tome III van het tiendelig werk ‘Litteraire reis naar de kerken van Spanje’, door D. J. L. Villanueva, Viage litterario a las Iglesias de Espana, Madrid, (1803-1823) een relaas dat ik hier samenvat als volgt:

”In het jaar 1595 werden te Grenada door een opgraving relikwieën, handschriften en loodplaten aan het licht gebracht met de namen Ktesifon, Hiscius, leerlingen van Jakobus de Meerdere, enz.

Deze ontdekking werd van verschillende zijden, vooral van de kant van J. B. Perez, bisschop van Segovia, voor een opzettelijk bedrog verklaard, gepleegd met het doel het graf van de 2 genoemde leerlingen met dát van Coecilius aan de stad Grenada toe te kennen.

Perez redeneerde als volgt:

De bedrieger is op dat plan gekomen naar aanleiding van de toen bekend geworden, doch valse en aan Fl. L. Dexter toegeschreven kronijk (= tijdboek, waarin de voornaamste gebeurtenissen, naar volgorde van tijd, beknoptelijk staan opgesomd of vermeld), omdat in deze kronijk Ktesifon, Hiscius en Coecilius samen genoemd zijn als leerlingen van Jakobus de Meerdere.

Het is waar, redeneert Perez, dat een oud gotisch perkamentschrift zegt: “De volgende geloofsverkondigers zijn te Cadix aangeland en hebben zich van daar uit over Spanje verspreid en zich naar de volgende plaatsen begeven:

- Torquatus bleef te Acci (Cadix, westelijk van de straat van Gibraltar).
- Hesychius (of Hiscius) ging naar Carzesa (Garzorla);
- Indalesius ging naar Ursi (Almeria of Orce bij Galera);
- Secundus ging naar Abula (Avila);
- Coecilius naar Eliberri (Sierra Elvira bij Grenada);
- Eufrasius naar Ilturgi (Andujar);
- Ktesifon naar Berge. (Berge wordt verschillend vereenzelvigd, en wel, naar de mening van een auteur, om de goede reden dat er niets van overblijft en het niet meer bestaat; men denkt dus, hetzij aan Verja in Aragonia, hetzij aan Verga in Grenada, hetzij aan Vera-aan-zee, tussen Cartagena en de kaap di Gata, beide in het zuidzuidoosten)

In deze steden en omgeving hebben zij het geloof gepredikt, zijn ze gestorven en werden hun relikwieën of lichamen vereerd en bewaard.

Dit nu is in strijd, beweert Perez, met het feit dat deze leerlingen van Rome uit, door de apostelen naar Spanje gezonden werden.

Voorts noemt slechts één enkel geschrift of document hen leerlingen van deze apostel, en wel een document dat de overbrenging behandelt van het lijk van Jakobus naar Spanje en dat aan Paus Callixtus toegeschreven en voor vals erkend wordt.

Voorts moeten, zo besluit Perez, volgens de meer betrouwbare geschiedenis van Spanje door Pelagius, bisschop van Oviedo, als leerlingen van Jakobus de Meerdere beschouwd worden: Caloseras, Basilius, Chrysogonus, Theodorus, Archanasius en Maximus.

Het hoofdbewijs van het bedrog is dit, zegt Perez:

Volgens de gegevens van de loden tafels heeft Ktesifon vóór zijn bekering Abenadar geheten, wat een Arabische naam is, terwijl de 7 andere allemaal een Latijnse of Griekse naam dragen; het heeft geen zin er een Arabier bij te betrekken; het is niet te verklaren, want nog nooit had een Arabier een voet

in Spanje gezet. En waarom wordt zijn Arabische naam in het document vermeld? enz.

Volgens die valse stukken, spot Perez verder, zou Ktesifon een boek in het Arabisch in Salomonische letters of alfabet geschreven hebben.

Wat betekent dit, daar er toen nog geen Arabier in Spanje geweest was? Welk een zin heeft een Arabisch boek in salomonische letters in een land waar geen Arabieren waren? enz.”

Thans in mei 1833, vervolgt Brentano, op het ogenblik dat deze drukproeven ter perse gingen, las ik in ‘De rebus Hispanicis’ van Mariana, dat de legende (Sage), benevens de bovengenoemde leerlingen, ook nog een Athanasius en een Theodorus noemt, die wachters bij het graf van Christus geweest waren.

De volgende dag las ik in ‘de Acta Sanctorum der Bollandisten’ (T. III, 1 februari) een verhandeling over de H. Coecilius en zijn gezellen in Spanje, waarin ik veel terugvond over de zogenaamde valse vondst te Grenada, ook het zeer strenge document van Paus Urbanus VIII, waarbij de te Grenada gevonden geschriften en loodplaten, die men aan Coecilius en zijn gezellen toe schrijft, verworpen worden. (Wat K.E. boven vermeld heeft).

Ik vond er nog 2 lijsten van de veroordeelde geschriften;

- de eerste is ontleend aan de ‘Apparatus sacer van Possevinus’ en
- de tweede, enigszins afwijkend van de eerste is ontleend aan een commentaar van Bivarius op zijn uitgave van de zogenaamde kronijk van Dexter.

In deze lijst vindt men o.m. deze titels:

- Over het rijk en het huis van de hel.
- Over de Barmhartigheid.
- Over de rechtvaardigheid.
- Over alles wat de Schepper van de Wereld gemaakt heeft.
- Over de schepping der engelen.
- Over de heerlijkheden en wonderen van Christus de Heer en van zijn Moeder vanaf zijn menswording tot zijn hemelvaart;

dus allemaal titels die doen denken aan de door K.E. hierboven vermelde geschriften (in de trant van Dionysius de Areopagiet) van Suleï, kluizenaar op de Sinai en intieme vriend van Ktesifon, enz.

Overigens, alles in deze uiteenzetting bevestigt de mededelingen van onze zienster over dit onderwerp in de fragmenten hierboven.

De lezer zal zeker niet minder dan wij erdoor verrast en getroffen zijn. Men kan zich ook terecht afvragen of de genoemde geschriften in het Arabisch van die Arabische leerlingen niet tot ketterse doeleinden vervalst werden, zoals het gegaan is met Abdias' geschiedenis der apostelen en met de werken van Dionysius de Areopagiet.

De verhaalster heeft meer dan eens gesproken van een vervalsing van de geschriften van Abdias en van de Areopagiet en zij heeft ook beweerd dat vervalsing aangebracht werd aan die van Ktesifon, en vandaar dat het een en ander daarin veroordeeld werd, zoals zij meende te weten. Haar mededelingen hieromtrent waren echter zo onvolledig dat men slechts gissingen kan maken.”

Tot hier Brentano.

Hierover vonden wij nog in een volkstijdschrift 'Stadt Gottes', 1903; nr. 34, blz. 506-511, de volgende ophelderingen:

a) Met het Salomonische alfabet of lettertype is bedoeld het Samaritaans geschrift, dat in hoofdzaak, overeenkomt met het oud-Hebreeuws geschrift, dat in Salomo's tijd gebruikelijk was en in de oudste tijden ook in de overige Semietische talen en dat dus ook in het Arabisch gebruikt werd.

b) Hierboven vindt men in één oorkonde de vorm Athanasius en in een ander stuk de vorm Archanasius om dezelfde persoon aan te duiden.

Wie oude oorkonden gelezen heeft, weet dat voor Athanasius gemakkelijk Archanasius gelezen kan worden.

c) In de oude gotische perkamenten oorkonde zijn bij name 7 leerlingen van Jakobus de Meerdere tijdens zijn EERSTE oponthoud in Spanje met hun bisschoppelijke residentiestad genoemd, klaarblijkelijk op grond van de oeroude traditie van die verschillende kerken en steden, gelijk wij ze ook in het monumentaal werk van Gams aangehaald vinden, nl. in zijn 'Lijst van de bisschoppen', zoals ze uit de geschiedenis en traditie gekend zijn.

In het werk van Gams echter vindt men geschreven: 'Indalesius en Esitius', wat met de door K.E. gebruikte naamvormen nog beter overeenkomt dan met de naamvormen in het gotisch handschrift.

Ook bij Gams wordt gezegd dat Ktesifon te Bergium (Bergii) geresideerd heeft. Op Spaanse vlugge, en zachte wijze uitgesproken klinkt dit méér als Wergi, zoals K.E. het spelt. Men moet weten dat de namen haar meestal in het Latijn, de taal van de Kerk, meegegeed werden.

Bij Gams wordt verder gezegd dat Almeria, de oude bisschopsstad Urçi, de traditie bewaart dat Indaletius, Ktesifon en Jakobus de Meerdere daar de eerste geloofsverkondigers en bisschoppen geweest zijn.

De opwerping van Perez dat de eerste geloofsboodschappers naar Spanje van Rome uit gezonden werden, wordt gemakkelijk weerlegd.

In dit geval moet dit verstaan worden van een tweede komst na hun bisschopswijding te Rome. Ook de moeilijkheid van Perez, voortvloeiend uit het feit dat Pelagius 6 andere leerlingen noemt dan die welke genoemd zijn in de perkamenten oorkonde, heeft geen waarde, want tegen het einde van zijn werkzaamheid in Spanje had Jakobus, volgens K.E., 12 voorname leerlingen. Twee van de daar genoemde leerlingen, nl. Theodorus en Athanasius, worden ook in nog een andere overlevering als leden van de grafwacht genoemd.

K.E. beweert dat ook Saturninus in Spanje gearbeid heeft, althans enige tijd, en dit wordt bevestigd door een plaatselijke traditie van Pamplona, die hem een geloofsverkondiger van hun stad noemt.

Ondanks (*trots*) zo vele grondige argumenten wordt de werkzaamheid van Jakobus toch nog door vele historici in twijfel getrokken, b.v. door Baronius, die ze eerst verdedigd had; door Natalis Alexander, en ook door Hefele in zijn artikel Compostella in Kirchenlexikon, op grond van 5 redeneringen, die echter in Stadt Gottes in een lange nota (blz. 511) afdoende weerlegd worden.

- d) Het Cadix, door K.E. genoemd, is wel degelijk het Cadix aan de Atlantische oceaan, waar Jakobus aanlandde, na door de zeestraat van Gibraltar gevaren te zijn, niet Cadiz of Guadiz in het zuidoosten van Spanje, niet ver van Grenada. Dit Cadiz wordt gehouden voor de oudste bisschopsstad in Spanje en dit gaf aanleiding tot de dwaling dat deze stad het eerste toneel zou geweest zijn van Jakobus' apostolaat in Spanje.
- e) Jakobus' werkzaamheid in Spanje heeft geen tekort aan onderlegde verdedigers. Deze traditie kan b.v. wijzen op de bollandist P. Cuypers en op de protestant Fabricius.

(= 'De bollandisten' vormen een instituut opgericht door de jezuiten dat zich bezighoudt met hagiografie, het beschrijven van de heiligenlevens. De naam verwijst naar de jezuïet Jean Bolland (1596-1665).)

De eerste heeft in een geleerd werk vele argumenten voor de Spaanse traditie verzameld, zodat de genoemde bestrijders, in het bijzonder Natalis Alexander er beslissend door weerlegd zijn.

Reeds vroeger hebben de Spanjaarden hun traditie zo duidelijk bewezen, dat ze als een geschiedenisfeit in het brevier behouden bleef. Bij een verbetering van het brevier onder Paus Klemens VIII stond men

Terwijl de vrienden van Jezus, de H. Vrouwen en Maria in het Cenakel rouw hielden, zich aan hun droefheid overgaven, de dood van hun goddelijke Meester beweenden, hebben wij enige uitweidingen nagegaan, door Brentano bij het boek gevoegd, omdat ze een zeker verband houden met de kruisiging en dood van Jezus. Vooral is de kennismaking met Jozef van Arimatea, met Longinus en Abenadar zeer meegevallen; ze zijn intieme vrienden van ons, beminnenswaardige personen in onze ogen geworden. Eens te meer is er ook uit gebleken hoe waarachtig de zienersgave van Katarina is, in weerwil zelfs van sommige elementen in haar visioenen, waarvan we niet weten of ze concreet of symbolisch te verklaren zijn, maar dit doet niets af aan de waarde van de rest van haar historische beschouwingen. En deze rest is voorwaar geen kleinigheid.

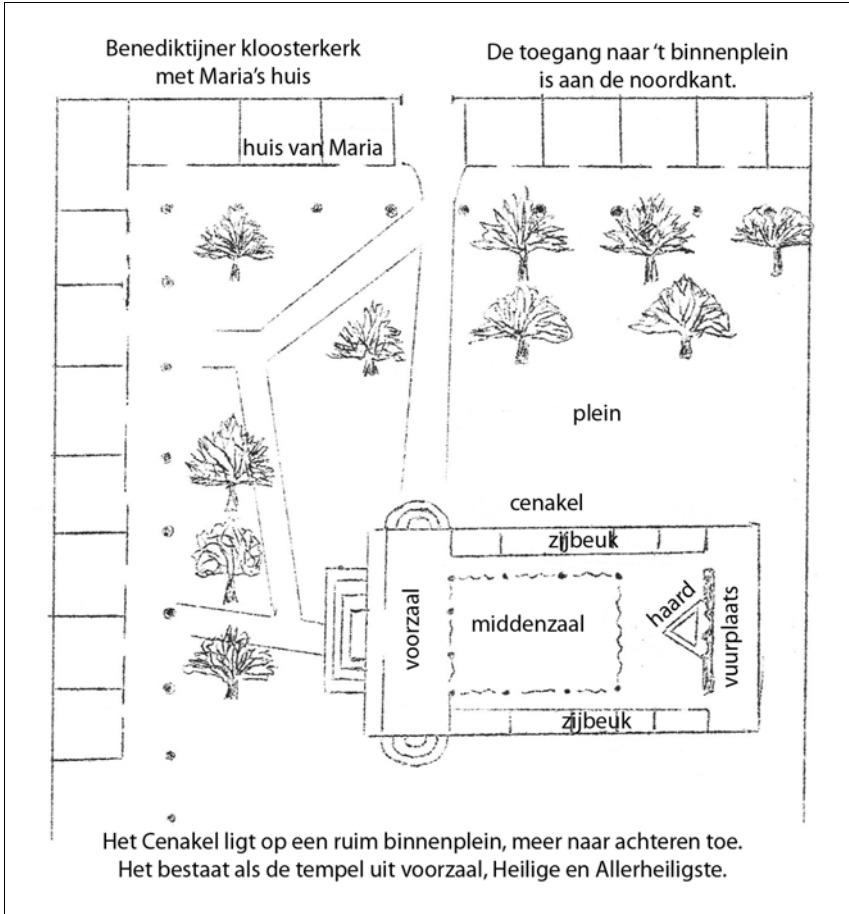
nl. op het punt de traditie als onbetrouwbaar te bestempelen, maar deze vergissing of onzekere voorstelling kwam er niet door.

De Saragossen en de Spanjaarden in het algemeen doen de stichting van de christelijke Gemeente te Saragossa tot de apostel Jakobus teruggaan. In deze stad is de traditie bewaard van een verschijning van Maria aan Jakobus, nog tijdens haar leven, terwijl Jakobus aan de stroom bij de stad in zielenood bad; zij verscheen staande op een zuil en vandaar deze titel: Onze-Lieve-Vrouw van de pilaar, 'del Pilar', waaronder Maria te Saragossa vereerd wordt.

De inhoud van het feit stemt volkomen overeen met de voorstelling die K.E. er van geeft; zij verhaalt de verschijning in een schets van het leven van Jakobus de Meerdere.

Nog staat in een kapel te Saragossa, ter herinnering aan deze verschijning, op een zuil van jaspis of roodgekleurde en gederde edelsteen een beeld van Maria. De kapel heeft 5 koepels, dus een oosters karakter, wat een overblijfsel of navolging schijnt te zijn van de eerste kapel in oosterse trant. De kapel vormt het koor van de prachtige en kunstrijke bedevaartkerk, die nog een voorname plaats onder de mariale genadeoorden inneemt en een eeuw geleden in aanzien onmiddellijk op Loreto volgde (cfr. Stadt Gottes, 1903, blz. 506-511).

Keren wij nu terug naar de in het Cenakel treurende, angstige, afwachtcnde leerlingen die, onzeker van wat er verder gaat gebeuren, het werk en de onderneming van hun Meester ineengestort zien en toch een zeker voorgevoel, een vaste hoop bewaren dat met Jezus' dood nog niet alles geëindigd is.

Zelfs moeten wij nog even terug naar Kalvarië om de Heer te volgen in zijn nederdaling aan de voet van het kruis naar het voorgeborchte der hel.

Nederdaling ter helle. – Satan in boeien geslagen. – Zielen door Jezus bevrijd. – Satan nu losgelaten.

2014.

Toen ik nu mijn beschouwing van de H. Vrouwen, van Maria, van de grafwacht en van Jezus' lichaam in het graf afwendde om ze op de heilige ziel van onze Verlosser te vestigen, werd mij zulk een grootse en veel omvattende voorstelling van de nederdaling ter helle getoond, dat ik slechts een klein deel ervan heb kunnen onthouden. En dit zal ik nu naar best vermogen trachten te vertellen.

Op het ogenblik dat Jezus met een luide kreet zijn allerheiligste ziel uit het lichaam liet vertrekken, zag ik deze als een lichtgedaante met vele engelen, onder wie ook Gabriël was, aan de voet van het heilig kruis in de aarde nedervaren. (Merk op: de nederdaling ter helle is een punt van ons geloof).

Zijn Godheid zag ik niet alleen met zijn ziel, maar ook met zijn aan het kruis hangend lichaam verenigd blijven. De manier waarop ik dit zag is niet onder woorden te brengen.

Ik zag in de plaats of in het verblijf waarin de ziel van Jezus neerdaalde, 3 afdelingen, zoals 3 werelden. Ik had het gevoel dat die afdelingen rond en door een omringende sfeer van elkander gescheiden waren.

Vóór het voorgeborchte was een heldere, om niet te zeggen groene, aangename, verkwikkelijke ruimte. Dit was de plaats waarin ik altijd de zielen, die uit het vagevuur verlost worden, zie binnengaan alvorens naar de hemel opgevoerd te worden.

Het voorgeborchte zelf, waar men op de verlossing wachtte, was met een grijsgrauwe, nevelachtige sfeer omgeven en in verscheidene kringen ingedeeld.

2015.

De Heiland, lichtend en als in triomf gevoerd, drong tussen 2 zulke kringen door.

- In de kring ter linkerzijde verbleven de aartsvaders tot aan Abraham;
- in het verblijf rechts de zielen van Abraham tot Joannes de Doper, deze mee inbegrepen.

Jezus drong tussen beide door en de zielen herkenden Hem nog niet, doch ze voelden een grote vreugde en vatten een groot verlangen op; het was als verruimden zich deze gevangenisplaatsen vol kweuling, smartelijk verlangen en verterend heimwee; zij kregen het gevoel als voer een stroom van verse lucht, van licht, van koele, frisse dauw, de genade van de Verlossing verkwikkend tussen hen door, en dit met een snelheid als het waaien van een wind.

De Heer drong eerst tussen deze 2 kringen door tot in een nevelachtig verblijf waarin zich onze eerste ouders Adam en Eva bevonden. *Hij sprak tot hen* en zij aanbadten Hem in onuitsprekelijke vreugde.

Jezus met zijn engelengevolg en nu ook van Adam en Eva vergezeld, drong verder door **links** naar het voorgeborchte van de aartsvaders die vóór Abraham geleefd hadden.

Dit was **een soort vagevuur**, want hier en daar waren onder hen boze geesten, die sommige zielen op menigvuldige wijze kwelden en beangstigden.

De engelen klopten aan en bevalen te openen; hier was immers een ingang, dewijl (= aangezien, omdat) er een binnendringen was; er was een poort, dewijl er een afsluiting was; er was een geklop, dewijl er een aankondiging was van de aankomst, en het scheen mij toe dat de engelen riepen: “Doet de deuren open! Ontsluit de poorten!”

Jezus trok in triomf binnen, de boze geesten weken achteruit en schreeuwden: “Wat zijt ge zinnens met ons? Wat komt gij hier doen? Wilt gij misschien ook ons nu kruisigen?, en meer dergelijke wanhoopskreten slaakten zij. De engelen sloegen ze echter in boeien en dreven ze vóór zich uit! De zielen kenden Jezus slechts oppervlakkig; zij wisten maar weinig van Hem, doch *Hij openbaarde zich aan hen* en zij zongen zijn lof.

Nu richtte de ziel van de Heer zich naar de kring **rechts**, het eigenlijke voorgeborchte en buiten die kring, er vóór, ontmoetten Hem de zielen van de 2 moordenaars.

- Deze van de goeie werd door engelen **in de schoot van Abraham** geleid en
- die van de slechte door boze geesten in de hel gesleept.

De ziel van Jezus sprak hen allebei aan en begaf zich dan met de scharen van engelen, van verlore zielen en van verdreven, geboeide geesten in Abrahams schoot.

De zogenaamde **schoot van Abraham** is een verblijf en het schijnt mij hoger gelegen te zijn. Het was als ging men onder het kerkhof onder de grond door en als steeg men dan omhoog uit de aarde in de kerk.

De geboeide boze geesten verzetten zich en wilden hier niet door, maar zij werden door de engelen met geweld er door gedreven.

Hier verbleven al de heilige Israëlieten, links de Patriarchen, Mozes, de Rechters en de koningen; rechts de profeten en alle voorouders van Jezus en ook hun verwanten tot aan Joakim, Anna, Jozef, Zakarias, Elisabet en Joannes.

In dit verblijf hier waren geen boze geesten, geen lijden of kweuling, behalve het smachtend heimwee naar de vervulling van de belofte, hetgeen nu gebeurde.

Een onuitsprekelijk geluk en zaligheid overstroomde nu al die zielen, die de Verlosser begroetten en aanbaden, terwijl de geboeide boze geesten gedwongen waren hun smadelijke nederlaag voor al die zielen te bekennen.

Uit hen zond de Heer er een aantal naar de aarde om daar met hun lichaam uit het graf op te staan, met dit lichaam zichtbaar te verschijnen en getuigenis van Hem af te leggen. Dit was het ogenblik waarop te Jeruzalem zo vele doden uit hun graf opstonden. Zij schenen mij toe als wandelende lijken en legden hun lichaam weer in de aarde neer, zoals een gerechtsbode zijn mantel aflegt, zodra hij de bevelen van zijn overheid heeft uitgevoerd, (cfr. fasc. 31, nr. 1950 en nr. 1957 alsook fasc. 32, nr. 2021 – zie verder).

2016.

Ik zag nu de zegestoot van de Heer in **een dieper gelegen sfeer** binnendringen, in een soort zuiveringsplaats, waar zich de deugdzame heidenen bevonden, die de waarheid vermoed en er naar verlangd hadden.

Er waren boze geesten onder hen, want zij hadden afgodsbeelden.

Ik zag hoe die boze geesten genoodzaakt waren hun bedrog te bekennen en hoe de zielen met een vreugde die mij ontroerde, de Heiland hulde brachten.

Ook hier werden de duivelen geboeid en verder meegedreven.

Ik zag de triomfstoet van de Verlosser met grote vlugheid door **nog allerlei verblijven trekken**, waar Hij overal de zielen bevrijdde en onbeschrijfelijk geluk aanbracht en veel deed, doch in mijn lijden en ellende kan ik het onmogelijk allemaal verhalen.

Tenslotte zag ik Hem ernstig en met grote majesteit tot het centrum van de onderwereld naderen, ik bedoel **de hel**.

Deze verscheen mij in de vorm van een onafzienbaar, verschrikkelijk, zwart, metaalachtig-glanzend rotsgebouw met gesloten toegangen, geweldige en vreselijke, zwarte poorten, voorzien van grendels en sloten waarvan het zien alleen je rillen deed.

Binnen hoorde men een gehuil en geschreeuw van ontzetting, en toen de poorten opengestoten waren, blikte men in een ijzingwekkende, duistere wereld.

- Zoals ik het **verblijf van de zaligen steeds zie onder het beeld van het hemelse Jeruzalem, gebouwd als een stad, en de woningen der gelukzaligen volgens hun graden van zaligheid die in het oneindige verschillen, in de vorm van zeer verschillende kastelen met tuinen vol wonderbare vruchten en bloemen in de grootste verscheidenheid,**

zo zag ik ook hier alles onder de gedaante van een samenhangende wereld met menigvuldige gebouwen, plaatsen en landschappen. Hier echter vloeide alles voort uit het tegendeel van gelukzaligheid, uit pijn en kwelling.

- Zoals in het verblijf van de gelukzaligen alles gevormd is overeenkomstig de grondslagen, beginselen en verhoudingen van de **oneindige vrede, van de eeuwige harmonie en verzadiging,**

zo bevindt zich in de hel alles in de wantoestand van de eeuwige toorn, onenigheid en verdeeldheid.

- Zoals de hemel **een stad is met onuitsprekelijk schone, doorzichtige, afwisselende gebouwen der vreugde en der aanbidding,**

zo is in de hel eveneens een stad van ontelbare kerkers in grote verscheidenheid en van krochten (= onderaards hol) der kwelling, der vervloeking en der wanhoop.

- Gelijk in de hemel **de wonderbaarste tuinen zijn, vol vruchten van de goddelijke verkwikking,**

zo strekken zich in de hel de gruwelijkste woestijnen en moerassen uit, vervuld met ongedierte, met pijn en kwelling en met alles wat huivering, walg en ontzetting wekt.

- Ik zag tempels, altaren, vestingen, tronen, landschappen, meren en stromen van vervloeking, haat, gruwel, vertwijfeling, verwarring, pijn en marteling, zoals ik in de hemel hetzelfde zag, doch hier waren het allemaal **werkelijkheden van zegening, liefde, eendracht, blijdschap en zaligheid.**
- In de hel de verscheurende, eeuwige tweespalt onder de verdoemden, in de hemel de **gelukzalige eendracht, de gemeenschap van alle heiligen.**

Het wezen, de essentie van alle kwaad en onwaarheid vertoonde zich in de hel in ontelbare gedaanten, beelden en uitwerkselen van lijden en marteling.

Niets was hier in verhouding, schoon of juist, zoals het van nature moest zijn; geen gedacht was hier waar of in overeenstemming met het verstand, behalve **de gedachte aan de goddelijke Rechtvaardigheid, de gedachte dat elke verdoemde die pijn en foltering oogst, die hijzelf door zijn zonden gezaaid of geplant heeft.**

Al het verschrikkelijke immers dat zich hier vertoonde of gedaan werd, was het wezen, de kern, de essentie, de belichaming, de innerlijke boosheid van de ontmaskerde zonde, van de slang die zich keert tegen hen die haar dragen en voeden in hun boezem.

- Ik zag daar ook een zuilenbouw die in de hoogste maat huiveringwekkend was en die door zijn vorm, proporties en inrichting de angst en de schrik op het lijf joeg, zoals **in het Rijk Gods de prachtige, feilloze paleizen vrede en rust in de ziel storten en verblijven zijn van geluk.** Dit alles is voor wie het ziet, begrijpelijk, doch in bijzonderheden niet te verwoorden.

Toen de engelen de poorten opengestoten hadden, blikte men in een warboel van verzet en weerspanning die tot uiting kwam in vloeken, schimpen, huilen, jammeren en dreigen.

Ik zag Jezus het woord tot de ziel van Judas richten.
Enkele engelen wierpen hele drommen boze geesten neer. Allen moesten Jezus erkennen en aanbidden en dit was voor hen de vreselijkste foltering.

Een grote menigte werd in een kring gekluisterd rondom andere heen en deze waren hierdoor op hun beurt gekerkerd. In het midden was een afgrond, donker als de nacht. Hierin werd Lucifer geketend neergeworpen en een zwarte damp walmde rondom hem omhoog. Dit alles geschiedde volgens bepaalde goddelijke raadsbesluiten en bevelen.

Ik vernam dat Lucifer 50 of 60 jaren vóór het jaar 2000 na Christus (1940-1950), als ik me niet vergis, voor een hele tijd losgelaten zal worden¹⁹⁰.

¹⁹⁰ Hier hebben wij te doen met een authentieke profetie, die nochtans gedaan wordt in alle eenvoud, zonder enige plechtige toon, als het ware toevallig en terloops.

Wij zien ze heden nog vervuld worden onder onze ogen. Satan moest omstreeks 1940 losgelaten worden voor enige tijd. In 1940 woedde volop de oorlog die satan door zijn werktuigen had weten te verwekken. Deze tijd is nog niet geëindigd.

In weerwil van alle vredesinstanties woeden oorlogen over de hele wereld, talrijker en wreder dan ooit te voren. De moraal is ondermijnd, het geloof

verkwijnt. Niemand weet raad tegen zoveel onheil. De beschrijving en ontleding van de toestand der hedendaagse maatschappij zou vele bladzijden vergen. Wie bezit de bevoegdheid om dit grondig en met wijsheid te doen? En toch weet dit iedereen.

De meest gewone mens weet dat wij een duivels tijdperk beleven.

Het oordeel van de doorsnee-mens terzijde latend, willen wij liever eens luisteren naar de prognostiek van enige kerkvorsten over onze tijd.

In de Standaard van Maria, nr. juli-augustus 1947 vinden wij de uitspraken van enige bisschoppen over onze tijd. Het artikel draagt als titel: 'De tijd van satan en het uur van Maria'.

Wij lichten er het volgende uit:

"Onze tijd is inderdaad de tijd van satan. Nooit wellicht werd dit zo duidelijk uitgesproken als in de vastenbrieven van de Engelse bisschoppen dit jaar (1947). De citaten zijn van kapitaal belang in de kwestie die ons bezighoudt.

Zo schrijft de aartsbisschop van Glasgow: "Men zou zeggen dat een zekere geheime macht een pakt met de helse machten gesloten heeft, ten einde de christelijke zeden uit te roeien. Alleen de meest verblinde onder de mensen zal ontkennen dat een duistere invloed in de wereld werkzaam is. Zelfs in de stad Rome hebben de poorten der hel hun furie tegen de plaatsbekleder van Christus de vrije teugel gevierd."

Is in dit alles sedert 1947 enige beternis gekomen of is het niet eerder nog 10 keren verergerd?

- De bisschop van Clifton:
"De machten van het kwaad zijn thans openlijk aan het werk om Christus en zijn Kerk te vernietigen. Men kan het spoor van satan zelfs terugvinden in de leugens, de wreedheden en goddeloosheden die deze pogingen kenmerken!"
- De bekende aartsbisschop Mac Donald:
"De wereld is nu heel duidelijk verdeeld in 2 kampen; het ene vecht voor Christus; het ander onder aanvoering van satan. Nooit te voren is dat gebeurd in de geschiedenis van het mensdom. Nooit te voren heeft de duivel oorlog gevoerd tegen de Kerk op zo grote schaal, met zoveel verbittering, verbeterden woede en haat!"
- Even sterk zijn de uitdrukkingen van de bisschop van Liverpool:
"Het ziet er naar uit dat de mensen bezeten zijn door onreine geesten, door dat soort dat alleen door vasten en gebed kan worden uitgedreven."

Vele andere getalbepalingen en opgaven ben ik vergeten.

Een aantal duivelen zal vroeger losgelaten worden tot straf en bekering van de mensen. Ik meen dat enige duivelen in onze tijd (1823) reeds losgelaten zijn en enige andere zullen het worden kort na onze tijd.

Het is mij onmogelijk alles te vertellen wat mij getoond werd; het is veel en ik kan er geen volgorde aan geven; ik ben overigens zo verschrikkelijk ziek en als ik erover spreek, komt alles mij opnieuw voor de geest en het zien alleen van zo iets zou iemand doen sterven.

-
- Aan deze enkele getuigenissen uit dat artikel voegen wij nog de uitspraak toe van de Hongaarse prelaat Tihamér Tóth:
"Ook vroeger was er ondeugd en zonde, maar zulk een cynisme als heden ten dage heeft de zedeloosheid nog nooit ten toon gespreid; nog nooit werd de deugd zó vertrapt!"
 - In zijn boek 'De Apostelen' noemt Otto Ophan O. C. onze tijd een waarlijk apocalyptische tijd, waarin men zou menen dat werkelijk 'de satan uit zijn gevangenis is vrijgelaten om de volkeren aan de 4 hoeken der aarde te verleiden en samen te trekken tot een oorlog.' (blz. 109; cfr. Apok. 20, 7).
 - Een nogal pessimistisch boek van A. Böhm over onze tijd heet dan ook: 'De eeuw van de duivel' (uitgegeven bij 't Groeit, Antwerpen, 1956).

Ondertussen zijn wij nu 30 jaar verder en de ontarding is in deze tijd meer dan verdubbeld.

Zo kunnen wij dan aannemen dat deze uitspraak van K. Emmerick een ware profetie is, die omstreeks 1940 begonnen is in vervulling te gaan en hopelijk nu haar hoogtepunt bereikt heeft.

2017.

Ik zag ook nog hoe de verlostte zielen in eindeloze scharen hun reinigingsplaatsen en het voorgeborchte verlatend, de ziel van de Heer begeleidden opwaarts naar een plaats van vreugde onder het hemelse Jeruzalem. Nog maar kort geleden heb ik daar ook een zalige vriend van mij gezien.

Nu kwam daar ook de ziel van de goede moordenaar en ze zag de Heer in **het paradijs** terug, volgens de ontvangen belofte.

(Dit paradijs is dus niet de hemel, want deze was nog niet geopend, maar volgens K. een plaats van vreugde het dichtst bij de hemel, althans in menselijke voorstelling).

Ik zag dat de mensen hier vreugde en verkwikking genoten aan zulke hemelse tafels, zoals er mij vaak in visioenen die troost en aanmoediging ten doel hebben, te aanschouwen gegeven worden.

Van de zo pas verhaalde feiten kan ik tijd noch duur bepalen; ook is het mij onmogelijk alles wat ik zag, te vertellen, deels dewijl ikzelf op dit ogenblik het niet goed meer begrijp en deels dewijl het door anderen verkeerd verstaan zou kunnen worden.

Ik heb de Heer op vele plaatsen gezien en zelfs in de zee, als moest Hij alle schepselen heiligen en bevrijden van de duivelse invloed, want overal vluchtten voor Hem de boze geesten naar de afgrond.

Ook in de aarde zag ik de ziel van de Heer op vele plaatsen. Ik zag haar verschijnen binnen in het graf van Adam onder Golgota. (Zijn graf wordt verondersteld te zijn de kleine grot, vlak onder de plaats van het kruis). In dit graf kwamen de zielen van Adam en Eva bij Hem terug.

De Heer sprak met hen en ik zag hoe Hij met hen als onder de aarde in alle richtingen van graf tot graf van vele profeten toog, wier zielen zich naast hun gebeente bij Hem voegden en aan wie Hij geheimen en waarheden verklaarde.

Dan zag ik Hem, vergezeld van deze uitgelezen schaar, waaronder ook David was, verschijnen op vele plaatsen waar Hij geleefd, gewerkt en geleden had en ik zag hoe Hij hun daar uitleg gaf van het voorafbeeldende dat hun daar geschied of overkomen was.

Ook maakte Hij hen daar met onuitsprekelijke liefde deelachtig aan de verdiensten of vruchten welke Hij verworven had door de vervulling van dat voorafbeeldende (nl. van hun profetische handelingen of toestanden).

Zo zag ik Hem ook o.m. op zijn doopplaats, waar vele voorafbeeldende gebeurtenissen plaats gevonden hadden; *ik zag Hem hun de betekenis daarvan verklaren*, ten zeerste ontroerd over **de oneindige barmhartigheid van de Heer Jezus**, meende ik te zien dat Hij hun de genade van zijn heilige doop ten goede liet komen¹⁹¹.

Het is onuitsprekelijk aangrijpend de ziel van Onze Heer, omgeven door die zalige, getrooste geesten, lichtend door de donkere aarde, door rotsen, water, lucht, op en boven en door de aarde aldus rustig voort te zien zweven¹⁹².

¹⁹¹ Voorafbeeldende gebeurtenissen. – De Israëlieten zijn daar droogvoets door de Jordaan gegaan.

Elias heeft er met zijn mantel de wateren verdeeld en stak hem met Eliseüs eveneens droogvoets over.

Bij Eliseüs terugkeer geschiedde hetzelfde wonder. De Midianieten werden er op hun vlucht door Gideon en zijn troepen in de pan gehakt.

¹⁹² Jezus vaart door alles heen. – Dit is voorzeggd in een der wijsheidsboeken, nl. Ekk. 24, 45. Vers 45 vindt men in de Vulgaat of Latijnse tekst, maar het ontbreekt in het Grieks (Septuagint) en in de Syrische tekst, maar behoort wel degelijk tot de H. Schrift, daar de Vulgaat in haar geheel als Gods woord aangenomen is.

De H. Schrift legt in de mond der eeuwige Wijsheid (het Woord van God, 2^e persoon der H. Drie-eenheid) deze woorden: "Ik zal door al de diepten der aarde heendringen, al de ontslapenen beschouwen en allen die op de Heer hopen, verlichten."

Volgens de H. H. Vaders doelt dit op de nederdaling van Christus ter helle.

Dit is het weinige dat ik me nog herinner uit dat wijds en veelomvattend visioen op de nederdaling-ter-helle van de Heer en op de Verlossing van de rechtvaardige zielen der oudvaders na zijn dood.

Doch buiten dat beeld van deze voorbijgaande gebeurtenis in de tijd, kreeg ik ook het beeld te zien van zijn barmhartigheid, zoals de lijdende zielen ze ten eeuwigen dage ondervinden op deze dag.

Ik zag nl. hoe Hij ieder jaar bij de herdenking van deze dag door de Kerk, een reddende blik werpt in het vagevuur.

Ik zag zelfs hoe Hij vandaag nog, terwijl ik het visioen had, enige zielen verlostte, die zich bezondigd hadden bij zijn kruisiging.

Ik was vandaag getuige van de verlossing van vele mij bekende en onbekende zielen, doch ik noem er gene bij hun naam.

In extatische toestand zei de vertellende heden nog ongeveer het volgende:

“Jezus’ eerste of reële nederdaling naar het voorgeborchte der hel is de vervulling van vroegere voorafbeeldingen en is op haar beurt een voorafbeelding die haar vervulling vindt in de verlossing van vele zielen op deze verjaardag¹⁹³.

Cornelius a Lapide haalt meerdere omschrijvingen aan, door sommige vaders van deze woorden gemaakt en citeert een aantal van hen die deze sententie (= vonnis, zedespreuk, gerechtelijke uitspraak) hebben gehouden: Cyrillus van Jeruzalem, Athanasius, Augustinus, Joannes Damascenus, enz.

¹⁹³ Voorafbeeldingen van Jezus’ nederdaling ter helle. – Als voorbeeld kan de passage uit het boek der Wijsheid; 18, 14 worden aangehaald:

“Want terwijl een diepe stilte alles omgaf en de nacht was voortgeijld tot het midden van zijn baan, sprong Gods alvermogend Woord (2^e persoon der H. Drie-eenheid, Gods eeuwige Wijsheid) van zijn koningstroon in de hemel als een grimmig krijgsman midden in het verderf en droeg als een scherpe degen Gods onherroepelijk bevel; het verspreidde overal dood.

Terwijl het over de aarde schreed, reikte het tot in de hemel.”

Het versloeg de Egyptenaren, bevrijdde de Israëlieten.

De nedervaart ter helle die ik zag, is een beeld uit een voorbije tijd, maar **de huidige verlossing is een blijvende waarheid, een voortbestaand feit.** Inderdaad, Jezus' hemelvaart is het planten van de genadeboom van zijn verdiensten ten bate van de lijdende zielen, zodat de verlossing van die zielen, die voortduurt en vooral op deze verjaardag plaats vindt, de vrucht is, welke die genadeboom afwerpt in de geestelijke tuin van de kerkelijke, liturgische jaarkring.

De strijdende Kerk moet die boom verzorgen en zijn vruchten inzamelen en ze toepassen op de lijdende Kerk, aangezien deze niet in staat is ook maar het minste te doen voor zichzelf.

Het is overigens zo met alle verdiensten van Onze Heer; wij moeten er door medewerking deelachtig aan worden. In het zweet van ons aanschijn moeten wij ook ons geestelijk brood eten.

Al wat Jezus voor ons in de tijd heeft gedaan, brengt eeuwige vruchten voort, doch wij moeten ze in de tijd verzorgen, plukken en inoogsten, anders kunnen wij ze in de eeuwigheid niet genieten.

De Kerk is een volmaakt gezinshoofd; haar geestelijk, liturgisch jaar is de volmaaktste tuin waarin in de tijd alle vruchten voor de eeuwigheid groeien. In één jaar groeit er van alles voor allen voldoende.

Wee de luie en trouweloze dienaars en tuiniers.

Zij zullen rekenschap moeten geven van elke genade die zij verwaarloosd hebben en waarmee zij een zieke hadden kunnen genezen, een zwakkeling hadden kunnen versterken of een hongerige verzadigen.

Bij zijn nederdaling ter helle,

- bevrijdde Christus de goeden die op verlossing wachtten,
- boeide de boze geesten,
- bevestigde het vonnis der verdoemden.

Op de dag van het oordeel zal de Vader des huizes hun van het laatste halmpje rekenschap vragen.

Bemering.

Het boek door Brentano in 1833 uitgegeven draagt de titel 'Het Bitter Lijden van Onze Heer Jezus Christus'.

Feitelijk is het Bitter Lijden hier geëindigd.

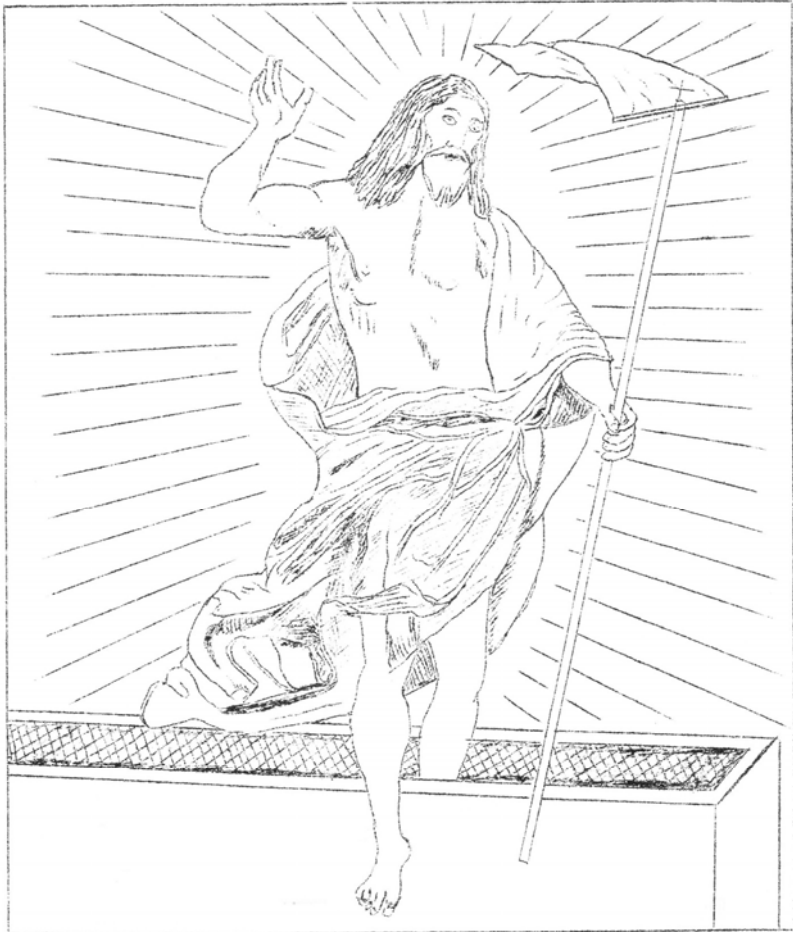
Vreugde vervult ons, omdat nu alle leed geleden is en God verzoend en weer tevreden is. Verzoening is door Jezus bewerkt eens en voorgoed.

Nochtans is het boek niet ten einde, omdat Christus' lijden geen eindpunt is; zijn dood bloeit open in een nieuw leven; zijn schijnbare nederlaag wordt een openlijke en eeuwige triomf.

De smadelijk gekruisigde Verlosser stijgt glorieus levend uit het graf op. Om volledig te zijn, moeten dus de lijdensgeschiedenis en dit boekdeel door het verhaal en de bewijzen van Jezus' Verrijzenis vervolledigd worden.

WIJ zouden reeds Jezus' heerlijkheid en onsterfelijkheid willen bezingen en onze vreugde uitgalmen. Maar voor hen die de gebeurtenissen meemaakten, was Jezus' zegepraal nog niet zo duidelijk: ze weenden en treurden in onzekerheid. De volkomen zekerheid zou voor sommigen nog dagen, voor anderen zelfs nog weken uitblijven.

Laten wij terugkeren tot hen die in het Cenakel nu in bange afwachting leven. Laten wij verder luisteren naar het verhaal van de zienster. Haar verhaal sluit aan bij nr. 2000.

Verrijzenis van Christus. – Voorstelling in de kunst.
Het graf kon Hem niet weerhouden (Hand. 2, 24).

**Vooravond en nacht van de Verrijzenis. –
Eerste ontmoeting van Jezus' ziel met Maria. –
Toebereidselen voor bezoek aan het graf
(Lk. 23, 56).**

2018.

Zaterdagavond, na het sluiten van de sabbat kwam Joannes in de zaal bij de vrouwen, voegde zich hij hen in hun rouw en troostte hen (alleen zelfs door zijn tegenwoordigheid, zonder een woord te zeggen, volgens het gebruik). Toen hij na een kortstondig oponthoud weer weggegaan was, kwamen daar ook Petrus en Jakobus de Meerdere met hetzelfde doel en vertrokken eveneens kort daarop. Daarna gingen de H. Vrouwen, ieder afzonderlijk, nogmaals in de met as bestrooide lage beddekasten zitten treuren, gehuld in hun rouwmantels, en bleven daar zo een tijdlang.

Terwijl nu de H. Maagd in vurig gebed verdiept was, vol verlangen naar Jezus, zag ik een engel tot haar naderen en haar zeggen dat zij naar het poortje van Nikodemus moest gaan (kleine poort in de stadsmuur nabij de Efraïm- of Kalvariepoort), omdat de Heer naderde. Deze boodschap vervulde het Hart van Maria met vreugde; zij hulde zich in haar mantel en verliet de H. Vrouwen, zonder ook een enkele van hen op de hoogte van haar plan te brengen. Ik zag haar alleen naar dat poortje snellen, waardoor zij na de begrafenis uit de graftuin waren teruggekeerd.

Het kon 9 uur in de avond zijn, toen ik de H. Maagd plotseling zag stilstaan op een eenzame plaats in de nabijheid van dat poortje. Als in verrukking staarde zij vol vreugdig verlangen omhoog naar de hoge stadsmuur.

Op dit ogenblik zag ik de ZIEL van de Heer, schitterend en zonder wondetekenen, vergezeld van een talrijke schaar zielen van oudvaders naar Maria nederzweven. Zich tot de aartsvaders wendend en op Maria wijzend, sprak de Heer deze woorden: "Maria,

mijn Moeder". Het was of Hij haar omarmde, waarna Hij verdween.

De H. Maagd zank op haar knieën en kuste de grond waar Jezus gestaan had; haar knieën en voeten bleven in de steen ingedrukt. (fasc. 29, nr. 1803, voetnoot 23).

Onuitsprekelijk getroost ijde zij terug naar de H. Vrouwen en zij trof ze aan bij een tafel bezig met het bereiden van zalven en specerijen (cfr. Lk. 23, 56). Zij zegde hun niets van wat haar te beurt gevallen was, doch zij was zeer gesterkt en ook de andere vrouwen, die zij vertroostte, versterkte zij in het geloof.

Op het ogenblik dat Maria, van de stadsmuur terugkerend, bij de vrouwen binnentrad, zag ik deze aan een lange tafel staan, die rustte op een onderstel met gekruiste poten en die bedekt was met een kleed dat tot tegen de grond neerhing. Aan deze tafel zag ik er enige van hen bosjes verschillende kruiden uitlezen, ze mengen en ordenen; zij hadden ook kleine flessen met balsem en narduswater in voorraad en een hoeveelheid levende bloemen; onder deze herinner ik mij een gestreepte iris of lelie; zij pakten alles in doeken in (cfr. Lk. 23, 56).

Tijdens de afwezigheid van Maria (die naar de stadsmuur gegaan was) waren Maria Magdalena, Maria van Kleofas, Salome, Joanna Chusa en Maria Salome de stad ingegaan om dit alles te kopen. Morgen in alle vroegte wilden zij met die kruiden en bloemen, met de balsem en het reukwater het lijk van de Heer gaan bestrooien en beplengen. Een deel van hun voorraad had ik de leerlingen bij de winkelierster zien halen en dan zien afgeven in het vrouwenverblijf zonder binnen te treden.

Bevrijding van Jozef van Arimatea.

2019.

Kort nadat de H. Maagd de ZIEL van de Heer had gezien en nadat zij bij de andere vrouwen was teruggekeerd, zag ik Jozef van Arimatea in zijn kerker in gebed. Opeens zag ik de kerker met licht vervuld en ik hoorde een stem hem roepen bij zijn naam.

Ik zag dat het dak bij de voege, waar het de muur raakte, als het ware opgetild en van de muur gescheiden werd¹⁹⁴ en ik ontwaarde een lichtende gedaante die een doek omneder liet. De doek herinnerde mij op slag aan de grafdoek, waarin men Jezus had gehuld. De verschijning beval hem zich daaraan omhoog te hijsen. Ik zag nu hoe Jozef de doek met beide handen aangreep en daaraan omhoogsteeg, wel 2 mansmaten hoog tot bij de ontstane opening en hierbij steunde hij met de voeten op

¹⁹⁴ Het dak werd opgetild. – Niets nieuws onder de zon. De wonderen in de christelijke hagiografie (= beschrijven van heiligenlevens) zijn begonnen met Christus.

Zo is hier aan Jozef een wonder geschied, dat zich op treffende en zeer gelijkende wijze heeft herhaald aan Joannes a Cruce (cfr. fasc. 24, nr. 1224, voetnoot 648).

“Tot tweemaal toe beval Maria aan Joannes a Cruce uit zijn kerker te breken. Vóór het aanbreken van de dag, eer de paters waren opgestaan, trok de heilige met geweld aan de deur van zijn kerker. Ze sprong open zonder sleutel en hij kwam in de ruimte, waar hij zo grote folteringen te verduren had gehad. Van hier begaf hij zich in de aangrenzende zaal en naderde tot een venster. Door middel van stroken van gescheurde dekens, die hij aan elkaar gebonden en in elkaar had gedraaid, liet Joannes zich door het venster nederglijden en belandde op een binnenplein dat vol stenen lag voor de bouw van een nieuwe kerk. Dan verdubbelde hij zijn gebeden: hij zag zich opeens omgeven door een lichtwolk, waaruit een stem deze woorden tot hem richtte: “Volg mij!” Op hetzelfde ogenblik voelde hij zich over een zeer hoge muur gedragen en gebracht op een van de openbare plaatsen van Toledo. Wie hem echter deze kostbare dienst bewees, vermocht hij niet te achterhalen. Toen verdween dit buitengewoon licht en zijn ogen bleven er zozeer door verblind, dat ze, zoals hijzelf naderhand verklaarde, nog 3 dagen waren als van iemand die zijn ogen te lang op een felle zon heeft gevestigd.” (Leven, 168).

vooruitspringende stenen van de muur¹⁹⁵. De opening sloot zich weer zodra hij er zich doorgewerkt had. Toen hij boven op de stadsmuur stond, zag ik geen verschijning meer; ik weet niet of het de Heer zelf was of een engel die hem bevrijdde.

Ik zag hem nu, zonder door iemand bemerkt te worden, een eind ver op de stadsmuur lopen tot in de buurt van het Cenakel, dat nogal dicht bij de zuidmuur van Sion lag. (Cenakel ligt 90 m van de zuidelijke stadsmuur, 190 m van de westelijke).

Hier kwam hij naar beneden en klopte op de deur van het Cenakel. De daar verzamelde leerlingen hielden de deuren gesloten en hadden reeds veel verdriet gehad over het verdwijnen van Jozef. Zij geloofden, zoals het gerucht liep, dat men hem in een riool had geworpen. Toen zij, de deur opendoende, hem op eens voor zich zagen staan en in hun midden zagen treden, waren zij niet minder verrast en verheugd, dan wanneer zij later Petrus na zijn bevrijding uit de kerker weerzagen (Hand. 12, 12-17).

Jozef vertelde hun de verschijning die hij had gehad en zij waren allen daarover zeer verheugd en getroost; aanstonds dienden zij hem spijs op en dankten God. Nog in dezelfde nacht evenwel nam Jozef de wijk uit Jeruzalem naar zijn vaderstad Arimatea (zie nr. 2006, voetnoot 184), maar op de tijding dat er geen gevaar voor hem meer bestond, keerde hij na enige dagen naar Jeruzalem terug.

Na afloop van de sabbat zag ik ook dat Kaïfas en andere opperpriesters een onderhoud hadden met Nikodemus in het huis van deze laatste en dat zij hem met een geveinsde welwillendheid allerhande vragen stelden. Ik weet niet meer wat zij beoogden, maar Nikodemus bleef streng en trouw in zijn verdediging van de Heer en zij gingen weer heen.

¹⁹⁵ Stenen die uit de muur vooruitspringen. – Stenen in de muur ingemetseld en een weinig vooruitspringend, doen in het huidige zoals in het oude Palestina dikwijls dienst als ladder waarlangs men het huisterras bereikt of in een waterput neerdaalt zoals te Kana.

De nacht vóór de Verrijzenis. – Jezus vertoont zijn nog onbeziel lichaam aan zijn Vader en aan zijn Moeder.

2020.

Kort hierop zag ik nogmaals het graf van de Heer. Alles was er stil en rustig. Zowat 6 of 7 wachten zaten of stonden tegenover en rondom de grafheuvel. Kassius had de gehele dag zijn plaats in de gracht voor de ingang van de spelonk slechts zelden voor korte ogenblikken verlaten. Hij stond daar nu weer beneden, verzonken in beschouwing en vol verwachting; grote genaden en bovennatuurlijke verlichtingen waren hem ten deel gevallen; inwendig begreep hij veel; hij kreeg aanschouwingen die hem grondig ontroerden.

Het was nacht en de lantaarnen of vuurpotten vóór de grafgrot vormden met hun schijn een heldere, ruime lichtkring. Mijn beschouwing wendde zich aanbeddend naar het heilige lichaam dat daar nog onveranderd rustte, in zijn doeken gehuld, met een lichtkrans omgeven en tussen 2 engelen. Sinds de graflegging heb ik hen ononderbroken in stille, eerbiedige aanbedding aan het hoofd en aan de voeten van het heilige lichaam gezien; zij verschenen mij in een volkomen priesterlijke gestalte en door hun houding en hun op de borst gekruiste armen herinnerden zij mij aan de kerubs op de Verbondsark, behalve dat ik geen vleugelen aan hen zag.

De hele begrafenis en de lijkbank van de Heer herinnerden mij overigens keer op keer zeer levendig aan de Verbondsark in de verschillende tijdperken van haar geschiedenis.

Het is mogelijk dat Kassius dat licht en die engelen aanschouwde en dat hij daarom de blik bestendig op de gesloten grafdeur gevestigd hield als in opgetogenheid, **zoals iemand die met levendig geloof het H. Sacrament aanbidt.**

2021.

Gedurende mijn eigen aanbidding echter meende ik in mijn beschouwing *de ziel van de Heer met de verlostte zielen van de aartsvaders dwars door de rots tot de lijkbank te zien naderen.*

Ik zag dat Hij hun al de mishandelingen toonde, die Hij in zijn heilig lichaam had ondergaan. Op dit ogenblik schenen mij alle windsels afgestroopt te zijn; ik zag het heilige lichaam vol wonden en het was alsof Jezus' Godheid met het lichaam verenigd gebleven, op een geheimzinnige wijze de gehele marteling één voor één aan die zielen aantoonde en als het ware heel het lichaam openlegde. Het kwam mij als doorzichtig voor en zelfs met de binnenste delen blootgelegd. Elke wonde en ieder letsel, alle geleden pijnen konden tot in de meest verborgen delen worden nagegaan.

Deze zielen geraakten hierdoor in een onbeschrijflijke eerbied en schenen van medelijden te wenen en te beven.

Nu ging ik tot een beschouwing over waarvan ik de inhoud wegens zijn mysterieus karakter niet volkomen en niet heel duidelijk kan meedelen.

Ik had een gezicht als was *de ziel van Jezus met haar lichaam accidenteel verenigd, niet substantialiter of zelfstandig*, wat aan het lichaam het leven zou teruggeschonken hebben en ik zag *als was de ziel met het lichaam uit het graf opgestaan.* Het scheen mij toe dat de beide aanbeddende engelen het heilig gemartelde lichaam naakt en ellendig en vol wonden, wel rechtop maar toch zó, dat alle ledematen in de toestand en houding bleven, die zij in het graf hadden, omhoogwaarts droegen.

Door het gewelf van de rots, die hierdoor een schok kreeg, zag ik hen omhoog en ten hemel zweven en de voorstelling toonde mij verder hoe *Jezus zijn gemarteld lichaam vóór de troon*

*van zijn hemelse Vader tussen ontelbare scharen aanbiddende engelen plaatste*¹⁹⁶.

Dit geschiedde op de manier waarop de lichamen van vele profeten na de dood van Jezus door hun zielen meegenomen en in de tempel gevoerd werden, zonder dat ze nochtans werkelijk leefden en opnieuw behoeften te sterven. Neen: zo ging het niet, zij werden zonder gewelddadige scheiding door die zielen in het graf weer neergelegd (einde nr. 2015).

In dit visioen zag ik geen zielen van aartsvaders het lichaam van de Heer begeleiden. Het staat mij op het ogenblik ook niet voor de geest waar zij zich ondertussen ophielden, tot ik hen opnieuw met de ziel van de Heer tezamen zag.

Ik bemerkte tijdens deze beschouwing dat de grafrots een schudding kreeg. Vier van de wachten waren naar de stad iets gaan halen en de 3 overigen zag ik als bewusteloos worden. Zij schreven het voorval toe aan een aardbeving en vermoedden of bemerkten niets van de ware oorzaak.

Kassius nochtans was diep getroffen en geschokt, want hij ontving enige inwendige verlichtingen op hetgeen gebeurde, zonder dat hij nochtans een klaar afgelijnde kennis ervan had. Hij bleef daarom op zijn plaats en wachtte met gespannen aandacht op wat volgen ging. Intussen keerden de afwezige soldaten uit de stad terug.

2022.

¹⁹⁶ Jezus' ziel plaatste haar lichaam vóór Gods troon. – Hoe dit geschiedt, reëel of symbolisch is van minder belang.

Hiermee begint Jezus als het ware zijn middelaarschap en schijnt te zeggen: *“Vader, zie mijn wonden, mijn kneuzingen, mijn lichaam zonder bloed, daar alles voor U vergoten is, alles wat Ik voor U geleden heb, wees nu het mensdom genadig en laat het nu in eeuwigheid met U verzoend zijn.”*

Hierop richtte mijn beschouwing zich opnieuw naar de H. Vrouwen. Nadat zij met de bereiding van de specerijen klaar gekomen waren, deze voor het dragen geriefelijk ingepakt en gereedgezet hadden, zag ik hen zich weer in hun slaapcelletjes terugtrekken; zij legden zich echter niet plat neer om te slapen, doch leunden alleen tegen de opgerolde dekens om even nog te rusten, daar zij nog vóór de dag naar het graf van Jezus wilden gaan. Zij hadden herhaaldelijk elkander hun onrust te kennen gegeven betrekkelijk dit plan, want zij vreesden dat de vijanden van Jezus hen mochten achtervolgen, zodra zij zich buiten waagden. Doch de H. Maagd die sedert Jezus' verschijning met nieuwe moed vervuld was, troostte hen en zegde dat zij na een korte rust onbevreesd naar het graf konden gaan en dat er hun geen erg zou overkomen. Hierop waren zij een weinig gaan rusten.

2023.

Het was ongeveer 11 uur in de nacht, toen de H. Maagd aan haar liefde en verlangen naar Jezus niet langer kon weerstaan. Zij stond op, hulde zich geheel in een grauwe mantel en verliet onvergezd het huis.

Ik dacht nog bij mezelf: “Ach! hoe kan men die zo beangstigde, beproefde, ontstelde Moeder onder zulke omstandigheden aldus alleen laten uitgaan?!”

Ik zag Maria, nog steeds ten prooi aan de smart tot bij Kaïfas' gerechtshuis en van daar naar het paleis van Pilatus gaan. Dit betekende een vrij lange weg midden door de stad. En zo liep zij de gehele lijdensweg van Jezus af, eenzaam door de verlaten straten en zij bleef staan op alle plaatsen waar Onze Heer een bijzondere pijn, een zware mishandeling had moeten verduren. Het was of zij iets zocht wat zij verloren had. Herhaaldelijk wierp zij zich ten gronde, raakte op die plaatsen met haar hand de stenen aan en bracht dan die hand tegen haar mond, als had zij een heilig voorwerp, het bloed van de Heer aangeraakt en als kuste zij het

met eerbied¹⁹⁷. Zij verkeerde in een toestand van verrukte liefde, zag al het heilige rondom haar helder en lichtend en ging geheel op in liefde en aanbidding¹⁹⁸.

¹⁹⁷ Wat K. hier zeer juist beschrijft, is een oosters vererings- en aanbiddingsgebaar. Men brengt de hand aan een beeld of heilig voorwerp en dan brengt men de hand aan de mond en kust ze.

In Indië strijkt men het binnenste van de hand, de vingers of handpalm aan een afgodsbeeld en dan brengt men de hand aan de mond als om een groet te geven: “Je zou moeten zien hoe hoogstudenten als om strijd dit gebaar verrichten”, zei een Indisch missionaris, “wanneer zij de afgoden aanroepen en vereren om hulp en welslagen te bekomen in hun examens.”

Soms ook brengt men de hand niet aan eigen mond, maar aan de mond of hoofd van een kind, wanneer b.v. ouders dit gebaar verrichten. Bekeerde heidenen behouden dit gebaar en passen het toe op christelijke beelden.

In ‘Waar Jezus leefde’ beschrijft Dr. J. Keulers hoe hij in de H. Grafkerk getuige was van de levendige eerbied van de inlandse christenen voor alles wat zij in die kerk zagen. Zij kustten de vloer, de kolommen, altaren en schilderijen. “Wanneer het een bijzonder heilig voorwerp gold, was kussen niet meer voldoende, maar zij begonnen het te betasten, het te bewrijven en dan streken zij met hun hand hun aangezicht en borst, als wilden zij alle heiligheid die aan dat voorwerp kleefde, op zichzelf overbrengen. Bij het H. Graf kende hun eerbied geen grenzen. Schreiend wierpen zij zich ter aarde en baden met een innigheid die ons diep ontroerde.” (blz. 82-83).

Uit het leven van de Libanese heilige kluizenaar Makhloef: “De bijgebrachte zieke raakt de borst van de dode kluizenaar aan en wrijft dan over zijn eigen verdorde ledematen, zoals men in het Oosten gewoon is te doen met de iconen of beelden. Een paar minuten later is hij wonderbaarlijk genezen en keert te voet naar zijn dorp terug.” (blz. 72).

In de moskee el-Aksa aan de zuidkant van het Tempelplein ziet een pelgrim de moslims hun gebed verrichten bij de kibra’s of heilige nissen.

“Als ze klaar zijn met hun gebed, verhaalt hij, lopen zij naar de kibra; zij bestrijken de nis met hun vlakke hand en vegen daarna met die hand over hun aangezicht en lichaam.” (Naar J. Bertrand, in ‘t Boek der Boeken, 1958, blz. 891). Zoals hier uit K.E. blijkt, is dit een zeer oud gebruik.

¹⁹⁸ De heilige plaatsen schenen lichtend. – Een verschijnsel waarmee K. vertrouwd is, want al het heilige, vooral de relikwieën verschenen haar met licht omgeven en stralen.

Zo zag hier ook Maria elk druppeltje bloed, door Jezus op de weg verloren, misschien ook de stenen die zijn voeten betreden hadden, licht uitstralen.

Ik vergezelde haar op geheel die weg, deed in de mate van mijn krachten al haar handelingen na en voelde mee wat zij ondervond.

Zij zette haar weg voort tot op Kalvarië en toen zij de berg naderde, bleef zij op eenmaal staan en terwijl ik schouwde, was het mij als trad *het heilige gemartelde lichaam van Jezus met al de tekenen van zijn wonden de H. Maagd tegemoet.*

Een engel ging zijn verschijning vooraf en de 2 aanbeddende graf-engelen waren ieder aan een zijde van Jezus en een grote schaar van verlostte zielen vormde zijn gevolg.

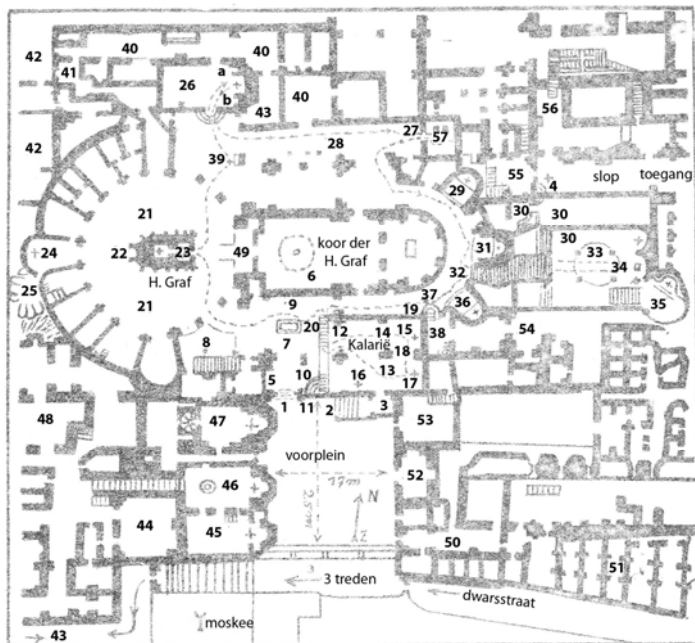
Het lichaam bewoog zichzelf niet, maar was als een wandelend of zwevend lijk, met licht omgeven, en ik hoorde een stem die er van uitging en aan zijn Moeder verkondigde wat Hij in het voorgeborchte had volvoerd, en hoe Hij nu aanstonds verheerlijkt uit het graf zou verrijzen en levend tot haar komen. Zij moest op Hem wachten bij de Kalvarieberg aan de steen waar Hij gevallen was¹⁹⁹.

¹⁹⁹ Maria moest op Jezus wachten bij de steen. – Dit schijnt wel het rotsvlak te zijn, dat nu de vloer vormt van de franciscaanse Maria-kapel, ongeveer 25 m ten noorden van de H. Grafkapel, juist buiten de omtrek of cirkel van de grootse rotonde, aangeduid door het getal 26 op het grondplan van de H. Grafkerk, dat wij verder zullen geven.

De vloer is 4 treden hoger dan het gelijkvloers van de basiliek, wat wel het gevolg is van een hoger niveau van de rotsbodem op deze plaats. Jezus zou dus deze steen of rotsvlak hebben bedoeld.

Ook draagt deze kapel de naam van Maria en hier lokaliseert de traditie de verschijning van de verrezen Jezus aan zijn Moeder: "Deze plaats is aan het noordeinde van de kerk tegenover de ingang die in de zuidwand is. Het is een platform of terras met een steen, waarop de engel (of Jezus zelf), die Jezus' Verrijzenis aan Maria aankondigde, gestaan zou hebben. Men bereikt het platform, waarop die steen ligt, met enige treden." (Géographie universelle V, 96-97) met 4 treden, volgens Janssen (blz. 134).

"Waar Jezus de laatste keer gevallen was.", bepaalt K. nader. Jezus was het laatst gevallen aan de noordkant van Kalvarië, maar zulke aanduidingen

1. Ingang. 10. Latijnse trap 12. Kapel van Adam in de Kalvarierots. 14. Bovenkapel. 15. Hol in de rots waarin het kruis van Jezus opgericht was, waaraan Hij stierf (de 12e statie: Jezus sterft aan het kruis). 16. Kapel van de plaats waar Jezus van zijn klederen beroofd werd (de 10e statie). 17. Plaats waar Jezus aan het kruis wordt genageld (de 11e statie) 18. Plaats waar Jezus na de afdoening van het kruis op de schoot van zijn Moeder neergelegd werd (de 15e statie). 19. Trap die eertijds naar Kalvarië opsteeg. 20. Trap van de Grieken die in zuidelijke richting naar de Kalvariekapel opgaat. 23. Kapel van het H. Graf. 26. Kapel van de verschijning van Jezus aan zijn Moeder na zijn verrijzenis. 26 a) zijaltaar links. 26 b) zijaltaar rechts.	27. De gevangenis van Christus. 28. Gang = 'de bogen of gang van Maria', wegens de nabijheid van de kapel van Maria, waarbij hij ook begint. 29. Nis in de kapel van de H. Longinus of 'Kapel van het opschrift van het kruis', omdat het plankje met dat opschrift lange tijd daar bewaard werd. 31. Kapel van de verdeling van Jezus' klederen. 32. Ondergrondse kapel van de H. Helena, ook van het H. Kruis genoemd, omdat het ware kruis hier berust heeft vanaf zijn terugvinding in de 4e eeuw tot het begin van de 7e eeuw. 35. Grot. 36. Kapel van de verguizing. 37. Trap 38. Refter van de Griekse monniken die aanleunt tegen het oosteinde van Kalvarië. 39. Plaats waar Jezus na zijn Verrijzenis aan Magdalena verscheen. 40-41-42-43. Klooster de paters Franciscanen.

laten speling toe. Die val had plaats een 30-tal meters ten oostzuidoosten van de kapel.

Ik zag de verschijning nu stadwaarts zweven en de H. Maagd, gehuld in haar mantel, in gebed neerknielen op de plaats die de Heer haar had aangewezen. Het kon nu wel over 12 zijn, want Maria had een vrij lange tijd aan haar kruisweg besteed.

2024.

Ik zag hoe de stoet van de Heer de gehele kruisweg bewandelde²⁰⁰. Aan de vergezellende zielen werden alle foltering en mishandelingen van Jezus aangetoond en de engelen verzamelden op mysterieuze wijze alle deeltjes van zijn heilig lichaam, die men Hem in zijn lijden had ontruk²⁰¹.

²⁰⁰ In de evangeliëverhalen zijn de bijzonderheden betreffende de Verrijzenis niet heel duidelijk. De exegeten staan voor een moeilijke en ingewikkelde taak, wanneer zij alle gegevens in onderlinge overeenstemming willen brengen. Dit echter wordt goed mogelijk met de hulp die Katarina ons biedt; zij heeft trouwens gezien wat er van de zaak is en hoe alles gebeurd en op elkaar gevolgd is en hoe de evangelisten met elkander overeen gebracht kunnen worden.

Wij zullen daarom keer op keer naar de Evangeliën verwijzen, zonder de teksten zelf in ons verhaal in te sluiten, waardoor de lezing niet vergemakkelijkt zou worden.

Gewenst wordt dat de lezers nauwkeurig nagaan hoe in K.'s verhalen alle evangeliebijzonderheden tot hun recht komen.

Het besluit van deze controle zal het woord van Augustinus bevestigen: *'Crede ergo Evangelistae'*: Geloof dus aan de evangelist; geloof zonder voorbehoud aan wat de evangelisten verhalen.

²⁰¹ De afgerukte stukjes werden weer met Jezus' lichaam verenigd. Dit punt wordt ook behandeld door Pesch in zijn theologische boeken.

Hier echter plaats ik een citaat uit Maria van Agreda: "Enige dezer engelen (die het H. Lichaam bewaakten en aanbaden), hadden op bevel van hun grote koningin, (nl. der H. Maagd) de relikwieën van het door haar Zoon vergoten bloed, de stukjes vlees die van de wonden afgescheurd waren, de haren die uit het hoofd en aangezicht uitgerukt waren, en al het overige verzameld, daar het behoorde tot het sieraad en de volkomenheid van zijn Lichaam." (blz. 373).

Maria van Agreda verhaalt eveneens dat, zoals K. in nr. 2021 gezegd heeft, de ziel van Jezus haar geschonden lichaam in de toestand waarin de wrede Joden het gebracht hadden, aan de heilige aartsvaders vóór de Verrijzenis toonde (blz. 373).

Ik zag verder dat ook de wrede aannageling aan het kruis, de kruisoprichting, de opening van zijn zijde, de afneming en de graflegging aan die zielen getoond werden en dat de H. Maagd dit alles ondertussen beminnend en aanbidde beschouwde in de geest.

In mijn beschouwing was het mij nu weer als rustte het lichaam van de Heer opnieuw in het graf, doch nu als door de engelen op een geheimzinnige wijze geheeld, hersteld en weer voorzien van alles waarvan het gedurende zijn lijden beroofd was geworden. Ik zag het lichaam zoals te voren, in de lijkdoeken gehuld en in de windsels gewikkeld, tussen 2 aanbidde engelen, die zich aan het hoofd- en het voeteinde hielden; het was door licht omgeven.

Ik kan niet onder woorden brengen hoe ik dat alles heb gezien; er kwam daar zoveel in voor, ook zulke verschillende en onvertolkbare dingen, die ons verstand met zijn gewone begrippen onmogelijk vatten of doorgronden kan. Tijdens het visioen is alles mij klaar en duidelijk, wat mij nu zó duister en onbegrijpelijk voorkomt, dat ik niet beproeven wil het met woorden te beschrijven.

Een heldere witte lichtstreep was nu boven de oosterkimme (kimme = horizon) verschenen en op dit ogenblik zag ik Magdalena, Maria van Kleofas (of Jacobi), Joanna Chusa en Salome (Lk. 24, 10), geheel in hun mantels gehuld, de woning naast het Cenakel verlaten. Zij droegen alle specerijen met zich mee, die zij gisteren in doeken hadden ingepakt en ene van hen droeg een brandende lantaarn, alles onder hun mantels verborgen. (Volgens Th. Neumann zou de lantaarndraagster Maria Magdalena geweest zijn).

De specerijen bestonden uit verse bloemen om het lichaam te bestrooien, uit reukpoeder, uitgeperste sappen, reukstof en oliën om het ermee te begieten. Ik zag de H. Vrouwen met grote vrees hun schreden richten naar het poortje dat Nikodemus in de stadsmuur bezat. (Mt. 28, 1; Mk. 16, 1-2; Lk. 24, 1; Joa. 20, 1).

Verrijzenis van Jezus. – Verschijning aan Maria.

2025.

1 april = 16 Nisan; Christelijke Paaszondag; Verrijzenis. –

Ik zag de verschijning van de ziel van Jezus als een glanzend licht tussen 2 krijgshaftige engelen (de vorige zagen er uit als priesters) en van vele lichtgestalten omgeven, uit de hoogte door het grafgewelf op zijn heilig lichaam neerzweven; het was alsof de ziel zich over het lichaam heen boog en ermee versmolt en ik zag de ledematen zich nu in de lijkdoeken bewegen en ik zag het verheerlijkte, levende lichaam van de Heer, met de ziel en de Godheid als levensbeginsel doordrongen, als uit de zijde van de lijkomhulling te voorschijn komen; het was als kwam het uit de zijdewonde naar buiten. Dit deed mij denken aan Eva die uit Adams zijde kwam. Het graf was vol licht en glans.

In mijn beschouwing zag ik nu als wrong zich de verschijning van een monster van onder de grafstede uit de diepte naar boven. Het richtte zijn slangenstaart op en keerde zijn drakenkop vol haat en woede tegen de Heer. Ik herinner mij dat het bovendien ook nog een mensenkop had. Doch ik zag dat *de verrezzen Verlosser een fijne, witte staf in de hand had met van boven een wapperend vaantje. Hij trapte op de drakenkop en sloeg driemaal met zijn staf op de slangenstaart* en ik zag haar bij elke slag meer ineenkrimpen en tenslotte verdwijnen, tot eindelijk ook de drakenkop geheel in de grond getreden was en alleen de mensenkop zich nog verhief en omhoog zag.

Ik heb dit beeld reeds in vroeger visioenen op de Verrijzenis gezien en ook een soortgelijke slang op de loer zien liggen bij de Ontvangenis van Christus in de schoot van Maria (fasc. 3, nr. 87). De hier verschijnende slang herinnerde mij door haar aard, haar

wezen en doen aan het serpent in het paradijs, met dit verschil dat ze afschuwelijker was.

Ik meen dat dit beeld toen betrekking had op de belofte: “Het zaad van de vrouw zal de kop van de slang verpletteren.”

Het gehele tafereel scheen mij zinnebeeldig bedoeld te zijn om de overwinning op de dood voor te stellen, want **terwijl ik Christus de drakenkop in de grond zag vertrappen, zag ik het graf van de Heer niet meer.**

2026.

Nu zag ik de Heer verheerlijkt en lichtend door de rots omhoog zweven. De aarde beefde en een engel in krijgsmansgestalte schoot gelijk een bliksem van de hemel neer op het graf, schoof de steen ter rechterkant van de deur en ging erop neerzitten (Mt. 28, 2-4). De schudding van de aarde was zo hevig dat de lantaarnen waggelden en de vlam heen en weer waaide. Toen de wachten dit zagen, werden zij als duizelig en vielen te gronde: zij lagen stijf als doden en in een verwrongen houding (Mt. 28, 4).

Kassius zag alles vol glans, doch zich vermannend herwon hij zijn kalmte en naderde tot de grafcel; hij opende de deur een weinig en betastte de ledige grafdoeken. Zonder uitstel begaf hij zich op weg om aan Pilatus het geschied te berichten. Doch hij talmde in de omgeving en keek rond of hij niets zou zien gebeuren, want hij had slechts de aardbeving gevoeld, daarna het verplaatsen van de steen door de engel, waarop deze dan ging neerzitten, en het ledige graf gezien, doch niet Jezus zelf.

Later vertelde Kassius aan de leerlingen een deel, en de wachten een ander deel van al deze eerste gebeurtenissen.

Ik echter zag op het ogenblik waarop de engel naar het graf neerschoot en de aarde bij het graf beefde, *de verzezen Heer*

*bij de Kalvarieberg aan zijn Moeder verschijnen*²⁰².

Hij was onbeschrijfelijk schoon, majestueus en glorievol stralend. Zijn kleding als een mantel om zijn ledematen geslagen golfde Hem met de uiteinden in de lucht achterna als spelend op de wind en glansde blauwwit als rook in de zonneschijn. Zijn grote wijde wonden blonken; men kon gemakkelijk een vinger leggen in de wonden van de handen. De wondranden hadden de lijnen van 3 gelijke driehoeken, die in het midden van een cirkel samenkomen. Uit het midden der handen liepen stralen naar de vingers toe. De zielen van de aartsvaders bogen diep voor Jezus' Moeder²⁰³, tot

²⁰² Jezus verscheen aan zijn Moeder, een aantal meters van de Kalvarieheuvel, nl. bij of op het voormelde rotterras, dat nu de ondervloer is van de franciscaanse Maria-kapel (zie nr. 2023, voetnoot 199). De christelijke traditie heeft onveranderlijk geloofd dat Jezus het eerst aan zijn Moeder verschenen is, hoewel er in de Evangelieën met geen woord over gerept wordt (cfr. Pet. Boll. T. 16, blz. 110 en nota).

“Te Jeruzalem, zo sprak de H. Maagd tot Brigitta, hebben wij ook vele heilige afgestorvenen gezien. Ze waren uit hun graf opgestaan en zijn met mijn Zoon ten hemel opgevaren. Hun lichaam wacht met alle overigen het oordeel en de opstanding af. Maar aan Mij, de Moeder van God, verscheen mijn Zoon eerder dan aan alle anderen, daar ik door een onbegrijpelijke droefheid overstelpt was; Hij heeft zich handtastelijk aan mij getoond, heeft mij getroost en mij aangekondigd dat Hij zichtbaar ten hemel zou opvaren. En hoewel deze eerste verschijning aan mij, overeenkomstig mijn ootmoed, niet geschreven staat, is het niettemin een waarheid dat mijn Zoon, na zijn Verrijzenis, zich het eerst aan mij vóór alle anderen heeft vertoond.” (Openb. VI, 94).

²⁰³ De zielen der patriarchen hebben Jezus vergezeld. – Vrome zielen stellen zich Jezus gaarne aldus voor, zegt Lecanu (geciteerd in Pet. Boll. T. 16, blz. 110), doch dat hun voorstelling op iets stevigers rust dan op vrome fantasie, nl. op een sterke overlevering, blijkt uit oude kerkelijke hymnen. Zo belijden wij in een oude lofzang op de vigilie van Pasen: *‘Captivitate libera Jesum sequuntur agmina’*: Uit hun gevangenschap bevrijd volgen Jezus legers van zielen.”

(vigilie = vooravond, dag voor een kerkelijk feest; vigiliën nachtwaken; nachtelijke gebeden voor het zielenheil van een overledene voor de begrafenis)

En verder in dezelfde hymne: “Als een leeuw staat Hij zegepralend op uit het graf, verplet de kop van de draak en roept met luide stem de doden uit hun graven te voorschijn!”

wie de Heer iets zegde, dat hierop neerkwam “dat zij elkander zouden weerzien”, wat ik nochtans niet goed onthouden heb.

Hij liet haar zijn wonden zien en toen zij neerzank om zijn voeten te kussen, hief Hij haar bij de hand op en verzwoond.

Ik zag op enige afstand de lantaarnen bij het graf nog flikkeren, terwijl in de tegenovergestelde richting in het oosten een witte lichtstreep de hemel boven Jeruzalem verhelderde.

De H. Vrouwen bij het graf. – Jezus verschijnt hun. – Speciaal aan Magdalena. – Petrus en Joannes bij het graf (Mt. 28, 1; Mk. 16, 1-4; Lk. 24, 1; Joa. 20, 1-18).

2027.

De H. Vrouwen waren in de nabijheid van het poortje van Nikodemus gekomen, (bij de Kalvariepoort), toen de Heer van de dood opstond. Zij bemerkten niets van de tekenen die het wonder vergezelden, en wisten ook niets af van een wacht bij het graf, want daar het gisteren sabbat was, waren zij binnenshuis gebleven en niemand van hen was naar het graf gegaan. Bezorgd zeiden zij tot elkander: “Als er maar iemand van ons de steen van vóór de ingang kan weg wentelen!” (Mk. 16, 3), want in hun verlangen om het lichaam van de Meester eer te bewijzen, hadden zij aan die steen niet gedacht. Hun vurig verlangen narduswater en balsem uit te storten over het lichaam van de Heer en om er bloemen en

En Maria tot de H. Brigitta: “Ge zoudt me nu kunnen vragen waar de zielen, die Hij uit het voorgeburchte verlost had, verbleven tot de dag van zijn hemelvaart? Ik antwoord dat zij in zijn vreugde geweest zijn, die alleen aan mijn Zoon bekend is. Want, waar mijn Zoon was en ook nu is, daar is en daar was ook vreugde en heerlijkheid, zoals Hij het zeide tegen de rouwmoedige zondaar: “*Heden nog zult gij met Mij in het paradijs zijn.*” (Openb. VI, 94).

kruiden over uit te strooien, had hen zozeer in beslag genomen, dat zij de hinderpaal van de steen erbij hadden vergeten.

Zij hadden niets bijgedragen tot de specerijen, die eergisteren bij de lijkbereiding gebruikt werden en die Nikodemus alleen bekostigd had en daarom wilden zij nu op hun beurt het kostbaarste wat zij krijgen konden ten offer brengen om aan het lichaam van hun Heer hulde te bewijzen. Salome had het overwegend gedeelte gekocht van de meegebrachte voorraad; deze Salome was niet de moeder van Jakobus de Meerdere en Joannes, maar een andere Salome, een rijke vrouw van Jeruzalem en een verwante van de H. Jozef. Met het oog op hun zwakheid en de zwaarte van de steen namen zij zich voor hun specerijen vóór de grafcel op de steen te zetten en ondertussen rouw te plegen in afwachting dat de een of andere leerling naar het graf kwam, die hen de deur zou helpen openen, en zo zetten zij hun weg naar de tuin voort.

Ik zag de soldaten van de wacht verwrongen en als bewusteloos hier en daar verspreid liggen (Mt. 28, 4); de steen was in de voorkamer naar de rechterkant gerukt, zodat men de deur die enkel nog tegen de opening aanlag, slechts behoefde te openen. Ik zag echter dwars door de deur de doeken waarin Jezus' lijk gehuld was geweest op het graf liggen als volgt: het grote laken waarin men het lichaam omgeslagen had, lag geheel onveranderd, doch ledig, hol en in een neergezonken stand en bevatte niets anders meer dan de kruiden; de banden die men om dat laken gewonden had, hadden hun windingen behouden, doch lagen als afgestroopt naar het voeteinde toe op de voorste lange rand van de bank. De doek waarin Maria het hoofd had gehuld, lag afzonderlijk rechts aan het hoofdeinde, zoals Jezus' hoofd erin gelegen had, doch het stuk dat het aangezicht bedekt had, was nu weer opgeslagen (Joa. 20, 6-7).

2028.

Ik zag de H. Vrouwen naderen tot de tuin. Toen zij de lantaarnen van de wacht en de soldaten bemerkten, die daar verstrooid ten

gronde lagen, schrokken zij en wandelden even verder voorbij de tuin, naar Golgota toe. Doch Magdalena vergat spoedig het gevaar en liep de tuin in. Salome volgde haar op een kleine afstand. Deze beide hadden hoofdzakelijk de aankoop gedaan van de zalven. De 2 andere vrouwen waren meer vreesachtig en bleven toeven buiten de tuin.

Ik zag dat Magdalena, toen zij in de nabijheid van de wachten kwam, schrikkend enige stappen terugdeinsde naar Salome toe, doch, hun vrees beheersend gingen zij nu allebei samen tussen de wachten door tot in de grafspelonk. Zij zagen de steen opzij gewenteld en de deuren waren toegelegd, wat waarschijnlijk Kassius had gedaan. Met kloppend hart en bange verwachting opende Magdalena een van de vleugels, staarde op de grafbank en zag de doeken apart gelegd en ledig. Het kamertje was vol glans en een engel zat rechts op de lijkbank (Mk. 16, 5).

Magdalena was bovenmate ontsteld en ik weet niet of zij wellicht woorden van de engel hoorde; ik zag haar zeer bewogen ijlings uit de tuin snellen en door het poortje van Nikodemus de stad in naar de apostelen lopen (Joa. 20, 2; zij laat de andere vrouwen met wie zij gekomen was, achter. Alleen zij brengt op dit ogenblik de boodschap van Jezus' verdwenen-zijn aan de apostelen; daarom maakt Joannes in deze passage geen gewag van die andere vrouwen).

2029.

Ook van Maria Salome, die niet verder gegaan was dan in de voorkamer, weet ik niet of zij op dit ogenblik wellicht woorden van de engel vernomen heeft; ik zag haar aanstonds na Magdalena met droefheid en schrik uit de spelonk en de tuin vlieden en de vrouwen opzoeken die vóór de tuin achtergebleven waren om hun het geziene te berichten.

Dit alles geschiedde in een vlug tempo, snel achtereen en met een schrikken als voor geesten. De andere vrouwen door Salome op de hoogte gebracht, waren ontsteld en tevens verblijd en aarzelden

nog een korte tijd om in de tuin te gaan. Kassius, die, na het graf verlaten te hebben, tot nog toe in de omgeving gebleven was, spiedend of hij Jezus nergens zou ontwaren en speciaal of Jezus aan de thans naderende vrouwen niet zou verschijnen, ging nu snel door de poort waardoor Jezus met zijn kruis uit de stad gegaan was, om aan Pilatus verslag uit te brengen van wat Hij gezien had.

In het voorbijgaan deelde hij met weinige, algemene woorden aan de vrouwen mee wat hij gezien had en hij moedigde hen aan om zichzelf te gaan overtuigen. Nu vatten de vrouwen moed en traden samen de tuin in en toen zij, nog steeds vol vrees, de voorkamer binnengetroden waren, stonden daar vóór hen de 2 graf-engelen in wit schitterend priestergewaad. De vrouwen drongen aanvankelijk tegen elkander van schrik en hielden hun aangezicht dat zij in hun handen verborgen, naar de grond neergewend (Lk. 24, 5).

Een van beide engelen zei echter tot hen: “Weest niet bevreesd, gij zoekt de Gekruisigde, maar Hij is niet meer hier; Hij leeft, Hij is verrezen, Hij heeft het graf van zijn dood verlaten!”

In eigen persoon toonde de engel hun de ledige plaats en gaf hun opdracht aan de leerlingen te gaan zeggen wat zij gezien en gehoord hadden (Mt. 28, 7; Mk. 16, 7).

Jezus zou zijn leerlingen voorgaan naar Galilea en dezen moesten zich de woorden herinneren, die de Heer in Galilea tot hen gesproken had:

”De Mensenzoon moet in de handen van zondaars overgeleverd en door hen gekruisigd worden, maar de derde dag zal Hij verrijzen.”

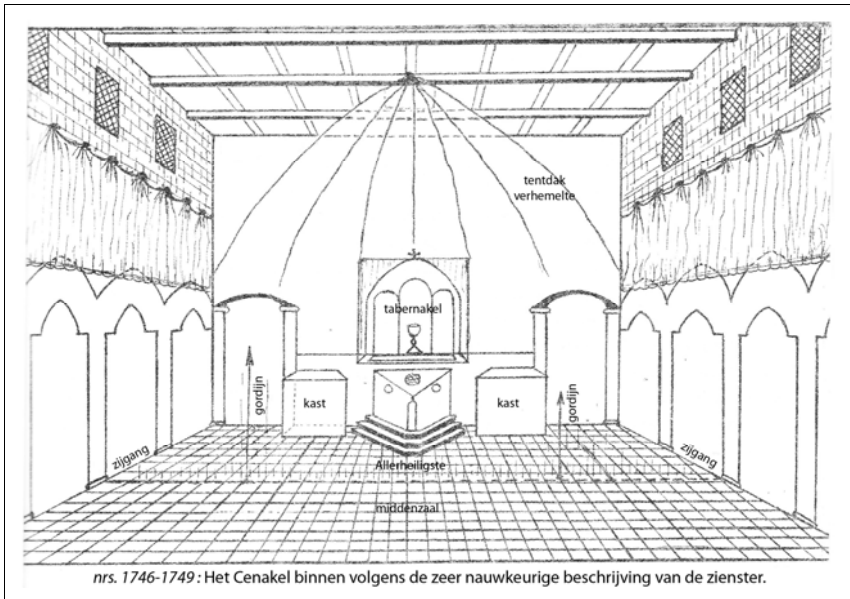
Na deze woorden verzwonden de engelen. Bevend en sidderend, doch tevens vol ongekend geluk bekeken zij het graf, de doeken en de windsels en weenden van vreugde en gingen dan op weg in de richting van de Kalvariepoort (Mt. 28, 5-8; Mk. 16, 6-7; Lk. 24, 5-9). Zij waren nog niet van hun angst bekomen en haastten zich niet naar de stad, bleven hier en daar staan en zagen rond of

zij wellicht de Heer zelf niet zouden ontwaren en of zij Magdalena niet terug zagen komen (Mk. 16, 8: zij waren zo bang, dat zij aan niemand iets zegden – hoewel zij opdracht hadden gekregen Jezus' opstanding aan de apostelen te gaan verkondigen).

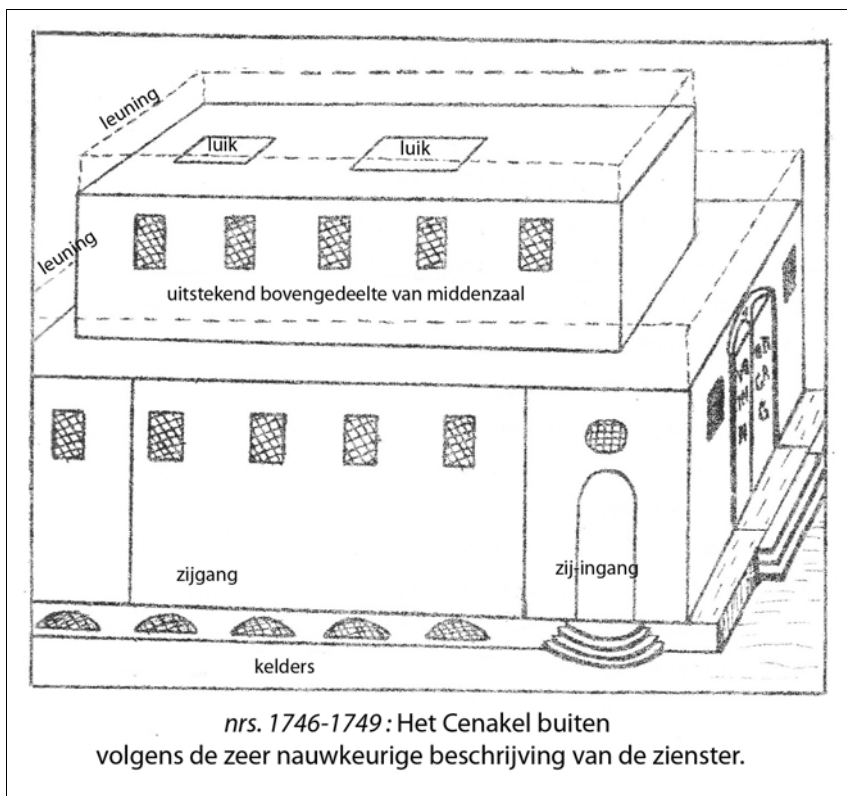
2030.

Terwijl dit alles zich hier afspeelde, zag ik Magdalena bij het Cenakel aankomen; zij was buiten adem en klopte heftig op de deur. Verschillende mannen lagen in de zijgangen nog te slapen tegen de wanden; andere stonden samen te spreken

(Men herinnere zich de inrichting van het Cenakel, fasc. 29, nr. 146, ev.).

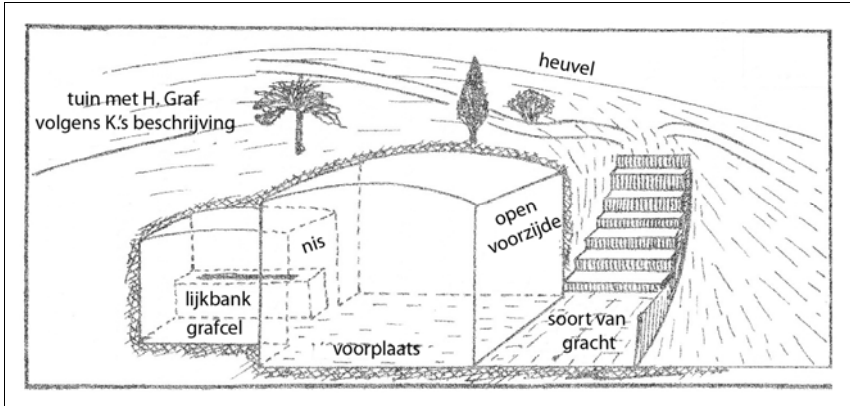
Petrus en Joannes openen voor Magdalena. Magdalena riep van op de drempel deze woorden naar binnen: “Zij hebben de Heer uit het graf genomen en wij weten niet waarheen zij Hem gedragen hebben.” (Joa. 20, 2).

Méér zegde zij niet en na deze woorden liep zij haastig terug naar de graftuin. Petrus en Joannes gingen weer binnen in het huis, wisselden enige woorden met de andere leerlingen en liepen op een drafje Magdalena achterna, doch Joannes vlugger dan Petrus (Joa. 20, 3-10).

Opnieuw zag ik Magdalena in de tuin aankomen en naar het graf snellen; van het haastige lopen en van smart was zij buiten zichzelf. Zij was druipnat van de dauw (Over nachtdauw, fasc. 2, nr. 60, voetnoot 128); haar mantel was van haar hoofd en schouders gegleden en haar lange, losgeraakte haarlokken hingen neer. Daar zij alleen was, durfde zij niet aanstonds in de rotsspelonk gaan, doch bleef staan op de bovenrand van de diepte

die vóór de ingang van de voorkamer was. (Zij bleef dus in de tuin zonder in de gracht af te dalen). Hier boog zij zich voorover (Joa. 20, 11) om door de dieper gelegen deur en door de voorkamer in de grafcel te zien;

en terwijl zij haar lange haren, die voor haar ogen vielen, met beide handen weghield, zag zij 2 engelen in witte priesterklederen zitten aan het voet- en aan het hoofdeinde van de lijkbank en op hetzelfde ogenblik hoorde zij de stem van één der engelen tot haar zeggen: “Vrouw, waarom weent gij?”

In haar hevig verdriet, geobsedeerd als zij was door deze éne gedachte, waarbuiten zij niets scheen te weten: “het lichaam van de Heer is weggenomen, het is niet meer daar”, riep zij troosteloos uit: “Zij hebben mijn Meester uit het graf weggenomen en ik weet niet waar zij Hem gebracht hebben!”

Dit zeggend en niets dan de doeken bemerkend, wendde Magdalena zich gelijk een zoekende om; zij was immers overtuigd dat zij Hem zeker zou terugvinden; zij had een vaag voorgevoel van zijn nabijheid, zodat zelfs de verschijning der engelen haar van haar drang en haar zoeken naar Jezus niet kon afleiden. Het was alsof zij volstrekt niet wist dat die personen engelen waren; zij kon aan niemand denken dan aan Jezus die

haar absorbeerde; zij kon niets anders denken dan: “Jezus is hier niet meer!”

Ik zag haar in die stemming enige schreden vóór het graf heen- en weerdwalen als iemand die verward en verstrooid iemand zoekt; haar lange haarlokken hingen links en rechts over haar schouders naar voren neer. Met beide handen streek zij eens de haarmassa over haar rechterschouder naar achter; even later vatte zij met beide handen de beide haarbossen en sloeg ze naar achter; dan wendde zij haar blikken in het rond en bemerkte tussen het struikgewas achter een palmboom, een tiental stappen ten oosten van de grafrots²⁰⁴, waar de tuin begint te stijgen naar de stadsmuur, een lange witgeklede gestalte in de morgenschemering.

Terwijl zij er onstuimig naartoe liep, hoorde zij nogmaals deze woorden: “*Vrouw, waarom weent gij? wie zoekt gij?*”

Magdalena meende de tuinman te zien, en inderdaad, ik zag dat die gedaante een schop in de hand en een platte hoed op het hoofd had, die gelek op een stuk boomschors, zoals men er een op zet tegen de zon. Die gestalte was gekleed juist gelijk ik de hovenier gezien had in de parabel die Jezus kort vóór zijn lijden te Betanië voor de vrouwen vertelde.

De verschijning verspreidde geen licht en was niet schitterend, maar als die van een mens met een lang wit kleed, die men in het halfduister ontwaart.

Op de vraag: “*Wie zoekt gij?*” antwoordde Magdalena aanstonds: “Mijnheer, indien gij Hem elders hebt gebracht, zeg

²⁰⁴ Ten oosten van de grafrots. – Meer ten noordoosten dan recht ten oosten. Dit volgt uit het reliëf van de bodem. Recht ten oosten verheft zich de Kalvarieheuvel. In noordoostelijke richting stijgt de bodem geleidelijk tot tegen de muur. Ook wordt in de H. Grafkerk, op grond van een traditie, de plaats van Jezus' verschijning aan Magdalena aangeduid 15 m ten noordoosten van het H. Graf. De plek wordt aangeduid door een ingelegde steen. Het altaar op deze plaats is aan Magdalena gewijd en heet “Raak Me niet aan”.

mij dan wáár? en ik wil Hem halen!” En terwijl zij nog sprak, keek ze reeds weer rond of die man Hem soms niet ergens daaromtrent had gebracht *en toen sprak Jezus met zijn gewone stem: “María!”* Ogenblikkelijk herkende Magdalena de stem; zij was kruisiging, dood en begrafenis vergeten, waande Hem in leven, zoals vroeger en zei op Hem toelopend: “Rabboni” (Mijn Meester), zoals zij Hem eertijds placht aan te spreken en zij viel voor Hem op haar knieën neer en strekte haar armen uit naar zijn voeten. *Doch afwerend hief Jezus zijn hand naar haar toe en sprak: “Raak Mij niet aan, want Ik ben nog niet tot mijn Vader opgestegen, doch ga tot mijn broeders zeggen: “Ik stýj omhoog tot mijn en uw Vader, tot mijn en uw God!”*²⁰⁵. Hierop verdween de Heer (Joa. 20, 11-18; Mk. 16, 9).

2031.

Ook werd mij de reden aangeduid waarom Jezus zegde: “Raak Mij niet aan!”, doch die reden staat me niet meer klaar voor de geest. Toch meen ik nog te weten dat *Jezus aldus sprak, omdat Magdalena zo onstuimig was en geheel in het gevoel verkeerde als leefde Hij gelijk vroeger en als was alles gelijk te voren.*

Wat de woorden betreft: “Ik ben nog niet opgestegen tot mijn Vader.”, ik vernam dat ze betekenden dat Hij zich sedert zijn Verrijzenis nog niet aan zijn Vader in de hemel aangeboden of voorgesteld had, nog niet voor Hem verschenen was om Hem voor zijn

²⁰⁵ Ik ben nog niet tot mijn Vader opgeklommen. – Uit deze woorden blijkt niet duidelijk de reden waarom Magdalena Hem niet mag aanraken of vereren, zoals vroeger.

Ook twisten de exegeten over de zin van deze woorden.

Volgens Katarina schijnt de betekenis te zijn: “Alvorens Ikzelf verering ontvang, betaamt het dat Ik eerst mijn Vader dankzeg en Hem eerst vereer en aanbid in mijn staat van Verrezene.”

overwinning op de dood en voor de Verlossing van de mensen te bedanken; en het was alsof Jezus daardoor wilde zeggen dat de eerstelingen van de vreugde aan God toekomen, dat Magdalena zich in de eerste plaats op het gebeurde moest bezinnen en God bedanken voor de voltooiing van het mysterie der Verlossing en voor de overwinning op de dood.

Want zij had zijn voeten gaarne omarmd, zoals vroeger en had aan niets anders gedacht dan aan haar geliefde Meester en in de hevigheid van haar liefde was zij het wonderbaar gebeuren dezer dagen als een droom vergeten (Joa. 20, 11-17).

Na het verzwinden van de Heer zag ik Magdalena zich oprichten en juist alsof ze uit een louter droom kwam, nogmaals tot bij het graf lopen. Nu zag zij de 2 engelen op het grafleger zitten, vernam van hen hetzelfde wat de andere vrouwen gehoord hadden over Jezus' Verrijzenis (Joa. 20, 18), zag de ledige doeken liggen, kreeg inwendige zekerheid van het wonder en van Jezus' verschijning aan haar en liep de tuin uit om haar gezellinnen op de weg naar Golgota te zoeken; zij dwaalden hier nog vreesachtig rond, deels wachtend op Magdalena's terugkeer, deels met de hoop de Heer ergens te zullen ontwaren.

2032.

Wat Magdalena hier beleefde, duurde slechts enige minuten. Het kon ongeveer half 3 zijn, toen de Heer haar verscheen en nauwelijks had zij de tuin verlaten of Joannes kwam er binnenlopen, van nabij gevolgd door Petrus.

Joannes bleef staan op de rand vóór de ingang en bukte om door de deur van de voorkamer naar de half openstaande deur van de grafcel te zien en hij zag in de cel de doeken liggen.

Nu kwam Petrus aan, daalde af in de spelonk tot bij de lijkbank en zag de doeken in het midden van de bank liggen; ze waren van beide zijden naar het midden samengerold met de specerijen erin

en de windsels waren er omheen gewonden, zoals de vrouwen dergelijke doeken plegen op te rollen om ze te bewaren. De doek die voor het hoofd had gediend, lag rechts daarvan tegen de wand en eveneens netjes opgevouwen.

Na Petrus trad nu ook Joannes in de grafcel, zag de ledige doeken op de grafbank en geloofde aan de Verrijzenis²⁰⁶, *want wat de Heer hun hierover gezegd had en wat er in de H. Schrift over voorspeld was, werd hun nu duidelijk.*

Vroeger waren zij daar nooit diep op ingegaan, waren er overheen gestapt, zonder het naar de letter te geloven. Pas nu drong de ware betekenis van die voorspellingen tot hen door.

Petrus nam de doeken onder zijn mantel mee en zij spoedden zich door het poortje van Nikodemus naar huis en Joannes liep Petrus weer vooruit.

Ik heb met hen en ook met Magdalena het graf gezien en in de 2 gevallen zag ik de 2 engelen zitten aan het voet- en het hoofdeinde van de lijkbank, zoals ik hen altijd heb gezien en zoals ik ze ook zag al de tijd dat Jezus' lichaam in het graf verbleef (Lk. 24, 4). Ik had evenwel de indruk dat Petrus hen niet zag. Joannes hoorde ik later tot de leerlingen van Emmaüs zeggen dat hij, door de voorkamer kijkend, een engel had gezien. Misschien was hij hierdoor verschrikt en liet hij daarom Petrus het eerst in het graf gaan en wellicht heeft hij in zijn evangelie uit ootmoed niet vermeld dat hij een engel had gezien, vermoedelijk omdat hij niet wilde dat iemand zou geloven dat hij meer had gezien dan Petrus.

(Bij Joa. 20, 3-10 is inderdaad geen verschijning van engelen vermeld).

²⁰⁶ "Na Petrus ging ook de andere leerling binnen, zag en geloofde." zegt Joa. in zijn evangelie. Wat geloofde hij? Katarina antwoordt: "Hij geloofde aan de Verrijzenis". Zij geeft de betekenis van het evangeliewoord juist weer. Hij had een helder inzicht gekregen in het gebeurde mysterie. Wat de profeten en Jezus zelf hadden voorspeld was nu in vervulling gegaan. *De woorden van Jezus, b.v. "De mensenzoon zal dat alles lijden, maar de derde dag verrijzen."* geloofden zij eerst nu letterlijk en concreet. Nu was alles werkelijkheid geworden.

2033.

Nu eerst zag ik de wachten die daar verspreid te gronde lagen, van hun bewusteloosheid bekomen. Zij stonden op, namen hun lans en lantaarnen, die vóór de ingang op stangen gebrand en niet alleen de omtrek, maar ook het binnenste van de grafspelonk verlicht hadden, en ik zag hen bang en ontsteld uit de tuin lopen en zich stadwaarts naar de Kalvariepoort begeven.

Ondertussen had Magdalena de H. Vrouwen gevonden, hun verteld dat zij Petrus gewaarschuwd had en dat zij zo straks de Heer in de tuin gezien had en aanstonds daarop de engelen in de grafspelonk. De vrouwen antwoordden dat ook zij de engelen gezien hadden (nr. 2029). Hierop snelde Magdalena naar de stad langs de grote naburige Golgotapoort (Joa. 20, 18), en de vrouwen keerden nog eens terug naar de tuin, wellicht met de hoop de apostelen daar nog te ontmoeten. Ik zag dat de wachten voorbij hen gingen en hun ondertussen enige woorden toespraken.

De H. Vrouwen waren nauwelijks op een kleine afstand van de tuin gekomen of, *op hen toetredend verscheen hun Jezus, gekleed in een wijd golvend wit gewaad, dat zelfs over zijn handen neerhing en Hij sprak: "Wees gegroet!"*

Zij sidderden en zonken op hun knieën neer aan zijn voeten, als om deze te omvatten. Ik herinner me toch niet duidelijk, gezien te hebben dat zij dit werkelijk hebben gedaan. Maar ik zag *dat de Heer enige woorden tot hen sprak, met zijn hand in een bepaalde richting wees en verdween.* (Zie vooral Matteüs 28, 9-10; ook Lk. 24, 9-11; Mk. 16, 11).

Hierop liepen de H. Vrouwen met spoed door de Bethlehemspoort opwaarts naar de Sionsberg om aan de leerlingen in het Cenakel te melden dat zij de Heer gezien hadden en dit van Hem vernomen hadden. Aanvankelijk echter weigerden de leerlingen geloof te hechten, zowel aan de woorden van deze vrouwen als vroeger aan die van Magdalena. In afwachting dat Petrus en

Joannes teruggekeerd waren, beschouwden zij hun vertellingen als zelfbedrog en illusie van vrouwen.

2034.

Joannes en Petrus – de laatste was van verbazing diep nadenkend geworden – ontmoetten op hun terugweg Jakobus de Mindere en Taddeüs, die hen naar het graf hadden willen volgen.

Ook dezen waren zeer ontsteld, *want ook aan hen was de Heer in de nabijheid van de Cenakel verschenen.*

Ik zag dat Jezus Petrus en Joannes voorbij was gegaan en ik kreeg de indruk dat Petrus de Heer zag, want ik zag dat hij eveneens plots ontsteld was, doch ik weet niet of ook Joannes Hem had herkend.

In mijn visioenen op dit onderwerp *zie ik thans te Jeruzalem en op andere plaatsen Onze Heer en ook andere verschijningen hier en daar vaak heel duidelijk in het bijzijn van andere mensen, zonder te bemerken dat deze Hem zien.* Soms zie ik de een of andere onverwacht schrikken en verwonderd staan, terwijl anderen naast of bij hen geheel onverschillig blijven. Het is alsof ikzelf de Heer zonder onderbreking zie, maar tevens bemerk ik dat de mensen Hem toen slechts nu en dan bij uitzondering zagen.

Het ging juist zoals bij het graf. Ikzelf zag de beide priesterlijke engelen in het binnenste van het graf voortdurend, vanaf de graflegging van de Heer, maar ik zag tevens dat de H. Vrouwen die engelen menigmaal niet, menigmaal slechts een van beide en dan weer allebei te zien kregen.

De engelen die tot de vrouwen spraken waren de graf-engelen, die door hun kleding een priesterlijk voorkomen hadden. Slechts één van hen nam het woord en wanneer de deuren niet geheel geopend waren, zagen de vrouwen er ook maar één.

De engel die als een bliksem uit de hemel neerschoot, de steen van de grafdeur wegrukte en erop ging neerzitten, had het uiterlijke van een krijgsman. Kassius en de wachten hebben hem daar in het begin op de steen zien zitten.

De engelen die later het woord tot de vrouwen voerden, waren de twee, of althans een van de 2 graf-engelen. De reden van dit alles herinner ik mij niet meer. Op het ogenblik dat ik dat alles zag, verwonderde mij geen enkele brok of bijzonderheid; in het visioen immers is alles juist zoals het zijn moet, volmaakt in orde en niets komt er vreemd in voor.

Verslag van de grafwacht. – Een deel van hen omgekocht (Mt. 28, 11-15).

2035.

Terwijl zich dat alles afspeelde, ging Kassius naar Pilatus. Ongeveer een uur na de Verrijzenis kwam hij in het paleis aan. Ik zag de landvoogd nog te bed liggen en Kassius daar vóór hem treden. Zeer opgewonden vertelde de onderbevelhebber hoe de rots had gebeefd, hoe een engel was neergedaald en de steen ter zijde had gegooid en hoe in het graf nog slechts ledige doeken teruggevonden waren.

Jezus was dus zonder twijfel, besloot Kassius, de Messias en de Zoon van God; Hij was uit het graf verreezen, en hieraan voegde Kassius veel andere dingen toe van wat hij allemaal gezien had.

Bij dit horen doorvoer Pilatus een huivering van vrees, doch hij liet niets blijken en sprak tot Kassius: “Gij zijt een dweper en betoverd; gij zijt zeer dom te werk gegaan met in het graf van die Galileeër post te vatten, want nu hebben zijn goden macht over u gekregen en u allerhande spookbeelden voorgetoverd; ik raad u aan niet met die narigheden voor de dag te komen bij de

hogepriesters. Houd dat voor u, indien gij u niet veel onaangenaamheden op de hals wilt halen.”

Pilatus veinsde (= doen alsof, huichelen) ook te geloven dat Jezus' leerlingen het lijk gestolen hadden en dat de wachten het tegendeel beweerden om hun schuld te verbergen niet waakzaam geweest te zijn of zich te hebben laten betoveren.

Na meer andere uitlatingen in die zin, waarvan geen enkele steekhoudend was – de willekeur lag er dik op – liet Pilatus Kassius gaan. Voor zijn part liet de landvoogd aan zijn goden nogmaals offers opdragen.

Kort daarop kwamen er ook nog 4 van de teruggekeerde soldaten dezelfde verklaringen voor Pilatus afleggen, doch hij verwees hen naar Kaïfas, zonder zijn mening over hun getuigenis tegenover hen uit te brengen.

Ook zag ik een deel van de wacht in de nabijheid van de tempel als op een grote binnenplaats gaan²⁰⁷, waar vele oude Joden vergaderd waren. Deze zag ik overleg plegen en hoe zij vervolgens de soldaten terzijde namen en hen met geld en bedreigingen overhalen wilden om uit te strooien dat Jezus' leerlingen, nadat de soldaten in slaap gevallen waren, het lijk hadden gestolen. En toen de soldaten daar tegen opwierpen dat hun medewachters die aan Pilatus de toedracht van het gebeuren waren gaan berichten, hen zouden tegenspreken, stelden de

²⁰⁷ Grote binnenplaats. – Waarschijnlijk is een van de 2 volgende plaatsen bedoeld:

- a) een vergaderzaal van het Sanhedrin, Liskat Gazit genaamd, ten zuidwesten van het hoofdgebouw van de tempel, aan het westeinde van de zuidelijke vleugel der omringende gebouwen of Hiëron. De priesters kwamen in deze vergaderzaal over het binnenhof van de priesters.
- b) Flavius Josephus lokaliseert ook een raadszaal buiten het Tempelplein, zeer dicht bij de voorgaande, wanneer hij althans dezelfde plaats of gebouw met binnenplein niet bedoelt. Op de hier vermoede of veronderstelde plaats ligt nu het gebouw dat lang een Turkse raadszaal, gerechtszaal of justitiepaleis was, Mekhemeh genaamd.

Farizeeën hen gerust: zij zouden er wel voor zorgen, beloofden zij, dat alles in orde kwam.

2036.

Intussen verschenen de 4 wachten die door Pilatus naar Kaifas gestuurd waren en dezen bleven bij de verklaring die zij voor de landvoogd hadden afgelegd. Het nieuws had zich nu ook reeds verspreid dat Jozef van Arimatea bij gesloten deuren op onverklaarbare wijze uit zijn kerker was gebroken. Toen nu de Farizeeën de waarheidstrouwe soldaten ervan verdacht wilden maken dat zij, in verstandhouding met de leerlingen, tot de ontvoering van het lijk hadden bijgedragen en toen zij onder zware bedreigingen hen geveinsd verplichten wilden dat lijk weer te voorschijn te halen, antwoordden die mannen dat zij dat evenmin konden als de wachten van Jozef van Arimatea hun verdwenen gevangene in de kerker terug konden brengen.

Zij verdedigden zich dapper en waren door bedreigingen noch omkoping tot zwijgen te brengen, noch tot geheimhouding te bewegen. Ja, zij spraken vrijmoedig en met luider stem over het onrechtvaardig vonnis van vrijdag laatst en hoe daardoor de viering van het paasfeest niet was kunnen doorgaan.

Ziende dat er niets met hen aan te vangen viel, grepen zij hen vast en sloten hen op. De anderen echter brachten het praatje in omloop dat Jezus' lijk door de leerlingen gestolen was, terwijl de wachten sliepen. Sedertdien lieten de Farizeeën, de Sadduceeën en Herodianen die leugen overal verspreiden en zelfs in alle synagogen van geheel de wereld bekend maken, terwijl zij er nog smaad en laster tegen Jezus aan toevoegden (cfr. Mt. 28, 15)²⁰⁸.

²⁰⁸ Wanneer bij de een of andere gelegenheid deze leugen in de synagogen herhaald werd, gaven alle aanwezigen door hun gejuw hun verachting voor Jezus te kennen, zoals zij het ook op het feest van Poerim deden, niet alleen tegen Aman, maar ook zelfs tegen Jezus. (Zie fasc. 13, nr. 427, voetnoot 190).

Het baatte hun nochtans weinig, want na Jezus' Verrijzenis verschenen er nog vele zielen van afgestorven heilige Joden hier en daar aan velen (cfr. Mt. 27, 53) onder hun nakomelingen, die nog voor goede gevoelens en voor de stem der genade vatbaar waren en zij bewogen hun hart door doeltreffende vermaningen tot bekering.

Ook tot vele leerlingen die geschokt in hun geloof zich ontmoedigd verspreid hadden en reeds huiswaarts keerden, zag ik dergelijke verschijningen naderen en hen met troost in hun geloof bevestigen.

Dit opstaan van dode lichamen uit hun graf na Jezus' dood verschilde in wezen totaal van de Verrijzenis van de Heer.

Jezus immers stond op met zijn nu vernieuwd, verheerlijkt, echt verrezen en weer levend lichaam, wandelde levend overdag op de aarde en steeg met zijn levend lichaam vóór de ogen van zijn vrienden ten hemel op en nooit zou zijn lichaam nog aan lijden, dood en graf onderhevig zijn.

Doch die andere opgestane lijken bleven lijken die uit zichzelf bewegingloos waren en slechts wandelden en zich voortbewogen door de kracht van de zielen, aan wie zij voor een korte tijd tot omhulsel gegeven waren en door welke zij in de schoot der aarde weer neergelegd werden, om daar, gelijk alle overige doden en gelijk ook wij eens, de Verrijzenis op de jongste dag te verbeiden.

Lazarus was echter anders uit de dood opgestaan. Hij heeft werkelijk weer geleefd en is later een tweede keer gestorven. Doch die dode lichamen te Jeruzalem werden als een kleed van de ziel in de graven weer afgelegd op het ogenblik dat ook Jezus ten grave gedragen werd (cfr. nr. 2021).

Oogslag op de toestand en verdere gebeurtenissen.

2037.

Ik zag ook, en wel, naar ik meen, op de volgende zondag²⁰⁹, hoe de Joden de tempel begonnen te reinigen, te wassen en te schuren. Zij strooiden kruiden en as van doodsbeenderen uit, brachten zoenoffers, ruimden puin op, bedekten de beschadigde gedeelten met planken en tapijten, camouflerden de bressen en vulden daarna datgene van het paasfeest aan, wat zij op de dag zelf niet hadden kunnen volbrengen.

Zij onderdrukten alle gepraat en gemor door officieel te verklaren dat de onderbreking van het feest en de beschadiging van de tempel eenvoudig het gevolg waren van de aardbeving en van het binnentreden van onreinen in de tempel om in deze staat van onreinheid het offer bij te wonen. Hierbij kwamen zij voor de dag met een visioen van Ezekiël, waarin sprake was van opgestane doden (Ezek. 37, 1, enz. ?), maar hoe zij dit gezicht te pas brachten weet ik niet meer.

Vervolgens dreigden zij met straffen en zelfs met de ban. Zo brachten zij weliswaar allen tot zwijgen, want velen voelden zich medeplichtig aan de misdaad, doch feitelijk slaagden zij er slechts in, de grote, verstokte en verloren massa van het volk gerust te stellen, want alle betergestelden bekeerden zich nu reeds in stilte en heimelijk en deden dit later openlijk en onvervaard op het Pinksterfeest, of ook nog daarna in hun vaderland, wanneer de apostelen daar kwamen preken.

De opperpriesters verloren hun stoutmoedigheid en wel in die mate, dat reeds ten tijde van het diakonaat van Stefanus gans Ofel en het oostelijk gedeelte van Sion de menigte gelovigen niet meer

²⁰⁹ Nota van Brentano: De zienster vertelde dit slot een weinig later en het is daarom onzeker of zij de Verrijzenisdag zelf of de eerste zondag na Pasen bedoelde.

konden bevatten en dezen hun nederzetting met hutten en tenten verder uitbreidden vanaf de stad door het Kedrondal tot tegen Betanië.

Ik zag in deze dagen ook Annas, die als bezeten was (cfr. fasc. 31, nr. 1940, voetnoot 127). Men sloot hem op en liet hem niet meer te voorschijn komen. Kaïfas was eveneens bijna razend van teleurstelling, maar hij verkropte zijn spijt en heimelijke woede.

Donderdags na Pasen zegde de zienster: Vandaag zag ik hoe Pilatus zijn vrouw tevergeefs liet opsporen. Ik zag haar verborgen in het huis van Lazarus te Jeruzalem. Niemand valt de gedachte te binnen haar daar te zoeken, want in dat huis zijn thans geen vrouwen en alleen Stefanus, de jongeling die als leerling nu nog niet zeer bekend is, gaat er soms in en uit, zorgt voor haar onderhoud, licht haar over alles in en bereidt haar voor op het geloof. Stefanus is met Paulus verwant, want hij is de zoon van een broer van de vader van Paulus.

Simon van Cyrene kwam na de sabbat aan de apostelen vragen om opgenomen en gedoopt te worden.

Slotnota van Brentano:

Hiermee eindigt het verhaal van de visioenen die Anna Katarina Emmerick kreeg in de vasten van 1823 en die duurden van 18 februari tot in de week na Pasen, nl. tot 6 april.

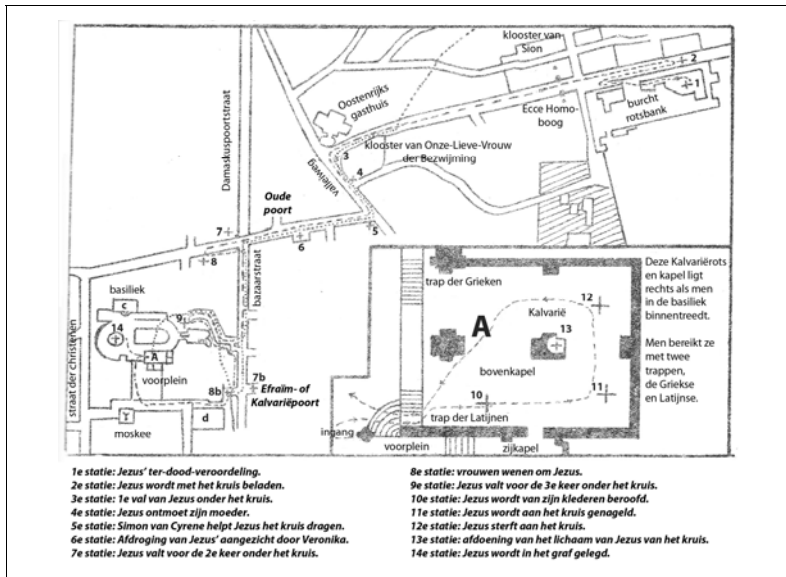
Nawoord.

Dit heerlijke lijdens- en verrijzenisverhaal, dat tevens de evangeliel verhalen zo prachtig opheldert, is ten einde. Wij laten er echter nog een toelichting op volgen in verband met de herinneringsmonumenten, die deze toppunten in de heilsgeschiedenis: dood en Verrijzenis, opluisteren en vereeuwigen.

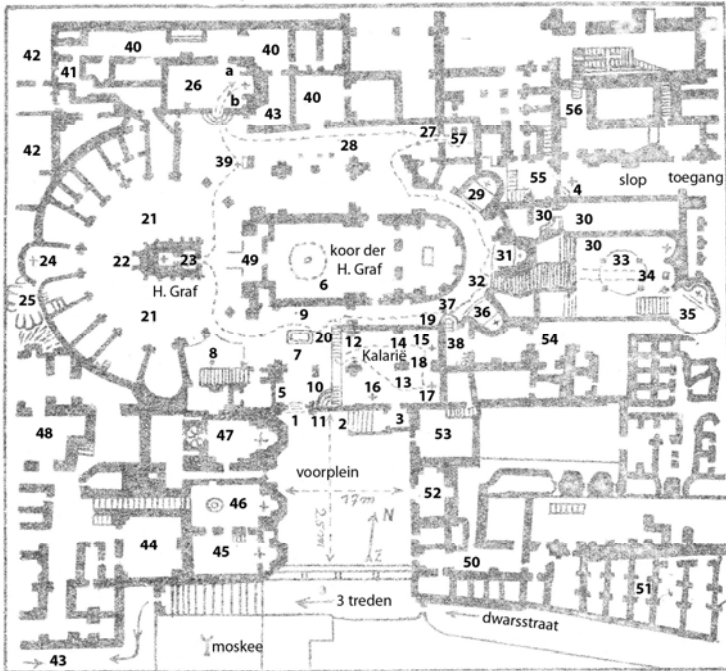
Gaarne tonen wij aan hoe deze hoofdplaatsen en ook de bijhorige te Jeruzalem in één monumentaal bouwwerk, nl. de H. Grafkerk zijn ondergebracht. Door haar heilig karakter mag deze basiliek beschouwd worden als één van de hoofdkerken der christenheid. Het heel beknopt overzicht dat we willen geven zal misschien nog dienst bewijzen aan lezers die later eventueel een bedevaart naar Jeruzalem ondernemen.

Reeds in fascikel 31, na nr. 1918 (Uitweiding. – De kruisweg oefening der pelgrims te Jeruzalem vergeleken met de kruisweg van Jezus) is iets gezegd over de kruisweg die de Franciscanen wekelijks gaan te Jeruzalem, soms vergezeld van grote groepen pelgrims.

Aangetoond is hoe weinig hij verschilt van de door Jezus gevolgde weg. De 5 laatste kruiswegstaties worden gehouden binnen de H. Grafbasiliek.

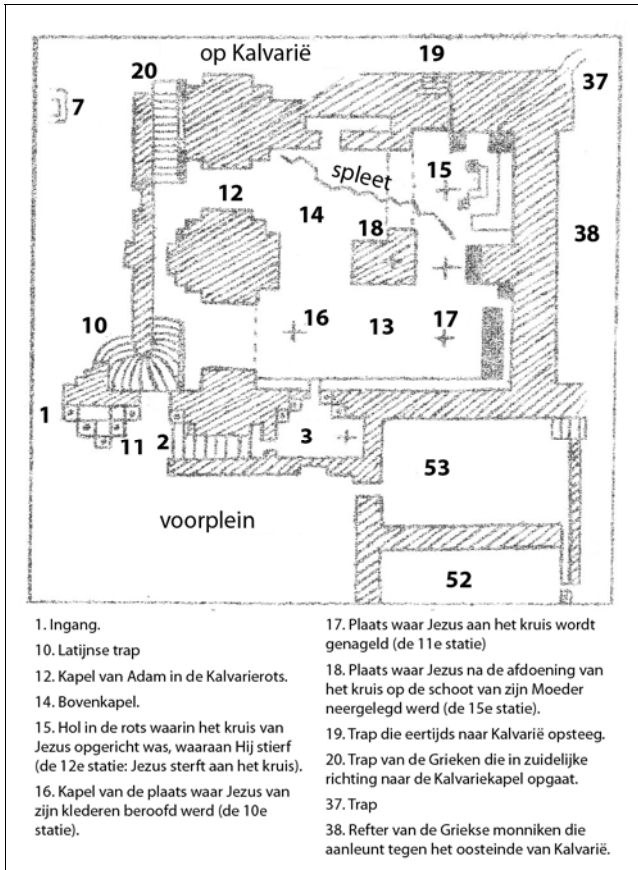

Kalvarie nu. De herstelde basiliek heeft het oude plan of indeling bewaard. Ertegen zijn sinds onheuglijke tijden kloosterkes aangebouwd. Een puntlijn toont de weg aan die de dagelijkse processie van de paters Franciscanen volgt om de plaatsen en heilige voorwerpen, die de basiliek bevat, te vereren. Deze oefening begint in de Mariakapel der Franiskanen, waar Jezus het eerst aan Maria verschenen is.

1. Ingang. 10. Latijnse trap 12. Kapel van Adam in de Kalvarierots. 14. Bovenkapel. 15. Hol in de rots waarin het kruis van Jezus opgericht was, waaraan Hij stierf (de 12e statie: Jezus sterft aan het kruis). 16. Kapel van de plaats waar Jezus van zijn klederen beroofd werd (de 10e statie). 17. Plaats waar Jezus aan het kruis wordt genageld (de 11e statie) 18. Plaats waar Jezus na de afdoening van het kruis op de schoot van zijn Moeder neergelegd werd (de 15e statie). 19. Trap die eertijds naar Kalvarië opsteeg. 20. Trap van de Grieken die in zuidelijke richting naar de Kalvariekapel opgaat. 23. Kapel van het H. Graf. 26. Kapel van de verschijning van Jezus aan zijn Moeder na zijn verrijzenis. 26 a) zijaltaar links. 26 b) zijaltaar rechts.	27. De gevangenis van Christus. 28. Gang = 'de bogen of gang van Maria', wegens de nabijheid van de kapel van Maria, waarbij hij ook begint. 29. Nis in de kapel van de H. Longinus of 'Kapel van het opschrift van het kruis', omdat het plankje met dat opschrift lange tijd daar bewaard werd. 31. Kapel van de verdeling van Jezus' klederen. 32. Ondergrondse kapel van de H. Helena, ook van het H. Kruis genoemd, omdat het ware kruis hier berust heeft vanaf zijn terugvinding in de 4e eeuw tot het begin van de 7e eeuw. 35. Grot. 36. Kapel van de verguizing. 37. Trap 38. Refter van de Griekse monniken die aanleunt tegen het oosteinde van Kalvarië. 39. Plaats waar Jezus na zijn Verrijzenis aan Magdalena verscheen. 40-41-42-43. Klooster de paters Franciscanen.

Als men de kerk binnentreedt, (op grondplan cijfer 1, er is maar één ingang), heeft men aanstonds rechts achter de deur een trap van 19 treden. Hij wordt genoemd de Latijnse trap, omdat de westerlingen altijd deze trap gebruiken om op Kalvarië te komen. De hoogte is 4,75 m. Boven komt men in een kapel met 2 beuken. De hele ruimte is immers door 2 pijlers in 2 kapellen verdeeld. Deze zijn deemsterig en laag, hebben ongeveer dezelfde grootte, zijn 13 m lang en elk 4,50 m breed. Met 200 man zijn beide kapellen stampvol.

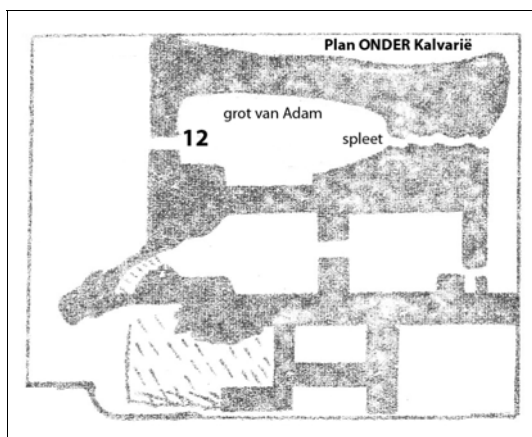
In de eerste kapel rechts heeft men aanstonds, 4 m van de deur de plaats waar Jezus van zijn klederen beroofd werd.

Op deze plaats stelt men zich dit althans voor; het is de 10^e statie (op grondplan: 16).

Zes meter verder staat nabij de oostmuur van de kapel een altaar waar verondersteld wordt dat Jezus aan het kruis genageld werd (17); het is de 11^e statie.

Wanneer men van hier tussen de oostelijke muurpilaar en de middenpilaar in de noordelijke beuk of tweede kapel gaat, komt men na enkele meters bij een open altaar, waaronder men, na het opheffen van een plaat, het hol ziet in de rots, waarin het kruis van Jezus opgericht was, waaraan Hij stierf; het is de authentieke juiste plaats van het kruis; het is de 12^e statie: Jezus sterft aan het kruis. Het altaar bestaat uit een bovenblad dat rust op 4 kolommen. Alle pelgrims knielen daar neer en kussen eerbiedig de grond. De kruisholte is met een zilveren plaat bedekt, die men optillen moet om in de holte te zien of er zijn hand in te brengen. (Op grondplan: 15).

Rechts van dit altaar is de rots gebarsten. De barst of spleet dateert van het ogenblik van Jezus' dood (zie fasc. 31, nr. 1946, voetnoot 133).

Ook deze scheur is met een zilverplaat bedekt. Het overige van de vloer der kapel is met marmertegels belegd.

De plaats van de kruisen der moordenaars wordt links en rechts van de kruisholte aangeduid (of werd dit althans vroeger) door een verhoog of

bank van 0,35 m hoog, die op een kist gelijk.

De middenpilaar die de 2 beuken scheidt, 4 m ten zuidwesten van de kruisholte, staat op de plaats waar Jezus na de afdoening van het kruis op de schoot van zijn Moeder neergelegd werd; het is de 13^e statie (18). De vloer van de kapel rust niet overal op rotsbodem. Boven neemt het rotsvlak van Kalvarië slechts het 4^e gedeelte van de oppervlakte der 2 kapellen in, nl. de noordoosthoek met in het midden de kruisholte. Dat rotsblok, beneden breder, hangt samen met de rotsbodem. De 2 kapellen beneden onder de 2 beuken der bovenkapel zijn in hun voorste deel gevormd door gemetselde bogen.

Als de kruiswegbidders boven hun devotie voldaan hebben, dalen zij langs dezelfde Latijnse trap (10) af en bezoeken de 14^e statie, de neerlegging van Christus in het graf waaruit Hij de derde dag glansrijk, glorievol als overwinnaar van de dood is opgestaan. Over dit graf is genoeg gezegd aan het einde van 't voorgaande en in 't begin van dit fascikel.

Nu willen wij nog de paters Franciscanen volgen in hun oefening die zij dagelijks in de H. Grafkerk houden ter verering van Jezus bitter lijden en van de heilige plaatsen. De weg die zij volgen is op het grondplan hiervoor in puntlijn uitgestippeld.

Zoals reeds gezegd is de basiliek tussen de jaren 1960 en 1970, vooral echter in de jaren 1967 en 1970, vernieuwd, vereenvoudigd, gedeeltelijk herbouwd, doch het grondplan is hetzelfde gebleven. Het meesterlijk bouwwerk van de kruisvaarders met zijn vernuftige inrichting kon niet worden verbeterd, maar overtolligheden en onsmakelijkheden die er in de loop de eeuwen bijgekomen waren, werden verwijderd. Aangezien de inrichting van de kerk dezelfde gebleven is, zal ook de weg der processie niet veranderd zijn.

De dagelijkse oefening begint (of begon) om 4 uur in de namiddag in de kapel van de 'verschijning van Jezus aan zijn Moeder na zijn Verrijzenis'. Deze gelijk op een aangebouwde kapel, gelegen buiten de omtrek van de basiliek; ze heeft 3 altaren aan haar oostkant. Zie op grondplan: 26 en a en b. Het middelste wordt genoemd: altaar der verschijning, want hier lokaliseert de traditie Jezus' eerste verschijning aan zijn Moeder. De kapel, aan Maria toegewijd, behoort toe aan de paters Franciscanen,

die er hun nacht- en dagofficies houden. Hun klooster ligt er omheen (42, 42, 41, 40, 40, 40, 43). Vier halfcirkelvormige treden leiden in de kapel en hieruit schijnt wel op te maken te zijn dat de ondervloer een rotsverhoging is, die de 'steen' zou kunnen zijn, waarvan Jezus tot zijn Moeder zegde dat Hij haar op die steen bij Kalvarië zou verschijnen.

- Op het zijaltaar links (a) werd lang een aanzienlijk gedeelte van het H. Kruis bewaard; het werd de paters door de Armeniërs ontvreemd.
- Het kleine zijaltaar rechts (b) (epistelkant) heet 'altaar van de geselkolom', omdat er een stuk kolom op bewaard is, dat een deel van Jezus' geselkolom zou geweest zijn, maar de authenticiteit van dit stuk kolom schijnt evenmin betrouwbaar als van de vele andere dergelijke stukken kolom (cfr. afb. in Suppl. D.B. Colonnnes). Het stuk wordt achter een tralie bewaard. Deze wordt geopend op woensdag in de Goede Week en wanneer groepen pelgrims die de relikwie verlangen te vereren, het aanvragen.

De processie is in staties verdeeld en bij elke statie wordt een godvruchtige oefening gehouden, bestaande uit een hymne, vers en gebed.

Ze begint in de Mariakapel met een hymne ter eer van het daar berustend H. Sacrament. Hierop volgt nog in dezelfde kapel de verering van de geselkolom en van Jezus' lijden in de geseling.

Wij laten hier deze eerste oefening volgen als model van wat gebeurt bij de volgende staties.

De volgende verzen zijn een VRIJE overzetting van de Latijnse hymne en van de gebeden die er bijgevoegd worden.

Laat ons met mond en tong en geest bezingen
des Heren vreeslijk leed en folteringen.
Nu willen wij met liefdevolle harten
de weg betreden van zijn wrede smarten.

Om ons van alle zonde te bevrijden,
van schuld t' ontslaan, doorstond Hij al dat lijden.
De zware straf heeft Hij op zich genomen
en zegen in de plaats voor ons bekomen.

Hij staat daar aan de zuil omhooggetrokken,
gewrichten, beenderen uiteen gerokken.

De geseling bedekt zijn vlees met wonden
en laat geen deel zijns lichaams ongeschonden!

Het bloed begint van 't lichaam neer te stromen,
Geen meelij kan de wrede beulen tomen;
ze vloeken, rukken, striemen, kerven, snijden
en van zijn lichaam ganse stukken scheiden.

't Slachtofferlam is weerloos in hun handen;
zij slaan aldoor, verscheuren 't als met tanden.
Zo geeft het offerlam aan God voldoening,
bewerkt voor 't zondig mensdom de verzoening!

Antifoon:

Pilatus liet Jezus weg leiden en geselen en leverde Hem aan de Joden
over om gekruisigd te worden.

Vers:

In de morgen werd ik gegeseld.

Resp.:

En werd de hele dag mishandeld.

Gebed:

Wij bidden U, o Heer, genadig neer te zien op uw Kerk, die Gij met uw
kostbaar bloed hebt verlost (hier kussen alle deelnemers de grond),
opdat ze, door dat bloed verlost, het eeuwig loon moge verwerven.

Onze Vader.

Wees gegroet.

Glorie zij ...

Elk lied is op de statie aangepast.

Nu vertrekt de processie naar de volgende staties, waarvan de
eerstvolgende de gevangenis van Christus is (27).
Terwijl de beulen het kruis van Jezus in gereedheid brachten, werd
Jezus, volgens een traditie, in een soort kelder of rotshol of waterbak
opgesloten. Dit is weer treffend in overeenstemming met K.'s verhalen
(zie fasc. 31, nr. 1920, voetnoot 116). Deze gevangenis is in de
noordoosthoek van de basiliek, aan het oostelijk einde van een gang

(28), die parallel loopt met de noordelijke koorgang (niet door een getal aangeduid). De eerste gang heeft behoord tot het complex van de constantijnse basiliek. Door de middeleeuwse bouwmeester werd deze gang uit verering gespaard en in zijn plan van de basiliek opgenomen. Hij draagt de naam 'de bogen of gang van Maria', wegens de nabijheid van de kapel van Maria, waarbij hij ook begint.

De kapel der gevangenis verlatend, keert de processie een tiental meters op haar stappen terug, komt uit de Constantijnse gang der bogen van Maria in de koorgang, draait linksaf en gaat in de oostelijke richting naar de kapel van de H. Longinus, die zich links in een nis bevindt (29). Men noemt ze ook 'Kapel van het opschrift van het kruis', omdat het plankje met dat opschrift lange tijd daar bewaard werd. De lans is vermeld door Arculfus (670) als bewaard in de H. Grafkerk, maar na hem maakt geen pelgrim er nog melding van.

(Over de daad van Longinus, zie fasc. 31, nr. 1964; over zijn lans, nr. 1965-1966; over Longinus zelf, nr. 2008).

De lans wordt nu bewaard in de Sint-Pieter te Rome.

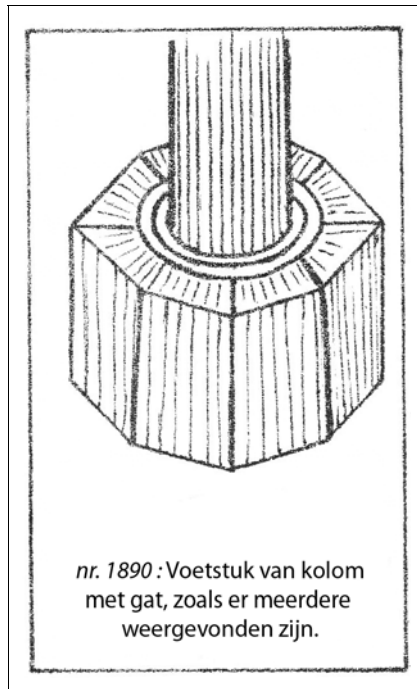
Tien stappen verder komt de processie bij de kapel van de verdeling van Jezus' klederen. Deze verdeling geschiedde op de noordoosthelling van de Kalvarieheuvel, waar de 2 moordenaars, zegt K., neergeleggen hadden met de dwarsbalk van hun kruis op de nek gebonden (31). Dit komt overeen met deze traditionele aanwijzing. Deze kapel is als het ware de absis van de H. Grafkerk; ze is het uiterste oostelijk punt van de basiliek.

Onmiddellijk ten zuiden van deze kapel daalt een trap van 29 treden (32) af naar de ondergrondse kapel van de H. Helena, ook van het H. Kruis genoemd, omdat het ware kruis hier berust heeft vanaf zijn terugvinding in de 4^e eeuw tot het begin van de 7^e eeuw. Deze crypte is 5 m diep en is grotendeels in de rots uitgehouwen.

In haar zuidoosthoek verlegt zich de kapel in een kleiner, nog 3 m dieper gelegen grot (35). Men daalt erin af met een trap van 13 treden. Hier, in het diepste hol van deze grote onderaardse ruimte, werden het H. Kruis, de nagelen en het opschrift teruggevonden. Bij de Joden bestond de gewoonte de strafwerktuigen na de executie in de grond te stoppen. Daar de sabbat nakend was, zal hun keus hiervoor op de naaste en diepste krocht gevallen zijn. Het kruis van Jezus werd herkend en onderscheiden van die der moordenaars door 2 wonderen,

die het ware kruis uitwerkte, nadat de 2 kruisen der moordenaars daartoe te vergeefs waren aangewend.

Wanneer men uit de ondergrondse kapellen weer in de koorgang komt, heeft men onmiddellijk links de kapel van de verguizing (36), zó genaamd, omdat onder het altaar een stuk kolom bewaard wordt, waarop, naar men zegt, de soldaten van Pilatus Jezus deden neerzitten om Hem de doornenkroon op het hoofd te drukken; de herkomst van het stuk kolom is echter geheel onzeker (zie Suppl. D.B. Colonne, k. 66). Volgens K. werd het voetstuk van een kolom hiervoor gebruikt, van een bepaald soort (zie fasc. 30, nr. 1890).

Van hier volgt de processie verder westwaarts de koorgang, die tussen Kalvarië en het koor van de Grieken loopt. Twee meter voorbij de kapel der verguizing komt men voorbij een trap (37) van 3 treden die opvoert naar de refter van de Griekse monniken (38) die aanleunt tegen het oosteinde van Kalvarië.

Weer 2 meter verder zijn de resten van een andere trap (19) die eertijds naar Kalvarië opsteeg. De processie vervolgt haar weg langs de noordvoet van de Kalvariekapel en komt 8 m verder bij de trap van de Grieken (20), die in zuidelijke richting naar de Kalvariekapel opgaat. Boven bezoekt de processie de staties van de kruisiging en dood (15 en 17).

Langs dezelfde trap afdalend begeeft de processie zich naar de steen van de balseming, 5 m van de trap en van de kapel van Adam (12) in de Kalvarierots onder de noorderbeuk van de bovenkapel (14). Van die steen gaat men naar de kapel van het H. Graf (23). Deze verlatend slaat men links af, gaat noordwaarts en komt 20 m verder bij de voorlaatste statie: de plaats waar Jezus na zijn Verrijzenis aan Magdalena verscheen; een marmersteen in de vloer ingewerkt duidt de plaats aan. Het altaar daarnaast is aan die Heilige toegewijd. Deze traditie past goed in het verhaal van K. Emmerick (39).

Nu begeeft zich de processie naar haar uitgangspunt: de kapel van Jezus' verschijning aan zijn Moeder (26).

Het koor van de Grieken neemt het middengedeelte van de kerk in. Aan geen enkele plek van dit koor is een evangelische herinnering verbonden. Het valt op door zijn oosterse pracht en overdaad van versieringen, door de vele onsmakelijke lampen, beelden in groot getal. Vooral de ikonostaze of afsluiting tussen koor en hoogaltaar is met versieringen overladen. Bij de ikonostaze geniet men door het prachtig traliewerk van de vooringang een heerlijk zicht op het H. Graf (23) en de rotonde. In het midden van het koor, vlak onder de koorkoepel (die nu verdwenen is, schijnt het), 15 m ten oosten van de westelijke kooringang is een halfbolvormige steen in de vloer ingewerkt, die het middenpunt der aarde moet voorstellen. Zinnebeeldig is deze voorstelling niet geheel waardeloos! (cfr. br. 2004, voetnoot 182).

Vermelding verdienen nog de indrukken welke de pelgrims in de H. Grafkerk op de voornaamste plaatsen, vooral op Kalvarië en in het H. Graf ondergaan.

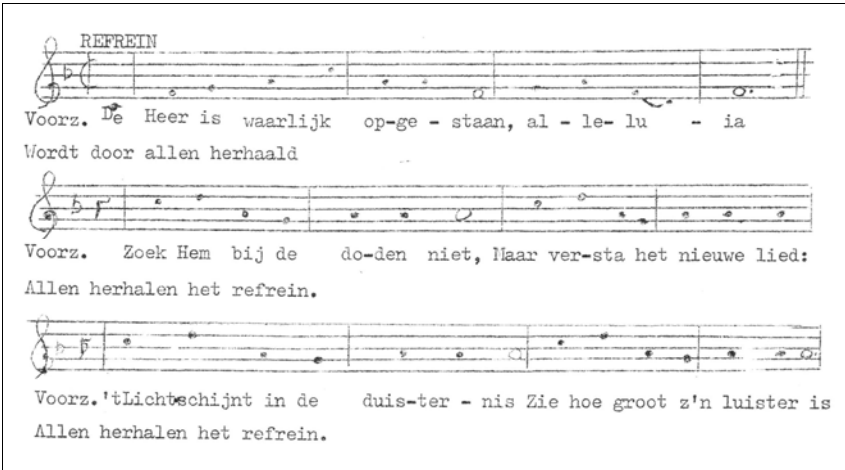
De vrome Palestinoloog V. Guérin wijdt er meer dan een bladzijde aan. Ik vat de indrukken der pelgrims hier in het algemeen tezamen:

De vrome bezoeker smaakt er vertroosting en die hem in het vervolg over alle droefheden triomfantelijk doen zegevieren en ondergaat een droefheid die hem het genot van de wereld doet verachten. Onbeschrijfelijke vreugden overstroomden de ziel, het oog stort zalige tranen, het hart baadt in zuiver geluk. De figuur van de Zoon van God, stervend aan het kruis uit liefde voor de mensen of opstaand uit het graf, staat de pelgrim als werkelijk en tastbaar voor ogen; hij meent Christus' tegenwoordigheid te voelen; Gods liefde treedt oppermachtig op hem toe, overweldigt hem onweerstaanbaar.

**De ziel maakt zich vrij van de aarde en vliegt God tegemoet.
Bidden met woorden komt hier zelden voor; de ziel stort zich in liefde en tederheid uit; de ontroering herhaalt zich bij ieder nieuw bezoek.**

Men moet dit beleefd hebben om er zich een denkbeeld van te kunnen vormen. De daar vergoten tranen baren geen verwondering. Is dit reeds waar voor bezoeken overdag en midden van het gewoel, hoeveel te meer dient hetzelfde gezegd van bezoeken in de stilte van de nacht, waarvan sommige bevoorrechten kunnen genieten.

“Opvallend is het”, schrijft een Vlaamse pelgrim (in 1955) “hoe alle bezoekers, zonder onderscheid van godsdienst, de grootste eerbied betonen jegens Kalvarië en het H. Graf. Zelfs ongelovigen komen diep onder de indruk op deze plaatsen.”

REFREIN

Voorz. De Heer is waarlijk op-ge - staan, al - le - lu - ia
Wordt door allen herhaald

Voorz. Zoek Hem bij de do-den niet, Maar ver-sta het nieuwe lied:
Allen herhalen het refrein.

Voorz. 'tLicht schijnt in de dui-ter - nis Zie hoe groot z'n luister is
Allen herhalen het refrein.

KRISTUS IS VERREZEN

Voorzanger

Allen

Hal-le - lu - ia! Kris-tus is ver-re - zen! hal-le-lu - ia!

juicht nu al-le vol-ke-ren, hal-le-lu - ia, hal - le-lu-ia!

Voorzanger

Want mach-tig voor ons is zijn ge-na-de, en tot in eeuwigheid

Allen:

duurt zijn trouw! Hal-le-lu - ia, Kristus zij ge-pre-zen

hallelu-ia! Looft Hem al-le vol-ke-ren, Halle-lu-ia Halle - lu - ia!